

Studieforvaltningen
Fredrik Bajers Vej 5
Postboks 159
9100 Aalborg
Tlf. 9635 9436
Fax 9815 9816
www.aau.dk

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Preben Sørensen
Studiechef
ps@adm.aau.dk

28. februar 2003

Ref.: PS

J.nr.: 2007-402/01-0047

Høring over udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Ref.: UVM's høringsskrivelse af 7. september 2007-09-25

Universitetets hovedindvending imod udkastet er, at der efter § 13, stk. 2 kan godkendes professionsbacheloruddannelser på erhvervsakademier. Det fremgår, at der kan være tale om tekniske (og merkantile) professionsbacheloruddannelser.

Herved er man meget tæt på diplomingeniøruddannelserne. Man må stærkt fraråde, at disse uddannelser oprettes på andre institutioner end på ingeniørhøjskoler og universiteter.

Det fremgår af udkastets § 16, stk. 3, at en udbudsgodkendelse kan trækkes tilbage, hvis undervisningsministeren finder, at der ikke længere er behov for uddannelsen. Med indførelse af et akkrediteringssystem inden for undervisningsministeriets område bør eventuel nedlæggelse af uddannelser også behandles gennem dette system, således som det er beskrevet i § 16, stk. 1 og 2 og ikke udelukkende ved en diskretionær afgørelse truffet af ministeren.

I § 18 bestemmes sammensætningen af rådet for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser. Der er i medlemskaren på 18 en stærk repræsentation for arbejdsmarkedets aftagere, hvilket forekommer meget naturligt, men det vil også være oplagt, at der indgår en repræsentation fra professionsbachelorernes videreuddannelsesområde, altså fra kandidat- og masteruddannelsesinstitutionerne, og fra forskningen.

Venlig hilsen

Preben Sørensen
Studiechef

REKTORKOLLEGIET

28 SEP 2007

J.NR. 2007-3002-15
LOBENR. 7

Til Rektorkollegiets Sekretariat

LEDELSESSEKRETARIATET

Dato: 25. september 2007

Journalnr: AU-2007-520-047
og AU-2007-520-048
Reference: gtl

Direkte tlf: 8942 6886
E-post: gtl@adm.au.dk

Afsenders CVR-nr:
44-82-66-14

Høringssvar for udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser samt forslag til ændring af Danmarks Evalueringsinstitut (akkreditering af videregående uddannelser, bestyrelse og repræsentantskab)

Hermed fremsendes Aarhus Universitets samlede høringssvar for ovenstående to høringer. Universitetet har følgende generelle bemærkninger:

Universitetet ser det som et positivt tiltag, at der med lovforslaget søges etableret et mere sammenhængende uddannelsessystem inden for de videregående erhvervsuddannelser, idet man etablerer autoriserede overgangsmuligheder mellem erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Universitetet vil dog i denne sammenhæng samtidig pege på den svaghed, der ligger i, at man hermed også cementerer adskillelsen mellem de to parallelle uddannelsessystemer – f.eks. erhvervsakademierne og professionsbacheloruddannelserne på den ene side og universiteternes bacheloruddannelser på den anden side.

I lighed med andre universitære uddannelsesudbydere har bl.a. Handelshøjskolen etableret særlige meritordninger for visse erhvervsakademiuddannelser. Universitetet vil derfor her opfordre til, at man også nu tænker i retning af mere autoriserede overgangsmuligheder mellem professionsuddannelserne og universitetsuddannelserne. Dermed kunne man modarbejde det skel i uddannelsesverdenen, som eksisterer i dag, og som lovforslaget tilsyneladende fastholder.

Derudover har universitetet følgende konkrete bemærkninger til udkastet til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser:

§ 4: Af bemærkninger til lovforslaget, side 17 fremgår det, at praktikforløbet ikke vil kunne gennemføres uden virksomhedsophold eller virksomhedstilknytning eller som en form for skolepraktik.

Ledelsessekretariatet
Aarhus Universitet
Bygning 431
Nordre Ringgade 1
8000 Århus C
Tlf: 8942 1111
Fax: 8619 7029
E-post: led@au.dk
Web: www.au.dk/led

REKTORKOLLEGIET

25 SEP. 2007

J.NR.
LØBENR.

2007-3002-15

6

Dette vil være meget vanskeligt at opnå for den 2-årige kliniske tandteknikeruddannelse, der foregår ved Skolen for klinikassistenter, Tandplejere og Kliniske tandteknikere, Aarhus Universitet.

Ifølge uddannelsesbekendtgørelsen udgør kliniske fag 75 % af den samlede undervisningstid, hvoraf en stor del udgøres af praktisk, klinisk patientbehandling, som forudsætter, at der er patientstole og klinikudstyr til rådighed for den enkelte studerende. Træningen foregår på skolens klinikker, hvor patienter udefra kommer til behandling på samme måde som ude i erhverv, og undervisningen varetages af erfarne tandlæger eller kliniske tandteknikere, der kan kombinere teori og praksis direkte ved patientstolen.

Uddannelsens klinikker ligger sammen med tandlæge- og tandplejeruddannelsens klinikker i et "Odontologisk patienthospital", hvilket giver mulighed for gensidig henvisninger og et lærerigt teamsamarbejde under studiet.

Praktik som virksomhedsophold kan næppe etableres hos praktiserende kliniske tandteknikere, da de typisk arbejder i små private, ofte énmands-praksis, hvor der ikke er ekstra tandlægestol eller klinikkapacitet til den studerendes selvstændige patientbehandling.

§ 26:

I forbindelse med forpligtelsen til at stille egnede praktikpladser til rådighed er specifikt nævnt en række eksisterende professionsbacheloruddannelser. Vi foreslår en bredere formulering, hvor der også tages højde for kommende uddannelser, fx tandplejeruddannelsen, som er under behandling i MVU-rådet med forslag om ændring til en professionsbacheloruddannelse.

I den forbindelse vil det være vigtigt, at kommunalbestyrelser har en forpligtelse til at stille egnede praktikpladser til rådighed i større tandklinikker, der er skabt gennem kommunesammenlægningen.

§ 34, stk. 4:

I bemærkninger til lovforslaget, side 50 er nævnt en række uddannelser, bl.a. ved universiteterne, som fortsat kan opretholde udbud og tilskud. Her mangler:

*Den Kliniske Tandteknikeruddannelse ved Aarhus Universitet og
Diplomuddannelsen i Oral Helse ved Aarhus Universitet.*

Universitetet står naturligvis til rådighed med yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Lauritz B. Holm Nielsen'.

Lauritz B. Holm Nielsen
rektor

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Den 28. september 2007
BBA/ew
Sagsnr. 200700606

Att.: Troels Breindal

Sendt pr. e-mail: evu-hoering@uvm.dk

Høring over udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

AC har den 7. september 2007, fra Undervisningsministeriet, modtaget udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser til høring. AC har udsendt udkastet til lovforslag til høring i medlemsorganisationerne og skal på den baggrund fremkomme med følgende bemærkninger.

AC finder det særdeles kritisabelt, at AC som hovedorganisation for akademikere i Danmark ikke er repræsenteret i Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser på lige fod med de øvrige hovedorganisationer på lønmodtager og arbejdsgiver side.

AC har en plads i det nuværende Råd for Mellemlange Videregående Uddannelser, en plads som for tiden på AC-fællesskabets vegne varetages af DM (Dansk Magisterforening). Tidligere har AC's plads været varetaget af IDA (Ingeniørforeningen i Danmark). For at sikre det brede interessefællesskab blandt AC's medlemsorganisationer, har der samtidig været etableret en AC-baggrundsgruppe for MVU-rådets arbejde. I denne baggrundsgruppe deltager foruden DM og IDA også C3 organisation, DJØF samt Kommunikation og Sprog (KS).

AC-fællesskabets interesse for de videregående uddannelser under Undervisningsministeriet favner såvel aftagerinteresser som personaleinteresser. Blandt de videregående uddannelser, hvor AC har særlige aftagerinteresser, kan nævnes de forskellige merkantile professionsbacheloruddannelser, diplomingeniøruddannelserne og HD-uddannelsen. AC-fællesskabet har således en legitim interesse for de videregående uddannelser under Undervisningsministeriet. En interesse der kun vil blive større som følge af udviklingen af nye professionsbacheloruddannelser, som er igangsat af ministeriet i 2006. AC skal derfor på det kraftigste anbefale, at også AC-fællesskabet bliver repræsenteret i den nye Råd for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser.

AC støtter muligheden for, at nye professionsbacheloruddannelser tilrettelægges som overbygningsuddannelser til erhvervsakademiuddannelser samt at nye professionsbacheloruddannelser tilrettelægges således, at der gives mulighed for at afslutte uddannelsesforløbet med en erhvervsakademigrad. AC finder det positivt, at det inden for det merkantile/tekniske område hermed etableres en mere fleksibel uddannelsesstruktur. AC noterer samtidig, at det er hensigten, at eksisterende ud-

dannelser i udgangspunktet skal fortsætte som hidtil, dvs. uden afstigningsmuligheder.

Afslutningsvist finder AC det betænkeligt, at der i § 14, stk. 2 gives hjemmel til, at undervisningsministeren kan afvise at lade en ansøgning om ny uddannelse akkreditere eller en eksisterende uddannelse akkreditere, hvis det vurderes, at der ikke er behov for den pågældende uddannelse eller udbud. AC finder, at denne bestemmelse skaber et meget uklart og dermed usikkert retsgrundlag for uddannelsesinstitutionerne. Det må selvsagt forudsættes, at netop relevansdimensionen vil tage højde for, om der er et behov for en given uddannelse. Samtidig finder AC, at bestemmelse strider mod hele hensigten med etablering af et godkendelsessystem, der bygger på uafhængig faglig bedømmelse af uddannelsernes kvalitet og relevans.

Med venlig hilsen

Birgit Bangskjær
Direkte nr.: 33 69 40 26
E-mail: bba@ac.dk

Undervisningsministeriet
E-post: evu-hoering@uvm.dk
Emnefelt: Høring

Udkast til høringssvar til forslag til lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Det skal bemærkes, at Akkrediteringsrådet ikke har modtaget høringsbrev fra UVM og rådet er derfor først blevet bekendt med høringen torsdag den 27. september 2007. Derfor vil Akkrediteringsrådet muligvis fremsende yderligere bemærkninger, såfremt det skønnes nødvendigt.

29. september 2007

Midlertidig adresse

Bredgade 43

1260 København K

Telefon

E-post

Akkrediteringsrådet har følgende bemærkninger:

Akkreditering og godkendelse af uddannelser (§14, stk. 2 og stk. 3 samt §15)

Undervisningsministeren kan afslå at lade en ansøgning om godkendelse af forslag til en ny uddannelse og forslag til et nyt udbud akkreditere samt undlade at lade at lade et eksisterende udbud akkreditere, hvis det vurderes, at der ikke er behov for den pågældende uddannelse eller det pågældende udbud.

Undervisningsministeriets praksis adskiller sig her fra den praksis, der er bestemt på videnskabsministeriets område, hvor der ikke er mulighed for, at videnskabsministeren kan foretage en indledende screening af ansøgninger.

Bestemmelsen forhindrer, at der er gennemsigtighed og offentlighed om ansøgningerne. Af hensyn til uddannelsesinstitutionerne, ministerier og andre interessenter foreslås, at godkendelse af en uddannelse enten sker efter akkrediteringen eller at der indsættes en bestemmelse, der sikrer åbenhed og offentliggørelse af alle ansøgninger, der indgår i den indledende screening.

Det anbefales videre, at alle akkrediteringsansøgninger sendes til Akkrediteringsrådet, således at rådet kan offentliggøre en liste over alle akkrediteringsansøgninger, jf. § 15 stk.1.

Akkrediteringsrådets uafhængighed jf. lov om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser og de europæiske standarder og retningslinier.

Med lovforslaget gives undervisningsministeren bemyndigelse til at fastsætte krav til ansøgningens indhold og dokumentation samt regler om

procedure for godkendelse af uddannelser og uddannelsesudbud for så vidt angår:

- Den indledende screening af ansøgninger
- Den uafhængige akkrediteringsvurdering, der munder ud i en akkrediteringsrapport med indstilling til akkrediteringsrådet
- Akkrediteringsrådets afgørelse
- Undervisningsministerens godkendelse.

Der bør sondres helt klart mellem godkendelse og akkreditering, hvilket ikke fremstår klart i lovforslaget.

På Videnskabsministeriets område er det den uafhængige Akkrediteringsinstitutionen, der på baggrund af akkrediteringskriterierne skal opstille måle- og dokumentationspunkter samt udarbejde en procedure for akkrediteringsprocessen.

Akkrediteringsinstitution
for videregående
uddannelser

Det anbefales, at det tydeligt fremgår, at et uafhængigt akkrediteringsorgan på baggrund af akkrediteringskriterier opstillet af undervisningsministeren foretager den faglige uafhængige akkreditering.

Det er Akkrediteringsrådets vurdering, at bestemmelsen er i strid med de generelle bemærkninger i lovforslag til akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser, hvor det fremføres at akkrediteringsinstitutionen skal være uafhængig af ministerier mm.

Det er endvidere Akkrediteringsrådets vurdering, at bestemmelsen også kan stride mod de europæiske standarder og retningslinier for uafhængighed i kvalitetssikring af videregående uddannelser.

Det foreslås, at det klart fremgår af lovforslaget, hvilke bestemmelser der er relateret til

- forhold til godkendelsen, der varetages af undervisningsministeren
- forhold til akkreditering, der varetages af EVA og Akkrediteringsrådet.

Endvidere bør det præciseres og klart indskrives, hvordan en selvstændig operatør tænkes at varetage selve opgaven mht. den faglige evaluering af uddannelser under UVM. Akkrediteringsrådet skal, på baggrund af evalueringsrapporter udarbejdet af uafhængig operatør, foretage en akkreditering af eksisterende og nye uddannelser. I Akkrediteringsloven er det klart præciseret, med reference til de europæiske standarder for kvalitet i uddannelserne, hvad der menes med en uafhængig kvalitetssikringsinstitution:

En kvalitetssikringsinstitution skal være uafhængig i en sådan grad, at institutionen både har selvstændigt ansvar for sin virksomhed, og at de konklusioner og anbefalinger, som fremsættes i institutionens rapporter,

ikke påvirkes af tredjeparter; såsom videregående uddannelsesinstitutioner, ministerier eller andre interessenter. (afsnit 3.6 i bemærkningerne til Lov om Akkrediteringsinstitutionen side 9).

Denne uafhængighedspræcision bør tydeliggøres i lovteksten for at sikre et uafhængigt udgangspunkt og forløb omkring akkrediteringsopgaven hos både operatør og Akkrediteringsrådet.

I lovforslaget anføres det, at undervisningsministeren fastsætter en plan for den løbende akkreditering, jf. § 16 stk. 1. Akkrediteringsrådet foreslår, at teksten ændres således, at den er i overensstemmelse med bestemmelsen i lov om Akkrediteringsinstitutionen, jf. bemærkninger til § 12 stk.1., hvor det fremgår at *Godkendte uddannelser skal akkrediteres efter en plan fastsat af undervisningsministeren i samarbejde med rådet.*

Akkrediteringsinstitution
for videregående
uddannelser

Med venlig hilsen

Søren Barlebo Rasmussen
formand
Akkrediteringsrådet

Jette Frederiksen
direktør
Akkrediteringsinstitutionen

Forslag til lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

BUPL er generelt enige i FTF's vurdering af lovforslaget. Bemærkningerne herunder er derfor en beskrivelse af, hvilke områder som BUPL lægger særlig vægt på.

Flere skal tage en uddannelse

BUPL er naturligvis enige i denne overordnede målsætning. Det er dog stærkt tvivlsomt om de valgte veje fører til målet. Følgende forhold er i den forbindelse særligt problematiske:

Når forskningstilknytningen reduceres til udviklingsbaseret, bliver uddannelsernes indhold mindre attraktivt.

Når af- og påstigningsmulighederne øges forringer man det studiemiljø, der kan hjælpe med til at fastholde de studerende. Man forringer den faglige identitet. Man risikerer at gøre det sværere og opnå videreuddannelsesmuligheder og derfor på sigt gør man uddannelserne mindre attraktive.

Samspelet med forskningen

Det er vigtigt for BUPL, at samspelet med forskningen præciseres i loven. Den bedste løsning vil være at beskrive at professionsbacheloruddannelserne er forskningsbaserede. Det bør gøres ved at understrege, at de enkelte professionsuddannelser har en forpligtelse til at indlede samarbejder med forskningsinstitutioner og opbygge relevante videnscentre. Det vil også støtte sammenhængen mellem de forskellige uddannelsesniveauer. Vi mener dog ikke loven kan forpligte forskningsinstitutionerne til at indgå i dette samarbejde. Det vil kræve en ændring i universitetsloven.

Rådsstrukturen

Det er problematisk at arbejdstagerorganisationerne er underrepræsenteret i Rådet for erhvervsakademi og professionsbacheloruddannelser. Samtidig bør det sikres, at rådet forpligtes til at høre/ indbyde relevante uddannelsesudvalg når der træffes beslutninger indenfor udvalgets område.

Generelt mener BUPL, at underudvalg og uddannelsesudvalg bør gives konkret kompetencer i den efterfølgende bekendtgørelse således, at det sikres, at de oprettes og får meningsfulde opgaver. Hvis vi ender i en situation uden disse udvalg og manglende arbejdstagerrepræsentation i råd og bestyrelser, vil uddannelsernes fokus gradvist fjerne sig fra det arbejdsmarked, som de bør kvalificere til.

Sammenhæng til videreuddannelsesmuligheder

BUPL støtter, at det afklares præcist, hvilke videreuddannelser som de forskellige professionsuddannelser giver adgang til. Dog anbefaler vi ikke umiddelbart oprettelsen af en professionsmaster. En master er per definition rettet mod arbejdsmarkedet, og bør være en form for specialisering. En professionsmaster risikerer dermed nemt at blive på et lavere niveau, især når vidensgrundlaget forringes gennem den manglende forskningstilknytning.

En professionsmaster kan eventuelt blive interessant for BUPL, hvis den sikres samme høje niveau som de almindelige masteruddannelser, knyttes til de enkelte professionsuddannelser, og der sættes et loft over deltagerbetalingen, som gør at pædagoger i højere grad kan tage disse uddannelser.

Af- og påstigningsmuligheder

BUPL afviser ideen om, at der skal ske opsplitting af eksisterende professionsuddannelser gennem eksempelvis modulordninger. I loven til den nye pædagoguddannelse understreges det, at uddannelsen betragtes som en sammenhængende helhed. Det er der gode pædagogiske og læringsmæssige grunde til.

BUPL mener, at professionsuddannelserne skal have en klar faglig identitet. Det sikres blandt andet ved både at undgå og oprette nye uddannelser, der ligner de gamle uddannelser til forveksling eller retter sig mod det samme arbejdsmarked; og undgå for mange af- og påstigningsmuligheder, der medfører, at færre og færre gennemfører sammenlignelige forløb.

Desuden risikerer man også at ødelægge professionsuddannelsernes internationale anerkendelse, når uddannelserne ikke længere kan opfattes som sammenhængende forløb.

Meritmuligheder bør dog selvfølgelig stadigvæk fastholdes.

Frafald og kvalitet i praktikken

BUPL mener det er vigtigt at styrke praktikvejledningen, da alt for mange studerende stadigvæk falder fra i praktikperioderne. Det bør derfor på sigt være et generelt krav, at alle praktiksteder har praktikvejledere med minimum et modul fra en diplomuddannelse i praktikvejledning.

Det kan også medvirke til, at praktikerne fremover bliver reelle studiepraktikker. Det er stadig i for høj grad arbejdspraktikker. Praktikken bør for professionsbacheloruddannelsernes vedkommende konsekvent beskrives som studiepraktik, for at understrege det læringsmæssige aspekt.

Med venlig hilsen

BUPL

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Kontor for erhvervsrettede, videregående uddannelser
Frederiksholms Kanal
1220 København K

Høring over udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

---

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) takker for muligheden for at kommentere det fremsendte udkast til lovforslag.

BKF har følgende kommentarer til udkastet:

BKF hilser med tilfredshed alle tiltag, der bidrager til at sikre behovet for kvalificeret arbejdskraft inden for de velfærdsområder, som BKF er optaget af. Dette forekommer ikke mindst af betydning i en situation, hvor man må konstatere problemer med tilgangen til visse professionsuddannelser, de studerendes forudsætninger ved optaget og frafald under uddannelsen. Udkastet ser ud til at kunne bidrage til en bedring af forholdene.

Det forekommer f.eks. positivt, at der gives muligheder for at en studerende i stedet for at droppe ud af en professionsbacheloruddannelse får mulighed for at kunne afslutte tidligere på erhvervsakademiveau. Det burde få en positiv effekt på frafaldsprocenten.

En række af fremtidens professionsbachelorer vil efter nogle år i praksis søge nye uddannelsesmæssige udfordringer bl. a. i det universitære system. BKF foreslår derfor, at der igangsættes et udredningsarbejde mellem Videnskabsministeriet og Undervisningsministeriet, således at det fremover bliver lettere for professionsbachelorer at søge ind på kandidatuddannelser med merit.

BKF kan kun hilse det med tilfredshed, at der gives bedre muligheder for at gennemføre en del af uddannelsen i udlandet.

BKF konstaterer at der for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser indføres et uafhængigt akkrediteringssystem med vidtgående beføjelser. BKF kan kun være enig i behovet for regelmæssige, gentagne evalueringer af disse uddannelser og sikring af, at der følges op på evalueringer, så kvaliteten fastholdes. Dog vil BKF opfordre til, at akkrediteringsarbejdet ikke udvikler sig til et meget omfattende og tidkrævende bureaukrati.

BKF er i samme forbindelse betænkelig ved, at selvevaluering ikke længere er obligatorisk – erfaringer fra USA dokumenterer, at selvevaluering også ved akkreditering af videregående uddannelser har en positiv effekt.

BKF tager til efterretning, at der indføres en ny rådsstruktur til afløsning for Erhvervsakademirådet og Rådet for de mellemlange videregående uddannelser.

BKF stiller sig gerne til rådighed i forbindelse med de uddannelsesudvalg, der forventes nedsat i tilknytning til det nye råd. I samme forbindelse kunne man dog stille spørgsmålstegn ved hensigtsmæssigheden i at sekretariatsbistand i forbindelse med arbejdet tilvejebringes af de organisationer, der deltager i arbejdet. Her kunne det overvejes om ikke sekretariatsbetjeningen burde ydes af Rådets eget sekretariat, også for at stille de deltagende organisationer mere lige.

BKF savner i selve lovteksten en markering af adgangskrav, som det fremgår af gældende lov (gymnasial uddannelse eller tilsvarende som adgangskrav til professionsbacheloruddannelser).

Endvidere savner BKF muligheden for den dialog med regionsråd og kommunalbestyrelser om optag til blandt andet pædagoguddannelsen, som var indeholdt i gældende lov.

Til slut skal BKF foreslå at man genovervejer formuleringen i Bemærkninger til lovforslagets § 1 st. 2, hvori det begrundes at man ikke længere vil anvende begrebet "forskningstilknytning" om professionsuddannelserne: Man kan være enig i at begrebet er flertydigt og kan misforstås – men at operere med begrebsparret "forskningsbaserede universitetsuddannelser" stillet over for "udviklingsbaserede professionsuddannelser" forekommer uheldigt: Giver det mening at sige om en uddannelse, at den er udviklingsbaseret? Så hellere bevare begrebet forskningstilknytning.

BKF har ikke yderligere kommentarer til forslaget.

Med venlig hilsen

Carsten Anderskov

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til
Per B. Christensen, perbc@naestved.dk eller
Carsten Anderskov, caan@skivekommune.dk

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

26. September 2007

Sendt pr. e-mail til
troels.breindal@uvm.dk
evu-hoering@uvm.dk

Reference: 119.781.021

Høring over udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

C3 organisation noterer med tilfredshed, at udviklingen på professionshøjskole- og erhvervsakademiområdet bevæger sig i retning af tilførsel af erhvervsøkonomiske kompetencer til professionshøjskolerne i en naturlig synergiudvikling omkring bestående erhvervsakademiresourcer.

Udformningen af koblingen mellem praksis og teori, samt ikke mindst de bagvedliggende styringsinstrumenter er af central betydning for professionsbachelorerne på de erhvervsrettede områder. C3 organisation hilser den erhvervsøkonomiske fokus velkommen, og henviser til tidligere kommunikation herom i forbindelse med Undervisningsministerens oprindelige udspil, samt efterfølgende høringsrunder.

For de erhvervsøkonomiske professionsbachelors vedkommende er det af betydning at studiets praktikdel, svarende til 30 ECTS points, foregår i et ubrudt forløb, placeret i 5. eller 6. semester. Hermed sikres de studerende det bedst mulige teoretiske tilløb kombineret med det 7. semester til at få samlet alle praktik og teorielementerne, ofte i et fortsat kontinuert samarbejdsforløb med virksomheden frem mod studieafslutningen.

Vedrørende uddannelsernes godkendelse og akkreditering imødeses en konkretisering heraf i lighed med de udarbejdede kriterier for universitetsuddannelsers relevans og kvalitet. Dette gør sig specielt gældende for diplomuddannelserne (HD), der udvikles, udbydes og vedligeholdes af handelshøjskoler og universiteter.

Vedrørende sammensætningen af Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser noteres det at Akademikernes Centralorganisation ikke er direkte repræsenteret. Der opfordres til at sikre akademikerorganisationernes interesser på disse uddannelsesfelter gennem tildeling af eksempelvis 2 pladser, der tilgodeser interessesikring specifikt, samt for hele AC-fællesskabet.

C3 organisation står fortsat gerne til rådighed i det videre udviklingsforløb omkring ovenstående.

Med venlig hilsen
Povl Tiedemann
Uddannelseschef
C3 organisation

---

c.c.: CVU rektorkollegiet
Folketingets Uddannelsesudvalg
Folketingets Udvalg for Videnskab og Teknologi
Akademikernes Centralorganisation

Bilag: Notat af 24. august 2007 vedr. professionshøjskoler,
praktik og kobling til erhvervsakademier.

August 2007

Professionshøjskoler – praktik og kobling til erhvervsakademier

Erhvervsorienterede praksiselementer i forbindelse med etablering og drift

Udformningen af koblingen mellem praksis og teori, samt ikke mindst de bagvedliggende styringsinstrumenter er af central betydning for professionsbachelorerne på de kommende erhvervsrettede områder. C3 organisation hilser den erhvervsøkonomiske fokus velkommen, og henviser til tidligere kommunikation herom i forbindelse med Undervisningsministerens oprindelige udspil, samt efterfølgende høringsrunder.

Den løbende kombination og læringsudveksling mellem praktik og teori på professionsbacheloruddannelserne inden for sundhed og pædagogik kan ikke nødvendigvis indføres på de erhvervsrettede uddannelser. Af driftsmæssige årsager vil private virksomheders praktikengagementer være betinget af, at den studerende er fuldt til stede og deltager i de løbende aktiviteter på lige fod med øvrige medarbejdere, og hermed underlagt normale ansættelsesforhold.

Erfaringsgrundlaget i forbindelse med erhvervsøkonomiske professionsbachelors praktikforhold er forholdsvis begrænset. CVU forløbene på Handelshøjskolecentret i Slagelse henholdsvis Vitus Bering i Horsens er gode eksempler på udvikling og implementering af de grundlæggende vilkår for erhvervspraktikforløb på disse uddannelser.

Specielt for Vitus Berings vedkommende er der en vel funderet praktiktradition, der kan føres tilbage til teknikumuddannelsernes basiskonstruktion, og som nu danner grundlag for videreførelse på de erhvervsøkonomiske professionsbacheloruddannelser, eksempelvis Value Chain Management, som bekendtgørelses- og forskriftsmæssigt er funderet i Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i procesøkonomi og værdikædeledelse – BEK nr. 733 af 20/8/2003.

De afledte detailretningslinjer vedrørende studieintegreret praktik, eksempelvis retningslinjerne for ingeniørpraktik for bl.a. eksportingeniøruddannelsen udgør et stabilt grundlag for introduktion, gennemførelse og styring af hele denne del af uddannelsesforløbet.

– Der henvises til et besøg på <http://eksportingenior.vitusbering.dk/sw11613.asp>

C3 organisation noterer med tilfredshed, at ovenstående danner bekendtgørelsesgrundlag for udvikling af indtil videre professionsbachelor i Leisure Management samt professionsbachelor i økonomi og informationsteknologi.

En fortsættelse af denne modeludvikling kan generelt anbefales i forhold til de kommende professionshøjskoler og deres uddannelser på bachelorniveau, som eksempelvis kan iagttages i forbindelse med udviklings- og samarbejdet omkring VIA med placering af de fælles aktiviteter i Aarhus.

På detailniveau kan yderligere kommenteres som følger:

Som ovenfor nævnt er det af betydning at studiets praktikdel, svarende til 30 ECTS points, foregår i et ubrudt forløb, placeret i 5. eller 6. semester. Hermed sikres de studerende det bedst mulige teoretiske tilløb kombineret med det 7. semester til at få samlet alle praktik- og teori-elementerne, ofte i et fortsat kontinuert samarbejdsforløb med virksomheden frem mod studieafslutningen.

Nødvendigheden af et ubrudt praktikforløb for de teknisk / erhvervsøkonomiske discipliner skal søges i den stærke tværgående integration mellem de enkelte fagområder og anvendelsesmetoder. Det er således ikke muligt at foretage en opsplitning for en kobling mellem praktik og teori for de enkelte delfag, som eksempelvis er tilfældet inden for sygepleje, hvor de enkelte praktikelementer inddrages i den efterfølgende undervisning fordelt over hele uddannelsesforløbet. Derudover er det nødvendigt at den studerende integreres i virksomheden og i de løbende aktiviteter på lige fod med øvrige medarbejdere under samme ansvars- ledelses- og ansættelsesmæssige forhold. Heri ligger væsentlige elementer af både faglige og personlige læringsprocesser.

De studerendes virksomhedsengagementer etableres individuelt. Det er væsentligt at de studerende selv kontakter praktikstederne, indgår detailaftalerne og tager ansvar for deres praktikforløb. Der tages typisk udgangspunkt i uddannelsesinstitutionens kontaktbase til en grundlæggende kreds af samarbejdsvirksomheder. Jobindholdet defineres i et samarbejde mellem den studerende, virksomheden og uddannelsesinstitutionen.

I samarbejdet er det nødvendigt at virksomhederne stiller en personlig coach til rådighed, ligesom uddannelsesinstitutionerne skal afsætte personlige ressourcer til den direkte praktikkoordination, samt den løbende understøtning af de studerende. Sidstnævnte forhold søges minimeret, eftersom selvstændighedsudviklingen er et væsentligt element i praktikforløbet. De studerende skal imidlertid være sikret den nødvendige understøtning fra uddannelsesinstitutionens side.

***

Erhvervsakademier som vækstlag for erhvervsrettede professionsbachelorer på professionshøjskolerne.

(Notat med udgangspunkt i aftale om erhvervsakademier og etableringen af vækstlag i forhold til tekniske og merkantile professionsbacheloruddannelser jfr. Undervisningsministeriet, Sagsnr. 154.894.121, dateret den 12/6/2007)

Med politisk aftale om nyetablering af op mod 10 erhvervsakademier er skabt grundlag for udvikling og udbud af tekniske og merkantile professionsbacheloruddannelser på de kommende professionshøjskoler.

På basis af deres udbud af KVVU og VVVU uddannelser vil erhvervsakademierne fremover som vækstlag for tekniske og merkantile professionsbacheloruddannelser kunne udvikle og udbyde disse uddannelser i partnerskaber med professionshøjskolerne.

De nye erhvervsakademier påtænkes etableret i løbet af første halvår af 2008 med henblik på at være funktionsdygtige pr. 1. august 2008. På længere sigt er det hensigten at partnerskaberne udvikles til egentlige fusioner. Senest pr. 1. januar 2015, og gerne før denne dato, skal et erhvervsakademi således have taget stilling til om det vil fusionere med en professionshøjskole i den region hvori det er hjemmehørende, eller om det vil fortsætte som en selvstændig institution.

C3 organisation noterer med tilfredshed at udviklingen på professionshøjskole- og erhvervsakademiområdet bevæger sig i retning af de herfra indmeldte holdninger til sikring af det erhvervsøkonomiske fundament på professionshøjskolernes erhvervsrettede professionsbacheloruddannelser:

- jfr. 9/6/2006: "...En eventuel tilknytning til de kommende professionshøjskoler kan eksempelvis etableres som fagligt separate enheder, og dermed skabe miljøer der også kan tiltrække erhvervsakademier..."
- jfr. 13/3/2007: "...Tilførslen af de erhvervsøkonomiske kompetencer skal etableres eller nyudvikles i et samspil med relevante partnere, ligesom der løbende skal gennemføres en realistisk og nøgtern vurdering af den faglige bæredygtighed generelt..."

Hermed er vi på vej mod opfyldelse af C3 organisation's anbefalinger om tilførsel af relevante erhvervsøkonomiske kompetencer til professionshøjskolerne i en naturlig synergiudvikling omkring bestående erhvervsakademiresourcer – jfr. "Akademimodellen" og "Rent snit modellen" som skitseret i Bilag 201 fra Folketingets Uddannelsesudvalg til høringen om flerfaglige professionshøjskoler den 13. marts 2007 i Landstingssalen*. Forsknings- og universitetstilknytningen kommer hermed i forstærket fokus.

Povl Tiedemann
24. august 2007

*:

"Akademimodellen" – Erhvervsakademierne løsriveres fra erhvervsskolerne og bliver en helt selvstændig institution med mulighed for at udvikle sig til at have den nødvendige kapacitet til at udvikle og udbyde professionsbacheloruddannelser, evt. for senere at fusionere med en professionshøjskole.

"Rent snit modellen" – Erhvervsakademierne afvikles og udbudet af KVVU flyttes til professionshøjskolerne, hvor man så udbyder KVVU og MVU, mens universiteterne udbyder LVU (og i begrænset omfang MVU, f.eks. teknikumingeniører på DTU og AAU).

Undervisningsministeriet
Kontoret for erhvervsrettede, videregående uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

evu-hoering@uvm.dk

27. september 2007
CL/- j.nr. TU

Høringsvar vedr. udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Center for Tegnsprog og Tegnstøttet Kommunikation har følgende bemærkning til lovforslaget:

kapitel 3 – international uddannelse, § 8

Paragraffen indeholder bestemmelse om, at en institution, der udbyder erhvervsakademiuddannelse eller professionsbacheloruddannelse *skal* tilrettelægge uddannelsen således at dele af studiet kan gennemføres i udlandet og inden for den normerede studietid.

Vi finder det uheldigt at anvende en 'skal-bestemmelse' og mener, at en 'tilstræbe-formulering' er at foretrække. For uddannelsen til tegnsprogstolke gælder for nuværende forhold, som umuliggør et tilbud til de studerende om at kunne tage dele af uddannelsen i udlandet *inden for den normerede studietid*.

Venlig hilsen

Nina Palle
rektor

Undervisningsministeriet
evu-hoering@uvm.dk

Fiolstræde 44
1171 København K
Tlf 33 95 70 00
Fax 33 95 70 01
cirus@cirusmail.dk
www.cirusonline.dk
CVR-nr. 11 85 20 25

28. september 2007
JK
J.nr. 2007/008071

Lovforslag om erhvervsrettede videregående uddannelser

CIRIUS har modtaget udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser til udtalelse. CIRIUS kan tilslutte sig hovedprincipperne i forslaget og har herudover følgende bemærkninger:

Ad kapitel 1 og 2: CIRIUS kan støtte den foreslåede fleksible struktur og bedre integration mellem erhvervsakademiuddannelser og professionsbachelorgrader. Den vil betyde, at uddannelsesstrukturen i Danmark i højere grad end hidtil vil tilnærme sig uddannelsesstrukturen i de fleste europæiske lande samt i USA. Det vil være til gavn for såvel mobiliteten samt den gensidige anerkendelse af danske og udenlandske uddannelseskvalifikationer.

Ad § 2 og bemærkningerne hertil: Målene for de i § 2 nævnte uddannelser er beskrevet i læringsresultater, og der henvises i lovbemærkningerne til de internationale kvalifikationsrammer, der er udviklet i de senere år. CIRIUS finder det vigtigt, at beskrivelserne af læringsresultater kobles nøje sammen med de internationale kvalifikationsrammer, der er udviklet som fx Bologna-nøglen, udkastet til en fælleseuropæisk kvalifikationsramme, EQF, samt udkastet til en ny dansk kvalifikationsramme for videregående uddannelse. Beskrivelser af læringsresultater efter disse modeller vil sikre international transparens af erhvervsakademi- og professionsbachelorgrader til gavn for den gensidige anerkendelse af uddannelser på tværs af grænserne og til gavn for mobiliteten på tværs af grænserne.

CIRIUS er en statslig styrelse for internationalisering af uddannelser og læringsmiljøer

Ad kapitel 3:

§§ 8-10: CIRIUS finder, at det er en væsentlig styrkelse af uddannelsernes internationalisering, at det pålægges institutionerne at tilrettelægge uddannelserne, så det er muligt at tage dele af uddannelsen i udlandet. Det er tilsvarende positivt, at danske institutioner får ret til at udbyde uddannelser i udlandet som paralleluddannelser og fællesuddannelser.

Det bemærkes, at der anvendes en lidt anden terminologi i Videnskabsministeriets lovgivning, idet VTU bruger betegnelserne parallellforløb og fællesuddannelse. Den forskellige terminologi forekommer uhensigtsmæssig både i dansk og international sammenhæng.

Ad §10: Undervisningsministeren kan i medfør af § 10 tilrettelægge en uddannelse, så dele af uddannelsen skal gennemføres ved en eller flere anerkendte udenlandske institutioner. Det vil være en alvorlig tidsmæssig hindring for danske institutioners muligheder for at indgå samarbejde med udenlandske institutioner om udvikling af fællesuddannelser, hvis det i hvert enkelt tilfælde skal bero på ny regeludstedelse.

CIRIUS anbefaler, at det overlades til institutionerne at udvikle og tilrettelægge fællesuddannelser, og at kvalitetskontrollen heraf sker i den i kapitel 4 beskrevne procedure for godkendelse og akkreditering af uddannelser. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Ad kapitel 4

§§ 14-17: CIRIUS savner et regelgrundlag for godkendelse og akkreditering af uddannelsesinstitutionernes udbud af uddannelser i udlandet. Det er CIRIUS' erfaring, at der er stort behov for at få etableret en klar lovgivning på dette område. Der kan henvises til regelgrundlaget på Videnskabsministeriets område i lov om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser, §5, stk. 2., "I det omfang danske universiteter kan udbyde uddannelser svarende til de i stk. 1, nævnte uddannelser i udlandet, skal uddannelserne akkrediteres af rådet eller kvalitetssikres efter det nationale kvalitetssikringssystem i det land for uddannelsen udbydes."

I bemærkningerne til §14, stk. 3, skitseres minimumkravene til ansøgninger om godkendelse af nye uddannelser. Ingen af kravene omhandler uddannelsens internationale perspektiv. Det bør stilles krav om, at ansøgninger om godkendelse af en ny uddannelse indeholder dokumentation for behovet for og relevansen af den foreslåede nye uddannelse i et nationalt såvel som globalt perspektiv.

Ad kapitel 5

§§ 18-20: Rådet for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser skal bl.a. rådgive om international uddannelse. CIRIUS anbefaler derfor, at rådet sammensættes, så der indgår

ekspertise om internationalisering af uddannelser, evt gennem de af ministeren personligt udpegede medlemmer. Dette hensyn bør fremgå af lovbemærkningerne.

Ad kapitel 6

§ 22 og bemærkningerne hertil: CIRIUS støtter, at der gives Undervisningsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler for anvendelsen af ECTS-systemet. Usikkerhed om brugen af ECTS blandt institutionerne viser, at der er behov for et regelværk, der kan sikre den korrekte brug.

De internationale rammer for ECTS-systemet er udviklet af EU-kommissionen, og der er udarbejdet en vejledning i implementering af ECTS-systemet for dermed at sikre en ensartet brug på tværs af landegrænser. Kun ved en ensartet brug bevarer ECTS-systemet sin betydning som internationalt meritssystem. På denne baggrund anbefaler CIRIUS, at det af lovbemærkningerne kommer til at fremgå, at de nationale retningslinier skal ske under hensynstagen til Kommissionens vejledning om brugen af ECTS-systemet.

Ad bemærkningerne til § 23: Det anbefales, at det i lovbemærkningerne kommer til at fremgå, at de studerende har ret til merit for såvel danske som udenlandske kvalifikationer. Endvidere bør det tilføjes, at studerende har ret til at få forhåndsgodkendt, at kommende studieperioder i udlandet eller ved en anden dansk uddannelsesinstitution kan give fritagelse (forhåndsmerit).

Ad kapitel 7

§ 29: CIRIUS anbefaler, at § 29 formuleres på følgende måde: Institutionens afgørelse om fritagelse på baggrund af danske eller udenlandske uddannelseskvalifikationer og institutionens afgørelse om forhåndsgodkendelse af fritagelse på baggrund af et kommende studieforløb i udlandet eller ved en anden dansk uddannelsesinstitution kan indbringes for Kvalifikationsnævnet efter reglerne i lov om vurdering af udenlandske uddannelser mv.

Endvidere skal bemærkningerne til § 29 justeres, idet udvidelsen af Kvalifikationsnævnets kompetence er gennemført. Her bør det også klargøres, at det udelukkende er institutionens afslag på fritagelse eller forhåndsgodkendelse af fritagelse på baggrund af formelle danske eller udenlandske uddannelseskvalifikationer, der kan indbringes for Kvalifikationsnævnet.

Afgørelser truffet efter § 23, om fritagelse på baggrund af kompetencer opnået gennem beskæftigelse kan ikke påklages til Kvalifikationsnævnet.

§ 30 Det bør fremgå, at der er tale om klager vedrørende institutionens faglige afgørelse i forbindelse med eksamen jf. bemærkningerne til § 30. Ellers skaber det forvirring i forhold til § 29.

Venlig hilsen

Torben Klein

CVU-Rektorkollegiet og Professionshøjskolernes Talsmandskollegiums høringssvar over udkast til forslag til Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

CVU-Rektorkollegiet og Professionshøjskolernes Talsmandskollegium takker for indkaldelsen til høring over udkast til forslag til Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser. Der er tale om et meget komplekst lovforslag:

Et sammenhængende videregående uddannelsessystem

Lovforslaget er nyskabende i sin fordring og ambition om sammenhæng mellem uddannelserne på det videregående uddannelsesniveau inden for Undervisningsministeriets ressort og på tværs af Undervisningsministeriets og Videnskabsministeriets ressort. Det hilser vi velkommen. Vi forventer, at Undervisningsministeriet støtter sektoren med nødvendige vilkår, muligheder og ressourcer for at løse den store opgave at udforme en samarbejds- og arbejdsdeling med universitetssektoren, som giver rum og plads for begge sektorerers opgaver, styrker og formål.

Sammenhæng mellem og modulisering af nye uddannelsers opbygning må ikke ske på bekostning af professionsbacheloruddannelsens niveau, helhed og progression. Adgangskravene til professionsbacheloruddannelserne må ikke svækkes.

Hvis ambitionen om sammenhæng og livslang læring skal realiseres, så kræver det, at lovforslaget skærpes, så relationer mellem niveauerne inden for det ordinære uddannelsessystem og på tværs af det ordinære system og videreuddannelsessystemet for voksne/åben uddannelsessystemet står klart. Barrierer for professionsbachelorernes direkte adgang til relevante kandidatuddannelser skal fjernes. Uddannede professionsbachelorere skal kunne søge om optagelse på relevante master- og kandidatuddannelser uden krav om forudgående suppleringsuddannelser.

KVU/Akademineiveauet

Lovforslaget bevarer og udbygger akademineiveauet som det kendte selvstændigt afrundede uddannelsesniveau og som et nyt "afstigningstrin" i en professionsbacheloruddannelse. Afstigningstrinnet skal tjene to formål: Det skal være en mulighed, en fleksibilitet i udviklingen af nye uddannelser på erhvervsområder med behov for en mere diversificeret arbejdsdeling og kompetencestruktur. Afstigningstrinnet skal desuden være en mulighed for at fuldføre et uddannelsesforløb på et tidligere tidspunkt, og således være et redskab til at mindske frafald/øge gennemførelse/få flere igennem kompetencegivende videregående uddannelse.

Akademi-delen er lovforslagets mest nyskabende, men også mest kontroversielle element. Det er kontroversielt i professionssammenhæng, fordi det åbner mulighed for, at kendte professioner kan udføres af personer med en lavere uddannelsesgrad. I den sammenhæng er det positivt, at lovforslaget fastslår, at der skal foreligge et klart og dokumenteret behov for anvendelsen af afstigningstrinnet. Det er kontroversielt i international sammenhæng, fordi det fastholder og videreudvikler et uddannelsesniveau i den samlede videregående uddannelsesstruktur, der ikke er i overensstemmelse med de europæiske undervisningsministres Bologna-deklaration. Her må strukturelle hensyn vægtes i forhold til pragmatiske. Uddannelserne skal være anvendelige i forhold til arbejdsmarkedets behov og de studerendes ønsker og uddannelsesmønstre. Det afgørende er, at løsninger ikke sår tvivl om

uddannelsernes niveau og standard, og at de hverken begrænser eller forhindrer mobilitet eller anerkendelsen af professionshøjskolerne som attraktive, internationale samarbejdspartnere.

For professionshøjskolesektoren er timingen bekymrende. Professionshøjskolesektoren skal medvirke til implementeringen på et tidspunkt, hvor sektoren har fuldt op at gøre med at konstituere sig og positionere sine kendte kerneydelser over for brugere, aftagere og interessenter. På det tekniske og merkantile område skal det desuden ske i en kompliceret partnerskabskonstruktion med endnu ikke oprettede erhvervsakademier. Sektoren ønsker koncentration om fornyelse og lancering af professionsbacheloruddannelsen sammen med udvikling og udbud af professionsmasteruddannelse.

For professionshøjskolesektoren er det også en bekymring, om modulisering vil så tvivl om professionsbacheloruddannelsens niveau og profil. Et afstigningstrin kræver tid og indhold og vil have konsekvenser i forhold til at kunne tilrettelægge et uafbrudt forløb. Det vil rejse spørgsmål om vilkår og betingelser for "afstigere" hhv. "fuldførere" og den indbyrdes relation mellem de to veje, jf. lignende bekymring i omtale af "profil-barriere" i høringssvar fra Ingeniørhøjskolen i Århus.

Derfor noterer vi os, at udvikling af afstigningstrin i professionsbacheloruddannelserne kun vil være en opgave i forbindelse med nye uddannelser, og kun hvor der klart kan dokumenteres et særskilt behov herfor. Som sådan ser kollegiet det som en fleksibilitet og hilser det velkommen.

Professionsbacheloruddannelsen

Lovforslagets fokus på sammenhæng og professionsbachelorniveauets rolle heri som et overbygningsniveau skygger for professionsbacheloruddannelsens rolle og betydning som en selvstændigt profileret og afrundet uddannelse.

Professionsbacheloruddannelsen skal have klare og attraktive karakteristika, som kan tiltrække og fastholde nationale studerende, og dermed bidrage til regeringens 50%-målsætning, og tiltrække internationale samarbejdspartnere og studerende. Professionsbachelorens profil skal fremstå klart og forskelligt både fra den akademiske bacheloruddannelse og fra den akademiuddannelsen/-niveauet. Det forudsætter stramninger i lovforslaget. I vedlagte bilag 1 gives forslag hertil.

En profession er et fælles sprog, referenceramme og faglighed. Derfor må en professionsuddannelse have et vist mål af centralt fastlagte fælles kompetencemål. Hensyn til søgningsmønstre, lokale og regionale forskelle i aftagerbehov, udbydernes ejerskab og engagement taler samtidig for et vist frit udviklingsrum for toning og profilering. Vi forslår derfor, at professionsbacheloruddannelser kendetegnes overordnet ved som en 80/20%-model, hvor der holdes en stram, central styring på 80% af uddannelsen og gives frihed til sammensætningen af de sidste 20% til formål, man prioriterer lokalt at profilere, f.eks. en international profil, et regionalt behov, et særligt professionelt sigte m.v.

Professionsmaster

Lovforslaget åbner mulighed for udvikling af en ny professionsmasteruddannelse. Professionshøjskolesektoren lægger afgørende vægt på, at denne mulighed realiseres. Professionsmasteruddannelsen skal have forskellig profil, men samme krav til undervisnings- og kvalitetsniveauet som nuværende masteruddannelser og akkrediteres efter samme kriterier for undervisernes kompetencer.

Udvikling af uddannelsesudbuddet. Akkreditering

Lovforslaget pålægger på den ene side udbyderne en opgave og et ansvar for uddannelsesudbuddets ajourføring og fornyelse og fastsætter på den anden side en detaljeret, central styring af uddannel-

sesudviklingen i et system af akkreditering, evaluering og ministerbeføjelser til godkendelse af nye uddannelser og udbudsplacering. Hertil kommer en uafklaret relation mellem lovforslaget og de to selvstændige, centralt styrede, detaljerede uddannelseslove, læreruddannelsesloven og pædagoguddannelsesloven. Styringsmodellen er ikke entydig og klar.

Vi anerkender, at nationale kvalitetsprocedurer og kvalitetsstempler og en generel forpligtelse til åbenhed og gennemsigtighed er nødvendige initiativer i en globaliseret uddannelsesverden for at sikre brugere og aftageres frie valg og rettigheder. Vi er enig i at fastholde Danmarks Evalueringsinstituts centrale rolle heri. Udfordringen er at etablere sådanne procedurer og systemer uden samtidig at indskrænke rummet for uddannelsesaktørernes ret og pligt til at foretage en fleksibel og løbende fornyelse af uddannelsesudbuddet.

Tiden er i dobbelt forstand løbet fra den centrale detailstyring, der kendetegnede forrige århundredes uddannelseslovgivning og genkendes i de to største professionsbacheloruddannelseslove. Bureaukratiske og langvarige procedurer og processer for akkreditering, uddannelsesgodkendelse og udbudsplacering på professionsbachelorområdet tæller som vægtige konkurrenceforvridende faktorer for den nye sektor. Timing af udviklingsopgaven tæller mindst lige så højt som proces og produkt. Timing af udviklingsopgaven på det erhvervsrettede videregående uddannelsesområde skal matche den timing, som gælder for institutioner og sektorer, som professionshøjskolesektoren skal sammenligne sig og konkurrere med i ind- og udland. Kravene til akkrediteringskriteriernes behovs- og relevansundersøgelser skal præciseres, da de udgør et centralt element i akkrediterings- og godkendelsesprocedurer.

Afslutning

Samlet set er der tale om et spændende uddannelsespolitisk initiativ, som CVU-Rektorkollegiet og Professionshøjskolernes Talsmandskollegium hilser velkommen. Lovforslagets succes vil bero på den kurs og de ambitioner, der sættes for lovforslagets implementering, på den nye professionshøjskolesektors evne til at forvalte muligheder og udfordringer og ikke mindst på evnen og viljen til at udvikle styringsredskaber, der kan fremme det bedste i lovforslaget. Lovforslagets intentioner om fornyelse, fleksibilitet og innovation fremmes ikke gennem central detailstyring

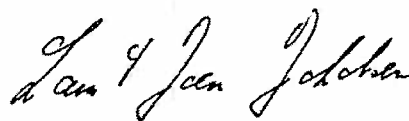
Med venlig hilsen

Harald Mikkelsen

Søren Vang Rasmussen

Laust Joen Jakobsen

Forhandlingsudvalget

CVU-Rektorkollegiet og Professionshøjskolernes Talsmandskollegium

Bilag 1. Forslag til stramminger af lovforslaget med henblik på at skærpe beskrivelsen af professionsbacheloruddannelsens profil og niveau

En professionsbacheloruddannelse konstitueres af førstehåndsviden om professionen og viden om, hvordan udviklingsprocesser i professionen foregår. Udbyderne af professionsbacheloruddannelse skal bedrive videnudvikling og videnproduktion til den profession, som man uddanner til og sikre, at de studerende inddrages heri og gør anvendelse heraf. En professionsbacheloruddannelse skal som selvstændig afrundet uddannelse give grundlag for en umiddelbar udøvelse af professionen/crhvervet. Uddannelsen skal være praksisnær og professionsbaseret. Det angår inddragelse og anvendelse af professionen i uddannelsens udformning, styring, fornyelse og udvikling, som rekrutteringsgrundlag for lærer- og videnressourcer og som forum for praktik. En professionsbacheloruddannelsen ækvivalerer den akademiske bacheloruddannelse og skal kunne danne grundlag for videreuddannelse. Uddannelsernes akademiske niveau angår krav til studieaktiviteter som selvstændig indsamling og behandling af empiri, tilegnelse og anvendelse af metode, teoretisk abstraktionsniveau, teoretiske konsistens, videnskabsteoretiske overvejelser, refleksion over kvaliteten i kilder og viden, krav til bacheloropgaven m.m.. Lovforslaget bør skærpe professionsbacheloruddannelsens profil gennem anvendelse af klare strukturkendetegn for så vidt angår flg. konstituerende elementer:

1) Formål.

- Kravet om at fundere de praksis- og professionsrettede uddannelser i de nyeste forskningsresultater skal fremgå eksplicit af lovens formålsparagraf.
- Formålsbestemmelsen for uddannelserne skal skærpes, så forskellene mellem de to uddannelsesniveauer er fuldstændig klar (§ 2 stk. 1 og stk. 2). Forskellen i målene for de to uddannelsestyper er i lovudkastet (§ 2) alene beskrevet med begreberne "kompleks" og "refleksion". Det er utilstrækkeligt. De to målbeskrivelser skal bygge på de eksisterende lovgivninger og udkast til den danske kvalifikationsnøgle, som sidestiller slutniveauet for den universitære bachelor og professionsbacheloren.

2) Videnprofil. Udviklingsbaseret, R&D, samspil med universitetssektoren

- Karakteristikken af uddannelsernes videngrundlag bør præciseres i lovens formålsparagraf (§ 1, stk. 2) således at teksten lyder: "...videngrundlag er karakteriseret ved erhvervs- og professionsbaseret, udviklingsbaseret og *samspil med forskning*".

3) Struktur. Varighed/ECTS.

- ECTS-pointsystemet bør anvendes som måleenhed i lovgivningen.
- Vi finder det positivt, at lovforslaget bevarer og viderefører den fleksibilitet i uddannelsernes varighed, som uddannelsesudbuddet er kendetegnet ved i dag.

4) Ramme. Landsdækkende profil.Fleksibilitet.

- En overordnet 80/20%-ramme kunne sikre både det landsdækkende ens professionssigte og behovet for rummelighed til lokal toning.

5) Praksis- & professionsbaseret

- Det er positivt, at lovforslaget indfører obligatorisk praktik på alle uddannelser.
- Praktikkens kvalitet bør præciseres gennem anvendelse af termen "*studiepraktik*".
- Kvalitetssikringen af praktik bør indgå som element i de kommende akkrediteringskriterier.
- Der skal stilles krav til praktiksteder om uddannet praktikvejleder.
- Den kliniske undervisning/praktik på professionsuddannelserne skal beskrives.
- Det bør overvejes, om der skal indskrives en generelt forpligtelse i lovforslagets § 26 til at stille egnede praktikpladser til rådighed for alle uddannelser udbudt i henhold til loven.

"Ulla Groth"
<ug@erhvervsskolen.dk>
27-09-2007 13:14

Til <evu-hoering@uvm.dk>
cc "Jens Andersen" <ja@erhvervsskolen.dk>
bcc

Emne Høring

SDH historik: 27-09-2007 15:07:52 - Overført til sag nummer 182.254.021 :
Lovforslag om erhvervakademiuddannelser og
professionsbacheloruddannelser - HØRINGSSVAR, med
svarløbenummer 027.575.023.

Høringsvar vedrørende lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Med mail af september 2007 har Undervisningsministeriet fremsendt lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, idet man har bedt om eventuelle kommentarer til lovforslaget senest fredag den 28. September 2007 kl. 12.

Erhvervsskolernes Bestyrelsesforening synes det er positivt, at man med denne lov får skabt en synlig sammenhæng mellem KVU og MVU. Desuden er det glædeligt, at man skaber mere fleksible rammer for udvikling af uddannelser inden for lovens område. Vi håber, at denne lov medvirker til at flere unge vil vælge at tage en videregående uddannelse i forlængelse af deres erhvervsuddannelse. Det er derfor vigtigt at synliggøre vejene fra en ungdomsuddannelse til de øverste niveauer i uddannelsessystemet. Desuden vil vi gerne påpege vigtigheden af en tydeliggørelse af sammenhængen mellem de ordinære uddannelser og de videregående voksen uddannelser.

Ud over disse generelle betragtninger har vi kun følgende få bemærkninger til lovforslaget:

Man bør overveje, om man kan anvende begrebet erhvervsbachelor, da det ikke er inden for alle brancher, man anvender ordet profession.

Vi støtter at uddannelser og udbud fremover akkrediteres. Det vil sikre et ensartet fagligt og kvalitativt niveau. Det er af stor vigtighed at man ved akkrediteringen skeler til internationale standarder, således de danske uddannelser vil være genkendelige i udlandet. Det kan også være praktisk, hvis en del af uddannelsen tages i udlandet, hvilket loven også åbner mulighed for.

Vi støtter at der indføres obligatorisk praktik på uddannelserne, det vil medvirke til et tættere samarbejde med erhvervslivet og vil forhåbentlig skabe bedre beskæftigelsesmuligheder efterfølgende. En bekymring kan det selvfølgelig altid være, at en sådan praktik kan blive en flaskehals.

Vedrørende lærer kvalifikationer finder vi det nødvendigt, at man ser på den praktiske erhvervs erfaring såvel som de akademiske kundskaber. Endelig kan det ikke understreges kraftigt nok, at den pædagogiske efteruddannelse er af aller største betydning.

Med venlig hilsen
Ulla Groth

Souschef
Erhvervsskolernes Bestyrelsesforening
Flæsketorvet 60
1711 København V
33862315
ug@erhvervsskolen.dk

Chefkonsulent
Troels Breindal
Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Høringsvar til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsuddannelser

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har modtaget "Forslag til Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser" i høring.

Dato
28.09.2007

Side
1/3

EVA ser meget positivt på fremsættelsen af og indholdet i lovforslaget som sammen med lov om ændring af lov om Danmarks Evalueringsinstitut udgør en god ramme for at arbejde med at sikre og udvikle de videregående uddannelser på internationalt niveau. EVA's bemærkninger til lovforslaget skal derfor ses som konkrete præciseringer i forhold til at sikre samspil mellem loven og de akkrediteringsvurderinger som EVA skal udføre for Undervisningsministeriet. EVA skal akkrediteringsvurdere nye uddannelser og udbud samt eksisterende uddannelsesudbud af erhvervsakademi-, professionsbachelor-, voksen- og diplomuddannelser.

Varighed og struktur

Ad § 5 stk. 2, § 6 stk. 2 og § 7

Lovforslaget lægger op til en mere fleksibel uddannelsesstruktur dels i form af professionsbacheloruddannelser med mulighed for at afslutte uddannelsen på erhvervsakademineiveau, dels i form af overbygningsuddannelser på professionsbachelorniveau til erhvervsakademiuddannelser.

Denne fleksibilitet er positiv i forhold til at skabe bedre sammenhæng og undgå blindgyder i uddannelsessystemet, men giver samtidig en udfordring i forhold til organisering af akkreditering.

Det er derfor vigtigt at disse nye uddannelses typer tænkes ind i akkrediteringsturnusplanen både hvad angår akkreditering af nye uddannelser og udbud, og hvad angår eksisterende udbud samt at der afsættes ressourcer til denne ekstra opgave. Samtidig er det for at kvalitetssikre niveau og progression i uddannelserne afgørende at overbygningsuddannelser akkrediteres sammen med den adgangsgivende KVV-uddannelse. Dette bør også ske for at undgå en potentiel situation hvor en overbygningsuddannelse er blevet positivt akkrediteret og den adgangsgivende uddannelse efterfølgende får afslag på akkreditering.

Endelig skal det bemærkes at det hvad angår særligt tilrettelagte forløb er nødvendigt at akkreditere i forhold til det særlige formål som er angivet for denne type uddannelsesforløb.

International uddannelse

Ad § 9 og § 10

Lovforslaget giver mulighed for at danske institutioner i samarbejde med udenlandske institutioner kan tilrettelægge parallelle forløb af dele af uddannelser samt fællesuddannelser.

På baggrund af europæiske erfaringer med fællesuddannelser (joint degrees) og udbud af dele af uddannelser i udlandet vil EVA henlede opmærksomheden på de særlige kvalitets-sikringsudfordringer som dette indebærer for den såkaldte 'moderinstitution'.

EVA foreslår derfor at uddannelser der udbyder udenlandske delforløb eller fællesuddannelser, skal leve op til nogle særlige akkrediteringskriterier vedrørende kvalitetssikring af uddannelsens internationale del.

Godkendelse og akkreditering

Ad bemærkninger til § 14, stk. 3, trin 2, linje 12

Det foreslås at formuleringen "Danmarks Evalueringsinstitut indkalder supplerende oplysninger og dokumentation fra ansøgere (...)" ændres til "Efter screeningen kan Danmarks Evalueringsinstitut indkalde supplerende oplysninger (...)"

Ad bemærkninger til § 14, stk. 1 og § 15 f.

Det følger af lovforslaget at godkendelse af udbud er bundet til bestemte faglige miljøer. Det betyder at flytning af en ny uddannelse inden for samme institutionelle ramme til et andet lokalmiljø, medfører at udbuddet skal akkrediteres på ny. For at undgå at uddannelsesinstitutionen skal igennem endnu en omfattende akkrediteringsproces med alle kriterier, foreslår EVA at udbuddet i denne type tilfælde kun akkrediteres i forhold til kriterier der vedrører institutionelle ressourcer (dvs. videngrundlag, organisering og tilrettelæggelse).

Ad bemærkninger til § 40, linje 4

I lovforslaget nævnes det at alle nye og eksisterende videregående voksenuddannelser og diplomuddannelser akkrediteres af Akkrediteringsrådet, og at akkrediteringskrav vil være identiske med de krav der stilles til erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser. EVA har netop gennemført en større evaluering af diplomuddannelsesområdet og en pilot-test af akkrediteringskriterier på voksen- og diplomuddannelsesområdet. Både evalueringen og pilottesten viser at den fleksible modulopbygning og tilrettelæggelse på voksen- og diplomområdet gør det meget vanskeligt og uhensigtsmæssigt i forhold til formålet med fleksible uddannelser at anvende de samme akkrediteringskriterier for voksen- og diplomuddannelse som for erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser. EVA foreslår derfor at der udarbejdes to sæt akkrediteringskriterier: ét for voksen- og diplomuddannelser og ét for erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser.

Afslutningsvis skal EVA påpege at det i bemærkningerne til lovforslaget (afsnit 3.5) er angivet at "Det nuværende danske kvalitetssikringssystem afviger særligt fra de europæiske standarder ved fraværet af regelmæssige, gentagne evalueringer af alle korte og mellem-lange videregående uddannelser...". Her vil EVA gøre opmærksom på at den danske MVU-sektor netop har været karakteriseret ved systematiske akkrediteringer på både uddannelses- og institutionsniveau. Således har EVA siden 2002 systematisk akkrediteret både professionsbacheloruddannelser (uddannelsesakkrediteringer) og 17 Centre for Videregående uddannelser (institutionsakkrediteringer) samt systematisk fulgt op på akkrediteringerne. I den eksterne evaluering af EVA fra 2006, som konkluderede at EVA lever op til de europæ-

iske standarder, påpeges det at EVA med akkrediteringskonceptet for MVU- og KVU-uddannelserne har fundet en form der sikrer regelmæssige evalueringer på området.

Derudover har EVA ikke kommentarer til forslaget, og ser vi frem til at se lovforslaget fremsat i Folketinget.

Venlig hilsen

Tine Holm
Områdechef

T 35 25 46 58
E tih@eva.dk

Skoleledernes Fællesrepræsentation

Lederforeningen & Danmarks Skolelederforening

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Den 28. september 2007
Sagsnr.:119.781.021

Høring over udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Danmarks Skolelederforening og Lederforeningen takker for muligheden for at afgive høringssvar til ovennævnte udkast til lovforslag.

Danmarks Skolelederforening og Lederforeningen er enige i formålet med at *professionsbacheloruddannelser skal give de uddannede viden om og forståelse af fagområdet praksis, anvendt teori og metode på et niveau, der kvalificerer til selvstændigt at kunne analysere, vurdere og reflektere over problemstillinger samt varetage praksisnære og komplekse opgaver inde for professionen* og håber meget, at det fremsatte forslag vil bidrage hertil.

Med venlig hilsen,

Jens Færk
Lederforeningen

Erik Lorenzen
Danmarks Skolelederforening

Rektorkollegiets Sekretariat
Fiolstræde 44, 1.th.
1171 København K

Att: Daniel Madsen

24. september
2007
GM/MEL

Høringssvar til udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

DTU har den 10. september 2007 fra Rektorkollegiet modtaget ovennævnte udkast til lovforslag i høring, hvilket giver os anledning til at fremkomme med følgende bemærkninger:

Ad. § 5, stk. 2, § 6, stk. 1 og § 7, stk. 1 – varighed og struktur

Det fremgår af forslag til § 5, stk. 2, at professionsbacheloruddannelser kan tilrettelægges således, at de sidste 1½ år af uddannelsen eller mere kan anvendes som overbygning til relevante erhvervsakademiuddannelser. Det fremgår endvidere af § 6, stk. 1, at professionsbacheloruddannelser kan tilrettelægges som selvstændige overbygningsuddannelser, der bygger på erhvervsakademiuddannelser.

Ifølge bemærkningerne til bestemmelserne (s. 26) vil "overbygningsuddannelser således både kunne tilrettelægges og udbydes som en del af en almindelig professionsbacheloruddannelse, jf. den foreslåede § 5, stk. 2, og som et selvstændigt uddannelsesforløb", jf. § 6, stk. 1.

Det følger endelig af lovforslagets almindelige bemærkninger (s.16), at "for at sikre, at ingen med erhvervsakademiuddannelse nødsages til at "gå tilbage" og tage bestemte gymnasiale fag for at blive optaget på den overbygning, som er relevant i forhold til pågældendes erhvervsakademiuddannelse, indeholder lovforslaget mulighed for, at relevante erhvervsakademiuddannelser kan blive adgangsgivende til overbygningsniveauet".

DTU er skeptisk over for ovennævnte forslag til bestemmelser.

Det er DTU's holdning, at erhvervsakademiuddannelser som eneste adganggrundlag til en professionsbacheloruddannelse vil indebære en betydelig risiko for en negativ indvirkning på kvaliteten af professionsbacheloruddannelserne. DTU baserer sin opfattelse på en vurdering af diplomingeniøruddannelserne, hvor det er afgørende, at studerende, der påbegynder en sådan uddannelse, er i besiddelse af visse grundfaglige kompetencer – eksempelvis matematik på gymnasialt niveau. De

REKTORKOLLEGIET

24 SEP. 2007

2007-3002-15

J.NR.
LØBENR.

Uddannelsesdekan
Diplomingeniøruddannelsen

Ledelse og Administration
DTU, Bygning 101 A
DK-2800 Kgs. Lyngby

Tlf +45 45 25 25 25
Fax +45 45 88 80 40
CVR-nr. 30 06 09 46

www.dtu.dk
EAN-nr. 5798000417540

97

studerende må således opfylde bestemte niveauekrav for at få det tilstræbte udbytte af undervisningen, der er tilrettelagt på dette grundlag. Ved optagelse af studerende, der ikke har det rette faglige niveau, kan konsekvensen blive enten en forøgelse af frafaldet eller en kvalitets sænkning.

Det er endvidere DTU's opfattelse, at forslaget – i alle tilfælde for diplomingeniøruddannelsernes vedkommende – kan medføre en uddynding af uddannelserne. Man bør fastholde, at kræfterne samles om et mindre antal stærke uddannelsesmiljøer ud fra samme tankesæt, som ligger bag de nylige fusioner på universitetsområdet.

Det fremgår af forslag til § 7, stk. 1, at professionsbacheloruddannelser kan tilrettelægges således, at uddannelsens første til andet år sammen med et særligt tilrettelagt afsluttende forløb udgør en selvstændigt afrundet erhvervsakademiuddannelse, jf. § 4.

DTU finder ikke bestemmelsen i § 7 stk. 1, hensigtsmæssig. En erhvervsakademiuddannelse har et andet sigte end en professionsbacheloruddannelse, hvilket bør afspejles i uddannelsen allerede fra starten i de to uddannelser. Et tilsvarende princip fastholder DTU i forhold til universitetets to bacheloruddannelser (diplomingeniør og bachelor i teknisk videnskab), og DTU's holdning er baseret på erfaringerne herfra.

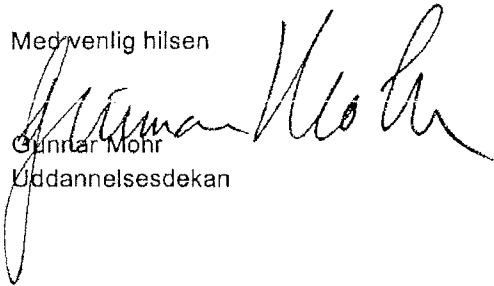
Ad. forslag om praksisbaserede professionsmasteruddannelser

Af lovforslagets almindelige bemærkninger (s.16) fremgår, at det tillige overvejes, "om der skal gives mulighed for inden for videreuddannelsessystemet for voksne at indføre praksisbaserede professionsmasteruddannelser. Baggrunden herfor er et stigende behov for videreuddannelsesmuligheder for professionsbachelor på et højt fagligt niveau, der er målrettet specialiserede funktioner inden for relevante sektor- og fagområder".

DTU kan ikke se behovet for at indføre praksisbaserede professionsmasteruddannelser, idet professionsbachelor allerede på nuværende tidspunkt har mulighed for at tage en masteruddannelse, f.eks. den 2-årige kandidatuddannelse eller en fleksibel master målrettet den enkelte.

At udvikle en praksisbaseret professionsmasteruddannelse vil endvidere udhule masterbegrebet, som bør være forbeholdt det, det er; nemlig en akademisk og forskningsbaseret grad.

Med venlig hilsen

Gunnar Mohr
Uddannelsesdekan

Dansk Arbejdsgiverforening
Vester Voldgade 113
1790 København V

Telefon 33 38 90 00
Telefax 33 12 29 76
Kontortid 8.30-16.30
E-mail: da@da.dk
Giro 5 40 08 99

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

27. september 2007
SNH

Høring over udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Under henvisning til Undervisningsministeriets brev af 7. september 2007 skal Dansk Arbejdsgiverforening (DA) hermed kommentere lovforslaget.

I henhold til forslagets § 18 skal DA indstille 2 medlemmer til det nye råd for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

DA foreslår, at repræsentationen fra DA-området udvides fra 2 medlemmer til 5. Den bredere repræsentation skal sikre, at rådgivningen tager udgangspunkt i behovene inden for alle beskæftigelsesområder på det private arbejdsmarked. Endvidere har DA god erfaring med en bred arbejdsgiverrepræsentation i både Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU) og Erhvervsakademirådet.

Uanset størrelsen af repræsentationen fra det private arbejdsmarked ønsker DA ikke at være indstillingsberettiget til Rådet for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, idet erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser er uden for DA's funktions- og koordinationsområde.

DA vil i stedet foreslå, at de 5 DA-medlemsorganisationer Dansk Industri, Dansk Erhverv, Dansk Byggeri, HTS samt TEKNIQ bliver indstillingsberettigede.

Med hensyn til uddannelsernes struktur og indhold, herunder praktik i uddannelserne, henvises til høringssvarene fra DA's medlemsorganisationer.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Simon Neergaard-Holm

Undervisningsministeriet
evu-hoering@uvm.dk

27. september 2007

Hørings svar vedr. udkast til lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Dansk Byggeri er grundlæggende tilfreds med det foreliggende udkast til forslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser. Udkastet lægger op til at give uddannelserne fleksible og fremtidssikre rammer, inden for hvilke det er muligt at udvikle, vedligeholde og forny uddannelser.

Uddannelsesstruktur

Dansk Byggeri er særlig tilfreds med, at uddannelserne kan have varierende varighed og at der kan vælge mellem fire uddannelsesmodeller: Den rene erhvervsakademiuddannelse, den rene professionsbacheloruddannelse, Professionsbacheloruddannelse som overbygningsuddannelse på en erhvervsakademiuddannelse og erhvervsakademiuddannelse som selvstændig afsluttende del af en professionsbacheloruddannelse.. Det giver mulighed for at vælge den model, der passer det enkelte fagområde.

Praktik

Praktik skal ifølge lovudkastet indgå i både erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelse. Dansk Byggeri anbefaler, at anvendelse af praktik defineres i forhold til de enkelte uddannelsers behov og ikke som et generelt krav.

Dansk Byggeri betragter praktikken som en god måde at præsentere praksis på og de studerende på konstruktør- og bygningsingeniøruddannelserne får mulighed for at inddrage empiriske elementer fra praktikken i afsluttende opgaver. Praktikken giver også en uddannelsesinstitutioner og virksomheder mulighed for udveksling af viden. Vi har desuden erfaring for, at en meget stor del af de studerende på både ingeniør- og konstruktøruddannelserne får tilbud om ansættelse i praktikvirksomheden, når uddannelsen er gennemført.

Direkte adgang for erhvervsuddannede

Det er meget vigtigt, at der fortsat er en tæt sammenhæng mellem erhvervsuddannelserne og de erhvervsrettede videregående uddannelser og at denne sammenhæng omfatter både erhvervsakademiniveau og professionsbachelorniveau.

Der er på de tekniske erhvervsuddannelser på bygge- og anlægsområdet et potentiale for rekruttering til ingeniør- og konstruktøruddannelserne, hvor der er stor efterspørgsel efter dimittender hos virksomhederne. Dansk Byggeri finder det derfor problematisk,

hvis lovforslaget lægger op til, at erhvervsuddannede alene skal have direkte adgang til erhvervsakademineiveauet.

De teknisk erhvervsuddannede har allerede i deres valg af erhvervsuddannelse investeret i deres interesse for teknik og de, der går i gang med en ingeniøruddannelse, er motiverede, og har en bedre gennemførelsesprocent end studenterne. Desværre er det i dag meget få, der starter på en ingeniøruddannelse, fordi der er krav om gymnasial supplerende af 1-1½ års varighed, før de kan påbegynde ingeniørstudiet. Den samlede uddannelsesetid bliver derved meget lang.

Det bør være muligt for faglærte med en relevant erhvervsuddannelse at blive optaget direkte på en professionsbacheloruddannelse. Denne mulighed findes i dag på bygningskonstruktøruddannelsen, hvor den bør bevares. Samtidig bør den udvides til også at kunne omfatte andre fag, fx diplomingeniøruddannelserne.

Uddannelsesforløbet skal tage udgangspunkt i de forskellige forudsætninger hos de to målgrupper og integrere almen teori og ingeniørfaglige fag i undervisningen, så slutniveauet er det samme for begge grupper af studerende. En sådan model vil gøre det meget sandsynligt, at den studerende med en erhvervsuddannelse kan fuldføre uddannelsen på normeret tid. Det vil kunne tiltrække flere til ingeniøruddannelserne, hvilket vil være nødvendigt. En analyse udarbejdet for Videnskabsministeriet, Undervisningsministeriet, Dansk Industri og Ingeniørforeningen i Danmark peger på mangel på 7.000-13.000 ingeniører i 2020 inden for alle brancheområder.

Lærerkvalifikationer

Krav til lærerkvalifikationer kan opfyldes ved, at et lærerkorps samlet set har et uddannelsesniveau, der er højere end uddannelsens afgangsniveau, herunder i form af professionsmæssig kompetence. Det er vores vurdering, at dette vil give det professions-/praksisrettede bedre vilkår end et generelt krav om kandidatniveau.

Rådgivningsstrukturen

Dansk Byggeri konstaterer, at de to eksisterende råd samles til ét som for både erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne.

Det nye råd kommer til at dække to uddannelsesniveauer inden for en meget stor del af de videregående uddannelser i såvel den offentlige som den private sektor. Dansk Byggeri finder, at antallet af pladser i rådet er sat for lavt og at antallet af pladser bør udvides, så rådet realistisk kan tegne de væsentlige fag- og beskæftigelsesområder for personer med en videregående uddannelse.

Med kun to pladser til DA-området bliver det vanskeligt at dække alle brancheområder på det private arbejdsmarked. Der er brug for 5 pladser på DA-området. Den bredere repræsentation skal sikre, at rådgivningen tager udgangspunkt i behovene inden for alle væsentlige fag- og beskæftigelsesområder på det private arbejdsmarked. Det vil svare til den brede arbejdsgiverrepræsentation i både Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU) og Erhvervsakademirådet

Desuden vil Dansk Byggeri foreslå, at de 5 DA-medlemsorganisationer Dansk Byggeri, Dansk Industri, Dansk Erhverv, TEKNIQ samt HTS bliver indstillingsberettigede, fordi DA ikke ønsker at være udpegningsberettiget.

Hvis rådet ikke kan udvides på denne måde, foretrækker Dansk Byggeri, at de to eksisterende råd opretholdes.

Lovudkastets beskrivelse er uklar for så vidt angår uddannelsesudvalgene. En konsekvens synes at være, at organisationer, der ikke er repræsenteret i rådet, fratages muligheden for at etablere uddannelsesudvalg.

Dansk Byggeri mener, at de aftagergrupper, der har væsentlige interesser inden for et fagområde, selv skal kunne tage initiativ til at etablere et uddannelsesudvalg. Udvalget skal registreres og anerkendes af undervisningsministeriet og af rådet, som en part, der informeres og høres.

Uddannelsesudvalget skal kunne beskæftige sig med et hvilket som helst spørgsmål vedr. sin uddannelsesportefølje, som udvalget finder relevant. Uddannelsesudvalgene har en suverænitet i forhold til rådet og andre instanser, da de skal være selvfinansierende. Uddannelsesudvalget skal derfor også selv udforme sine vedtægter, hvor fordeling af pladser, formandskab, økonomi, mødevirksomhed, arbejdsorganisering, post-adresse osv. fastlægges.

Skolenetværk fremgår ikke af udkastet til lovforslag og vi skal derfor anbefale, at denne del af uddannelsesstrukturen også tænkes ind i den kommende rådgivningsstruktur. Vi har mange gode erfaringer med et samarbejde, som bygger på en anerkendelse af, at de to udvalg, in casu uddannelsesudvalg og skoleudvalg har forskellige opgaver og at et samarbejde derfor betyder en samlet større indsigt og høj grad af enighed om uddannelsernes forvaltning og fremtidsperspektiver.

Med venlig hilsen
Dansk Byggeri

Marie-Louise Deth Petersen

Adm. direktør

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Kontoret for erhvervsrettede videregående uddannelser

evu-hoering@uvm.dk

20. september 2007

SBI 110

tlf. 6155-0010

sbi@danskerhverv.dk

Høring over lovforslag til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Under henvisning til Undervisningsministeriet, Afdelingen for videregående uddannelsers brev af 7. september 2007 afgiver Dansk Erhverv hermed sit høringssvar over Lovforslag til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv finder, at udkast til Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser er særdeles positivt, og indfrier en lang række af de ønsker Dansk Erhverv har til udvikling af uddannelsesområdet.

Dansk Erhverv skal især fremhæve den sammenhæng, der med lovforslaget er skabt mellem de korte videregående uddannelser og de mellemlange videregående uddannelser. Det er meget glædeligt, at der nu etableres "hul igennem" i såvel de videregående grunduddannelser som i Videreuddannelsessystem for Voksne. Det er absolut nødvendigt for et moderne uddannelsessystem og for et dynamisk erhvervsliv, at man kan bevæge sig gennem uddannelsessystemet uden at støde på unødige barrierer og blindgyder. Med den nye sammenhæng er der skabt gode muligheder for en fortsat udvikling af det fleksible danske arbejdsmarked, hvor man kan tilpasse og tilegne sig de kompetencer, man måtte have brug for, efterhånden som behovene opstår.

Lovforslaget giver gode muligheder for at den studerende kan tilbringe en del af sine studier ved en udenlandsk uddannelsesinstitution, og sikrer, at de udenlandske studier kan anerkendes på linie med danske studier. Det er godt nyt for et samfund, der står midt i en global konkurrence, at vi på dette erhvervsrettede uddannelsesområde kan tilegne os de nødvendige kompetencer til at tage denne konkurrence op, i et samspil med uddannelsesinstitutioner verden over.

Det unikke ved de erhvervsrettede korte og mellemlange videregående uddannelser er den mulighed, der gives, for at tilrettelægge undervisningen praksisnær og anvendelsesorienteret. Det gør undervisningen og dermed uddannelserne relevante for erhvervslivet.

Erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser er netop uddannelser der skal gøre den studerende erhvervslivsparat ved uddannelsens afslutning.

Det gælder ligeledes den obligatoriske praktik, der som noget nyt inkluderes i alle erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser. Dansk Erhverv har længe talt for vigtigheden af, at de studerende får mulighed for at stifte bekendtskab med det erhverv, de efter endt afslutning skal være en del af. Her skaber praktikken erhvervsparathed og nærvær i en relevant sammenhæng. Det skal dog overvejes, om praktik i alle studier er lige gennemførlig. Der er erhvervsområder og brancher, hvor en studiepraktik kan blive meget vanskelig at implementere.

Specifikke bemærkninger

Lovforslaget inkluderer obligatorisk praktik i uddannelserne, jf. §§ 4 og 5. Dansk Erhverv finder, at praktik i uddannelserne som hovedregel er gavnlige og erhvervsforberedende, men vil samtidig pege på, at der kan være forskellige behov og traditioner i de enkelte brancher for optag af studerende i praktik. Vi frygter, at en obligatorisk praktik kan forhindre studerende i at blive færdig med deres studie, hvis det ikke lykkedes at fremskaffe en relevant studiepraktik. Det skal samtidig tages med i overvejelserne, at studerende kan besidde den nødvendige praktiske erfaring fra tidligere jobs og uddannelser, der gør det relevant at overveje, om disse studerende kan fritages for praktik.

Dansk Erhverv finder det formålstjenligt med et samlet råd for erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne, jf. § 18. Et samlet råd er med til at skabe den nødvendige sammenhæng mellem uddannelsesniveauerne blandt de erhvervsrettede videregående uddannelser. Rådets sammensætning må imidlertid i højere grad afspejle aftagerne. Her vil Dansk Erhverv pege på, at Dansk Arbejdsgiverforening ikke længere er aktør på det videregående uddannelsesområde, og derfor ikke skal have adgang til at udpege medlemmer til rådet. Dansk Erhvervs medlemsvirksomheder er langt den største aftager af arbejdskraft med en videregående uddannelse på det private arbejdsmarked, og Dansk Erhverv ønsker som sådan at være direkte udpegningsberettiget til rådet.

De i § 19 nævnte uddannelsesudvalg skal efter lovforslaget være rådgivende over for rådet. Dansk Erhverv går ud fra, at lovforslagets bestemmelse om, at "Rådets arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer" omfatter alle relevante organisationer, der har interesse i en bestemt uddannelse. Dansk Erhverv opfatter det ikke som en styrkelse af den rådgivning, ministeren her får, når uddannelsesudvalgene kun indirekte og gennem rådet kan rådgive ministeren. Det vil afskære ministeren og ministeriet for relevant viden, og medføre, at aftagerne i højere grad vil søge direkte indflydelse i ministeriet og på de enkelte uddannelsesinstitutioner.

Rådet har efter lovforslagets § 20 ikke længere adgang til at udtale sig om relevansen af en bestemt uddannelse. Denne opgave er fremover alene lagt i Akkrediteringsrådet. Dansk Erhverv finder, at Rådet for erhvervsakademiuddannelser og professionsbache-

loruddannelser fortsat bør have mulighed for at udtale sig om relevansen af en uddannelse og dens efterspørgsel på arbejdsmarkedet.

Det pålægges efter § 26 statens institutioner, regionsråd, kommunalbestyrelser og private arbejdsgivere, der modtager statstilskud, at stille egnede praktikpladser til rådighed for en række sundhedsfaglige og pædagogiske professionsbacheloruddannelser. Dansk Erhverv vil her påpege, at privathospitaler, privatklinikker og private plejehjem gerne tager del i uddannelserne ved at stille praktikpladser til rådighed, i den udstrækning de har mulighed herfor, men at de ikke på samme måde som offentlige institutioner kan pålægges denne forpligtelse.

Med venlig hilsen
Dansk Erhverv

Lars Krobæk
Adm. direktør

Svend Berg
Uddannelseschef

DANSK INDUSTRI
H.C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Tlf. 3377 3377 · Fax 3377 3300
di@di.dk · www.di.dk

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser

27. september 2007

via e-post
evu-horing@uvm.dk

Udkast til Høringssvar på Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

---

Dansk Industri takker for muligheden for at kommentere udkast til Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

DI finder, at der er mange gode initiativer i lovforslaget, som vil give mulighed for at opbygge og gennemføre uddannelser.

For DI er det afgørende, at lovgivningen på uddannelsesområdet ikke sætter begrænsninger for uddannelsernes tilpasning til arbejdsmarkedets behov. De erhvervsrettede uddannelser bør desuden være karakteriseret ved en tæt kontakt til de virksomheder, der aftager de færdiguddannede. Da virksomhederne typisk aftager færdiguddannede på mange forskellige uddannelsesniveauer, forudsætter en tæt kontakt til arbejdsmarkedet, at der etableres stærke faglige miljøer, som tager udgangspunkt i den faglige sammenhæng og ikke alene i den horisontale niveaumæssige sammenhæng.

DI har derfor nogle specifikke kommentarer til lovforslaget.

Specifikke kommentarer:

Sammenhæng mellem uddannelsesniveauerne

Med et samlet lovforslag bliver der sat fokus på at etablere en sammenhæng mellem erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser. DI finder det generelt væsentligt, at der er vertikal sammenhæng i uddannelsessystemet men finder, at den foreslåede samlede lov fjerner fokus fra at få styrket sammenhængen mellem erhvervsuddannelserne og de praksisrettede videregående uddannelser.

Der kan opnås en styrket sammenhæng ved at forbedre adgangen for erhvervsuddannelserne til de to videregående uddannelsesniveauer samt

ved at lade uddannelserne tage udgangspunkt i de faglige kompetencer, som erhvervsuddannelserne giver. Desuden mulighederne for evt. opkvalificeringsforløb for erhvervsuddannede som en del af deres videregående uddannelse forbedres.

En erhvervsakademiuddannelse skal ikke være en afstigning

DI frygter, at det stærke fokus på at etablere en sammenhæng mellem professionsbacheloruddannelser og erhvervsakademiuddannelser i betydelig grad vil svække muligheden for at fastholde erhvervsakademiuddannelserne med en selvstændig uddannelsesprofil og erhvervsberettigelse.

Det er ikke hensigtsmæssigt, at erhvervsakademiuddannelser automatisk etableres som en afstigning på en professionsbacheloruddannelse. En erhvervsakademiuddannelse skal have en selvstændig profil og erhvervsberettigelse. DI kan frygte, at lovforslaget vil føre til uddannelsesinflation, da det svage erhvervsfokus i en erhvervsakademiuddannelse tæt koblet med en professionsbacheloruddannelse vil øge incitamentet for at fortsætte studiet direkte. Tilsvarende kan der være et økonomisk incitament for institutionerne til at fastholde de studerende længst muligt. Denne udvikling er i særlig grad uhensigtsmæssig i en tid med stor mangel på arbejdskraft.

DI anbefaler derfor, at det klart udtrykkes i bemærkningerne til lovforslaget, at den foreslåede afstigningsmodel i § 7 ikke bør være den fremherskende uddannelsesmodel, men alene bør anvendes, når der er udførlig dokumentation for efterspørgsel blandt aftagerne efter denne uddannelsesmodel.

Behov for selvstændige uddannelsesniveauer med klare profiler

DI finder desuden, at lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad beskriver forskellene mellem erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser. Her er der behov for klarere beskrivelser og sondringer. Der er samtidig behov for en klarere markering af det anvendelsesorienterede (praktiske) udgangspunkt i erhvervsakademiuddannelserne.

Praktik i erhvervsakademiuddannelserne

DI kan ikke tilslutte sig, at der i alle erhvervsakademiuddannelser stilles krav om tre måneders obligatorisk praktik. Mange, der tager en erhvervsakademiuddannelse, har praktisk erfaring, da de tidligere har taget en erhvervsuddannelse, og efterfølgende har virket med deres uddannelse på arbejdsmarkedet. Især for denne gruppe er det fremherskende uddannelsesbehov sjældent et praktikophold, men langt oftere er der behov for ekstra fokus på mere teoretiske eller metodiske uddannelsesdele.

Dertil kommer, at der langt fra i alle brancher er efterspørgsel efter praktikophold af tre måneders varighed. Gennemføres forslaget om obligatorisk praktik for alle uanset forudgående erfaringer mv., vil det derfor dels

skabe risiko for praktikpladsproblemer og dels kunne afskrække mange med praktisk erfaring fra at gå i gang med uddannelserne.

Akkrediteringssystem

DI finder det positivt med det nye akkrediteringssystem og understreger betydningen af en ekstern vurdering af kvalitet og relevans i uddannelserne. For erhvervsrettede videregående uddannelser er det meget vigtigt med et stærkt fokus på relevans i forhold til arbejdsmarkedet.

DI skal i den anledning gøre opmærksom på, at et centralt punkt i erhvervsakademiforfatteren ikke er afspejlet i den fremsatte lovgivning. Det drejer sig om bestemmelsen om, at placering af nye udbud af tekniske og merkantile professionsbachelor- og diplomuddannelser på en professionshøjskole forudsætter enighed herom blandt partnerne i det relevante partnerskab. Efter DI's opfattelse bør denne centrale betingelse tilføjes i § 13.

Erhvervsakademierne skal kunne udvikle sig til selvstændige professionshøjskoler

DI finder det uacceptabelt, at erhvervsakademierne ikke kan udvikle sig til selvstændige professionshøjskoler, og at erhvervsakademiernes udbudsgodkendelser overgår til professionshøjskolerne pr. 1. januar 2015.

Desuden bør det indføres, at såfremt en professionshøjskole ønsker at udbyde erhvervsakademiuddannelser, skal der være krav om en samarbejdsaftale med et erhvervsakademi, så der opnås ligeværdige betingelser.

DI noterer desuden med tilfredshed, at lovforslaget åbner for, at ingeniørhøjskolerne kan udvikle og udbyde professionsbacheloruddannelser i fremtiden.

Udbudsgodkendelser til andre udbydere end erhvervsakademier, ingeniørhøjskoler og professionshøjskoler

DI finder, at det er vigtigt, at loven udformes sådan, at der ikke lægges hindringer i vejen for, at universiteter kan opretholde udbud af diplomuddannelser.

Lærerkvalifikationer på erhvervsakademiuddannelser

DI finder, at lovforslaget til lærerkvalifikationer på erhvervsakademiuddannelser skal betone et krav om erhvervs erfaring. Et obligatorisk krav om en kandidatuddannelse er uheldigt.

Rådsstruktur

Efter DI's opfattelse vil et samlet råd, som skal dække både erhvervsakademiuddannelser og MVU, ikke kunne have tilstrækkeligt fokus på de forskellige udfordringer, der er for henholdsvis de pædagogisk-sundhedsfaglige uddannelser, som udbydes af professionshøjskoler, og for de teknisk-merkantile uddannelser, som udbydes på erhvervsakademier.

DI mener derfor, at der bør etableres to råd - et Professionshøjskoleråd med klart fokus på udfordringerne for disse institutioner og deres udbud af uddannelser, og et Erhvervsakademiråd med fokus på erhvervsakademierne og deres udbud af uddannelser.

På en række andre områder vil der være store forskelle på, hvad der er relevant at arbejde med. F.eks. vil det være naturligt for Erhvervsakademirådet at bevare et stærkt fokus på at styrke sammenhængen mellem EUD og relevante videregående uddannelser samt etablere et tæt samspil med aftagerne på det teknisk-merkantile område, mens emner som forsknings-tilknytning og professionsidentitet må forventes at være højt placeret på Professionshøjskolerådets dagsorden.

Såfremt der ikke er tilslutning til dette, er det helt afgørende, at der sker en betydelig udvidelse af antallet af rådsmedlemmer i det fælles råd, således at man kan dække den meget brede dagsorden, rådet i så fald vil få til opgave at beskæftige sig med.

DI ser frem til en konstruktiv dialog om disse emner.

Med venlig hilsen

Charlotte Rønhof
Forskningspolitisk chef

Flemming Larsen
Erhvervsuddannelseschef

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Kontor for erhvervsrettede, videregående uddannelser
Sendt med e-mail til: evu-hoering@uvm.dk - "Høring"

28. september 2007
Journal nr. 0702678

Høring over udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg
Danmark

DM har d. 7. september 2007 modtaget "Høring over udkast til lov om erhvervsrettede videregående uddannelser".

Telefon 3815 6600
Fax 3815 6666
dm@dm.dk

I forbindelse med lovudkastet har DM følgende bemærkninger:

www.dm.dk

DM finder det positivt, at undervisningsministeren tager initiativ til, at de videregående uddannelser på Undervisningsministeriets område i højere grad indgår i et samlet uddannelsesbillede inden for det tekniske og merkantile område, hvor mulighederne for overgang til uddannelse på næste højere niveau ikke begrænses af formelle årsager, men primært baserer sig på arbejdsmarkedets behov for rekruttering på de forskellige niveauer.

DM har endvidere bemærket, at det ikke er hensigten, at alle videregående uddannelser på undervisningsministeriets område fremover skal være sammensat af to niveauer, og at eksisterende uddannelser som udgangspunkt skal fortsætte som hidtil. DM finder udkastets formulering uklare og vide for fortolkning i relation til at åbne op for nye niveaudelinger inden for etablerede professionsbacheloruddannelser. Relateres formuleringen samtidig til, at de niveaudelte uddannelser skal etableres i tråd med arbejdsmarkedets behov, åbner de generelle bemærkninger i lovudkastet op for, at der kan etableres erhvervsakademiuddannelser indenfor det pædagog- og lærerområdet.

DM finder derfor, at det eksplicit bør præciseres, at professionsbacheloruddannelserne til pædagog og lærer ikke niveaudeles. Der skal således ikke etableres pædagog- og læreruddannelser på erhvervsakademiniveau.

Herudover skal det bemærkes, at DM står uforstående overfor, at AC som akademikernes hovedorganisation ikke er repræsenteret i "Rådet for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser" på lige fod med de øvrige hovedorganisationer på arbejdsmarkedet. Rådet vil hermed miste sin legitimitet, da den største personalegruppe på institutionerne ikke vil være repræsenteret i rådet. Fremtidige samarbejdsrelationer vil kunne belastes heraf og i forhold til universiteterne vil det besværliggøre den videre udvikling af ordinære professionsbachelor og etableringen af nye videreuddannelsesmuligheder på kandidat- og masterniveau.

Lovudkastets ønske om at skabe større sammenhæng inden for de videregående uddannelser virker i ovenstående perspektiv uambitiøst.

DM finder endvidere, at lovforslaget ikke konkret er opdateret i henhold til § 36, hvorunder færdiggørelsestaxameteret foreslås videreført, selvom taxameteret ikke har haft den fornødne effekt på de studerendes studie gennemførelse. En videreførelse af ordningen kan tolkes som en indirekte besparelse på uddannelsestaxameteret generelt, da de tilbageførte midler i omstillingspuljen ikke kommer institutionerne til gode, men derimod indgår som en del af undervisningsministeriets generelle reservebeholdning. Da der er tale om betragtelige beløb som påvirker institutionernes drift betydeligt, finder DM at færdiggørelsestaxameteret bør fjernes og erstattes af en ordning, som øremærker midlerne til institutionerne til gavn for uddannelserne.

Afslutningsvis finder DM, at lovudkastet tilsidesætter Akkrediteringsrådets kompetence, da der med udkastet skabes hjemmel til at Undervisningsministeriet før Akkrediteringsrådets vurdering kan afvise at lade ansøgningen gå videre til Akkrediteringsrådet. Konsekvensen heraf er, at akkrediteringsrådets legitimitet og uafhængighed undermineres.

Med venlig hilsen

Ingrid Stage
Formand for DM

DFL's kommentarer til Forslag til lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Til § 2

Af stk. 1 fremgår, at niveauet på erhvervsakademiuddannelsen skal give viden og forståelse på et givet niveau: Analyse og vurdering, samt være tage praksisnære opgaver.

Af stk. 2 fremgår, at niveauet for PB er på et niveau, der kvalificerer til selvstændig at kunne analysere, vurdere og reflektere over problemstillinger samt foretage praksisnære og komplekse opgaver indenfor professionen.

Dvs. at forskellen på de to niveauer ligger alene i begreberne 'reflektere' og 'komplekse', som PB niveauet har, og som akademi niveauet ikke har.

Dette er en for løs beskrivelse, den bør præciseres.

Tænk på, at det både de der planlægger uddannelserne i form af studieordninger mm., og studerende der skal kunne gennemskue, hvad der menes.

Til § 19

Uddannelsesudvalgene under Rådet erstatter § 7 – udvalgene, men har alene til opgave at bistå dette. Og det er åbenbart op til rådet, om det vil have et udvalg indenfor et givent område, og hvilken rolle dette udvalg måtte spille.

Dvs. "bistå" skal erstattes af rådgivende funktion.

Og 'kan nedsætte' skal efter vores opfattelse erstattes af: "De nuværende § 7 udvalg bliver uddannelsesudvalg. For nye uddannelser oprettes tilsvarende udvalg, jfr. § 7 udvalgenes sammensætning og funktion".

Til § 26

Ministeren har vel ingen bemyndigelse til at diktere ikke-offentlige virksomheder, at de skal oprette praktikpladser (hvor studiepraktik er et krav for at gennemføre uddannelserne, hvilket i sig selv er ok)?

Vi forudser et flaskehalsproblem indenfor finanssektoren, hvor der er stor søgning til finansøkonom-uddannelsen, og det forventes der også til uddannelsen til Professionsbachelor i finansielle markeder. Vil ministeren oprette skolepraktik, hvis det ikke lykkes at skabe praktikpladser til uddannelserne?

Til Bemærkningerne til lovforslaget

DFL noterer sig, at

§ 14 akkreditering af faglige miljøer som omtalt i stk. 1, giver måske en åbning for at Forsikringsakademiet kan opnå en akkreditering – selvom det er en privat uddannelsesinstitution og ingen handelsskole. Om det er korrekt må tiden og evt. interesse og praktiske problemer i forbindelse med akkreditering og samarbejdet i den nye institutionsstruktur vise.

Men det er positivt, at muligheden foreligger.

§ 22 nr. 3

DFL anser det for meget vigtigt, at der indføres fælles studieordning for hver uddannelse. Det vil betyde, at man kan skifte rundet mellem uddannelsesinstitutionerne, hvilket er væsentligt for finanssektoren, hvor der er en del rotation mellem arbejdspladser.

Dette er indført på HD i Finansiell rådgivning og vil medvirke til, at de studerende ikke havner i blindgyder ved stillingsskift eller forflytninger.

14.09.2007
Kurt Andreasen
uddannelsessekretær
ka@dfi.dk

Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening
Applebys Plads 7, 1411 København K
Direkte tlf. 33 36 45 06
Telefon 33 12 42 42, Telefax 33 12 43 27
www.dfi.dk

Frank Jørgensen/DTL
<frj@dtl.dk>
28-09-2007 12:50

Til evu-hoering@uvm.dk
cc
bcc

Emne Høring af forslag til lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

SDH historik: 29-09-2007 12:59:21 - Overført til sag nummer 182.254.021 :
Lovforslag om erhvervakademiuddannelser og
professionsbacheloruddannelser - HØRINGSSVAR, med
svarløbenummer 035.455.023.

Hermed DTL's bemærkninger til forslaget til fælles lov for akademi- og professionsbacheloruddannelser, håber fremsendelsestidspunktet går an.

DTL's høringssvar vedrørende Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Generelle bemærkninger

DTL er positiv overfor initiativer der kan styrke og udvikle de korte og mellemlange videregående uddannelser. Dermed støtter DTL op om de institutionelle målsætninger om erhvervsakademiuddannelser, som en naturlig overbygning på erhvervsuddannelser og nødvendigheden af at skabe en tydelig adgangsvej fra erhvervsuddannelserne til professionsbacheloruddannelser. I den sammenhæng støtter DTL at erhvervsakademierne skal være stærke selvstændige institutioner med egen bestyrelse og selvstændig beslutnings- og handlekompetence, som har en stærk tilknytning til erhvervsuddannelsesinstitutionerne.

Selvom den politisk aftalte evaluering af erhvervsakademierne i 2013 muligvis yderligere kan kvalificere indsatsen, finder DTL det uhensigtsmæssigt at loven fremstår som en midlertidig ordning, der ikke nødvendigvis rækker ud over den aftalte tidsramme, dvs. frem til 2015. Det vil give erhvervsakademierne et mere solidt og fremadrettet udgangspunkt for arbejdet med at løse sine opgaver, hvis der ikke fra begyndelsen er indbygget et forbehold overfor den nye konstruktion, som den midlertidige karakter signalerer.

vh
Frank

Dansk Teknisk Lærerforbund
Frank Jørgensen
Uddannelsespolitisk konsulent
Direkte telf. 3525 6602
frj@dtl.dk
www.dtl.dk

Vedr. Høring over udkast til Lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Danske Fysioterapeuter takker for anledningen til at kommentere ovennævnte udkast til lovforslag.

Danske Fysioterapeuter har, udover at indgå i såvel høringssvar fra FTF som Sundhedskartellet følgende bemærkninger til Lovforslaget:

- Som beskrevet i høringssvar fra FTF er den kliniske del af uddannelsens mål, indhold, struktur og sammenhæng til den teoretiske del af uddannelsen anderledes på professionsbacheloruddannelser end den obligatoriske praktik, der beskrives for erhvervsakademiuddannelserne.

Der er for fysioterapeutstuderende kliniske undervisningssteder både indenfor sundhedsområdet og det sociale område. Her gennemgår de studerende målrettede undervisnings- og vejledningsforløb med udgangspunkt i eksemplariske patientforløb og andre autentiske fysioterapisituationer, som er relevante i forhold til uddannelsens modulers tema, læringsmål og kompetence- og bedømmelseskrav. Der arbejdes også med patientforløb på tværs af afsnit og sektorer.

De studerende finder derfor ikke selv praktikpladser. De kliniske undervisningssteder udvælges og godkendes fra uddannelsens side og forløbene struktureres med henblik på, at sikre en bredspektret klinisk træning og erfaring i tæt sammenhæng med det teoretiske indhold i uddannelsen.

- I bemærkningerne til Lovforslaget står der, at professionsbacheloruddannelserne mangler løbende kvalitetssikring/akkreditering. Det blev imidlertid iværksat ved sidste uddannelsesreform i 2000, og fysioterapeutuddannelsen var en af de første uddannelser, der blev akkrediteret.
- Danske Fysioterapeuter bifalder forslaget om etablering af professionsmasteruddannelser. Dog er det bl.a. med fokus på internationalisering nødvendigt, at disse bliver såvel praksis- som forskningsbaserede. Fysioterapeutuddannelserne ligger i de fleste af de lande vi sammenligner os med internationalt set i universitetsregi, dvs. både deres grunduddannelser og deres masteruddannelser er forskningsbaserede. Tendensen er ydermere, at grunduddannelsen i flere lande hæves til at ligge på masterniveau. Derfor må de danske professionsmaster i fysioterapi være både praksis- og forskningsbaseret, hvis vi skal kunne begå os i feltet.

Vi stiller os gerne til rådighed for yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen

Johnny Kuhr
Formand

Undervisningsministeriet
Sendt pr. e-mail til evu-hoering@uvm.dk

Den 13. september 2007
Ref.
D.nr.2007/00625-002

Høring over udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Det Centrale Handicapråd og Center for Ligebehandling af Handicappede takker for modtagelsen af ovennævnte høring. Rådet svarer på vegne af centret og på egne vegne.

Rådet finder det er positivt, at man ønsker at skabe et mere fleksibelt videregående uddannelsessystem. Rådet mener i den forbindelse, at der bør være særlig fokus på personer med funktionsnedsættelser og deres muligheder for at gennemføre en videregående uddannelse.

Undersøgelser viser, at personer med funktionsnedsættelser har et lavere uddannelsesniveau end befolkningen generelt, og at de har sværere ved at deltage i arbejdslivet på lige fod med andre. Derfor er det særlig vigtigt for personer med funktionsnedsættelser, at uddannelsessystemet tilrettelægges så fleksibelt som muligt og at personer med funktionsnedsættelser ikke kommer i klemme i systemet på grund af deres funktionsnedsættelse.

Det bør således sikres, at man kan modtage specialpædagogisk støtte til alle dele af en videregående uddannelse. Herunder bør det fx indføres, at man kan modtage specialpædagogisk støtte i forbindelse med åben uddannelse.

Desuden bør det sikres, at personer med funktionsnedsættelser får den tilstrækkelige vejledning, før de starter på en videregående uddannelse, og mens de går på uddannelsen.

Endvidere må der gøres en ekstra indsats for at sikre, at uddannelsesinstitutionerne er fysisk tilgængelige for personer med funktionsnedsættelser.

Med venlig hilsen

Kira Hallberg

"Tina Birch" <tbi@etf.dk>

18-09-2007 13:27

Til <evu-hoering@uvm.dk>

cc

bcc

Emne Høring

SDH historik: 19-09-2007 10:43:06 - Overført til sag nummer 182.254.021 :
Lovforslag om erhvervakademiuddannelser og
professionsbacheloruddannelser - HØRINGSSVAR, med
svarløbenummer 716.904.023.

Historik: Beskeden er videresendt til:
Jens Nielsen (cc: Troels Breindal) af Jens Nielsen den
21-09-2007 09:30:50

Ref: 119.781.021

Vedr. høring over udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Her er Ergoterapeutforeningens bemærkninger til lovforslaget.

Ergoterapeutforeningen noterer med tilfredshed, at de nuværende faglige niveauer i de videregående uddannelser fastholdes, og at professionsbacheloruddannelserne fortsat skal tilrettelægges som selvstændige, afrundede forløb. Vi kan på længere sigt være bekymret for, om de eksisterende professionsbacheloruddannelser får afstigningsmuligheder, således at det samlede niveau forringes. Der skal ikke være mulighed for at anvende af- og påstigningsmuligheder på de eksisterende professionsbacheloruddannelser. Professionsbacheloruddannelsen i ergoterapi er i dag opbygget som et sammenhængende, kompetencegivende uddannelsesforløb. Den er struktureret omkring en kernefaglighed og en progressiv opbygning af de faglige kompetencer over et 3½-årigt forløb, som fører frem mod autorisation. Det er af afgørende betydning, at uddannelserne har en faglig tyngde og indeholder en faglig identitet, der sikrer, at uddannelserne er langtidsholdbare og udgør et rigtigt afsæt for en fortsat kompetenceudvikling. Ved nye uddannelser skal det sikres, at et eventuelt behov for af- og påstigningsmuligheder være dokumenteret gennem en akkreditering.

Der er efter vores vurdering ikke meget vundet ved, at få flere unge til at tage en videregående uddannelse, hvis det samlet set betyder en forskydning fra mellemlange til korte, videregående uddannelser, således at kvaliteten inden for fx sundhedsuddannelserne samlet set får et lavere niveau. Dette vil også give problemer i forhold til gensidig international anerkendelse. Den internationale tendens for ergoterapeutuddannelser er, at grunduddannelsen i ergoterapi i sammenlignelige lande går fra bachelorniveau til masterniveau, således at man skal have en master i ergoterapi for at blive autoriseret.

Med lovforslaget indføres en mere fleksibel struktur og opbygning af uddannelserne. En mulig opbygning af en struktur er anvendelse af overbygningsuddannelser på en akademiuddannelse, hvor overbygningen fører frem til professionsbachelorniveau. Det er imidlertid ikke klart, hvilken betydning en sådan struktur vil få for adgangskravene. Den øgede fleksibilitet må ikke svække adgangskravene til professionsbacheloruddannelserne. Vi er helt enige i, at niveaudelingen ikke må fungere som en barriere, der vanskeliggør at et professionsområde bliver udbudt på flere uddannelsesniveauer. Derfor savner vi også en lettere og mere præcis sammenhæng mellem bachelor- og master-/kandidatniveauet. Det er et afgørende mål, at de praksis- og professionsrettede uddannelsesmiljøer bliver langt bedre til at hente viden fra forskningen, og at uddannelsesmiljøerne omvendt bliver langt bedre til at påvirke forskningens indhold, dvs. medvirke til at definere, hvad der skal forskes i. Begrebet forskningstilknytning har været en forudsætning for CVU'ernes virksomhed, men med loven om professionshøjskoler er der ikke taget tydeligt stilling til et ligeværdigt samarbejde mellem forskningsinstitutioner og professionshøjskoler i fremtiden. Skal rekrutteringen til MVU-områderne styrkes, vil større anerkendelse af forskning inden for dette område være helt afgørende.

I forhold til beskrivelser af læringsmål, er det vigtigt, at disse beskrivelser er koordineret med beskrivelserne i forslag til Ny dansk kvalifikationsramme for videregående uddannelse, hvor

læringsudbyttet er opdelt i "viden, færdigheder og kompetencer" med en nærmere beskrivelse af, hvad man skal kunne inden for hver grad, eksempelvis skal professionsbachelorer "kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i arbejds- eller studiesammenhænge".

Der bør tages initiativer, der sikrer systematisk samarbejde og vidensspredning mellem forskningsinstitutioner, professionshøjskoler, erhvervsakademier, interessenterne og de faglige professionsmiljøer. Med professionshøjskoleloven og standardvedtægten for professionshøjskoler er der lagt op til en forpligtelse for professionshøjskolerne til at samarbejde med danske og internationale forskningsinstitutioner, ligesom højskolerne forpligtes til at inddrage forskningsresultater i undervisningen og udviklingsarbejdet. Disse krav vil blive præciseret i udviklingskontrakten for den enkelte professionshøjskole, men der savnes en tilsvarende forpligtelse for forskningsinstitutionerne til at samarbejde med professionshøjskolerne.

Det er vigtigt, at styrke kvaliteten af den kliniske undervisning. Dette kan bl.a. gøres ved at stille mere præcise krav i loven til sikringen af sammenhængen, herunder at kvalitetssikringen af praktik/klinisk undervisning skal indgå som element i de kommende akkrediteringskriterier. Også en påpejning af behovet for en styrket uddannelsesindsats af de kliniske undervisere kan være et væsentligt skridt. Kliniske undervisere skal sikres uddannelse på mindst diplom-niveau (hel uddannelse) – for nogle kliniske undervisere vil det være relevant med masteruddannelse.

Ergoterapeutforeningen står til rådighed for yderligere information.

Venlig hilsen

Tina Birch
Konsulent
Ergoterapeutforeningen
Nørrevoldgade 90
1358 København K.

Tel: + 45 33 41 47 28
Fax: + 45 33 41 47 10
<http://www.etf.dk>

Erhvervsakademirådet

Sekretariatet

Afdelingen for videregående
uddannelser

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.
Tlf. 3392 5600
Fax 3392 5666
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Erhvervsakademirådets høringsvar på forslag til lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

25. september 2007
Sags nr.:
029.043.021

Erhvervsakademirådet finder det glædeligt, at det nu snart vil være muligt at foretage de nødvendige ændringer i erhvervsakademiuddannelserne, som rådet og arbejdsmarkedet i flere år har efterspurgt.

Rådet noterer sig, at Undervisningsministeriet har valgt at fremlægge et samlet lovforslag og dermed at sætte fokus på sammenhængen mellem erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne.

Rådet finder det glædeligt, at mulighederne for sammenhæng mellem erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser forbedres.

Rådet har tidligere udtrykt et stærkt ønske om at styrke sammenhængen mellem erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser. I det fremsendte lovforslag er dette ønske ikke indfriet, idet en sådan styrket sammenhæng ikke er beskrevet. Derimod er der med dette lovforslag – og de parallelle love vedrørende henholdsvis professionshøjskoler og erhvervsakademier – skabt en meget stærk niveaumæssig eller horisontal ramme for uddannelserne. Rådet er derfor bekymret for, at der de facto vil ske en svækkelse af sammenhængen mellem erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser på trods af en politisk målsætning om at styrke denne sammenhæng.

Et mindretal bestående af FTF finder, at en styrket sammenhæng mellem erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser er beskrevet i lovforslaget.

For det første kan en erhvervsuddannet, der tager en erhvervsakademiuddannelse, blive optaget på den overbygning, som er relevant i forhold til vedkommendes erhvervsakademiuddannelse. Muligheden for, at relevante erhvervsakademiuddannelser kan blive adgangsgivende til overbygningsniveauet - professionsbacheloruddannelsen - er udtryk for en styrket sammenhæng mellem EUD og professionsbachelorniveauet. For

det andet giver erhvervsuddannelser af mindst 3 års varighed direkte adgang til relevante korte videregående uddannelser. Samlet set betyder disse forslag en større sammenhæng inden for uddannelsessystemet og dermed også mellem EUD og de videregående uddannelser.

Erhvervsakademirådet mener, at der er behov for at få skabt en stærkere uddannelsesmæssig sammenhæng indenfor de enkelte faglige områder på tværs af såvel ungdomsuddannelser som videregående uddannelser. De erhvervsrettede uddannelser skal være karakteriseret ved en tæt kontakt til de virksomheder og institutioner, der aftager de færdiguddannede. Da virksomhederne og institutionerne typisk aftager færdiguddannede på mange forskellige uddannelsesniveauer, forudsætter en tæt kontakt til arbejdsmarkedet, at der etableres stærke faglige miljøer, som tager udgangspunkt i den faglige sammenhæng og ikke alene i den horisontale niveaumæssige sammenhæng.

Rådet bemærker samtidig, at behovet for en styrket sammenhæng til erhvervsuddannelserne gælder i forhold til såvel relevante erhvervsakademiuddannelser som professionsbacheloruddannelser. En styrket sammenhæng kan etableres ved at forbedre adgangen for erhvervsuddannelserne til begge videregående uddannelsesniveauer samt ved i højere grad at lade uddannelserne tage udgangspunkt i de faglige kompetencer, som erhvervsuddannelserne giver, eller forbedre mulighederne for evt. opkvalificeringsforløb for erhvervsuddannede som en del af deres videregående uddannelse.

Rådet finder det endelig uheldigt, at lovforslaget ikke omfatter de tilsvarende niveauer – VVU og diplom – og har i enkelte af de specifikke kommentarer nævnt, hvor dette er særlig problematisk.

Derudover vil rådet gerne kommentere enkelte dele af loven yderligere:

Formål:

Erhvervsakademirådet finder, at formålsbestemmelserne i § 2 er endog meget generelle, og at der er behov for en klarere beskrivelse af den selvstændige profil på begge uddannelsesniveauer. Rådet vil især fremhæve, at der for erhvervsakademiuddannelserne bør beskrives en klarere erhvervmæssig, praktisk profil, som afspejler uddannelsernes kobling af praksis og teori og deres fokus på anvendt viden.

Uddannelserne har primært en erhvervsfunktion, hvilket til dels fremgår af § 3, men Erhvervsakademirådet vil foreslå, at bemærkningerne klarere afspejler denne prioritet, da bemærkningerne i dag næsten udelukkende vedrører videreuddannelse.

Varighed og struktur:

Rådet hilser det velkomment, at der nu lægges op til en mere fleksibel varighed i erhvervsakademiuddannelserne.

Rådet finder det samtidig positivt, at der nu åbnes mulighed for at tilrettelægge videreuddannelsesforløb i form af overbygningsuddannelser efter en afsluttet erhvervsakademiuddannelse.

Rådet anbefaler, at der i højere grad søges etableret sammenhæng mellem de ordinære uddannelser og henholdsvis videregående voksenuddannelser (VVU) og diplomuddannelser. Rådet finder således, at der bør være adgang til overbygningsuddannelserne efter en VVU.

Erhvervsakademirådet konstaterer, at der med lovforslaget lægges op til obligatorisk praktik i erhvervsakademiuddannelserne. Rådet finder, at de tilknyttede bemærkninger på en række områder er svært forståelige og vil anbefale, at bemærkningerne tydeliggør tre forhold:

- at studerende med relevant forudgående erhvervserfaring kan opnå merit for praktikken på linje med øvrige uddannelseselementer.
- at praktik som primært formål har, at den studerende kommer til at arbejde med en faglig relevant problemstilling, der er umiddelbart forankret i den reelle virkelighed på det arbejdsmarked, som den pågældende skal ud at virke på efter sin akademiuddannelse. Derfor kan den formelle tilknytning til virksomheden have forskellige former og skal ikke nødvendigvis udgøre 3 måneders fysisk ophold i en virksomhed.
- at udformningen af praktikkravet i de enkelte uddannelser skal tage hensyn til de forskellige forhold på de respektive uddannelser

International uddannelse:

Rådet hilser de forbedrede muligheder for internationalisering af uddannelserne velkommen. Det vil øge de danske studerendes muligheder for ophold i udlandet og samtidig give bedre muligheder for at tiltrække udenlandske studerende til uddannelser i Danmark. Begge forhold bidrager positivt til at øge internationaliseringen af uddannelserne og de studerendes muligheder på et arbejdsmarked, som i stigende grad præges af globaliseringen.

Godkendelse og akkreditering:

Rådet finder det positivt, at der med lovforslaget indføres akkreditering af de videregående uddannelser. Erhvervsakademirådet vil især fremhæve, at det for erhvervsrettede videregående uddannelser er vigtigt med et stærkt fokus på relevans i forhold til arbejdsmarkedet. Erhvervsakademirådet konstaterer samtidig, at Undervisningsministeriet bevarer den fulde beslutningskompetence vedr. godkendelser af uddannelser og udbudsplaceringer på baggrund af Akkrediteringsrådets indstillinger.

Erhvervsakademirådet finder det derfor helt naturligt, at det i loven indskrives, at det nye Råd høres i forbindelse med disse beslutninger. Dette vil ligge i naturlig forlængelse af rådets opgaver i forbindelse med at vurdere "uddannelsernes udvikling, udbuddet af uddannelser i forhold til dokumenterede behov på arbejdsmarkedet, konsekvenser for uddannelserne som følge af nye eller ændrede behov på arbejdsmarkedet", jf. § 20.

Rådgivning:

Erhvervsakademirådet finder den foreslåede sammensætning af Rådet uheldig, idet det private arbejdsmarked ikke vil være dækkende repræsenteret. Der vil derfor ikke være et repræsentativt aftagerfokus i rådgivningen med den foreslåede sammensætning. Denne bekymring forstærkes af, at det foreslåede samlede råd skal dække mange meget forskellige uddannelser og arbejdsmarkeder og tilmed på to uddannelsesniveauer.

Et mindretal bestående af KL og FTF finder, at sammensætningen af rådet sikrer en dækkende repræsentation af det private arbejdsmarked. Set i forhold til volumen på hhv. de offentligt og privat rettede uddannelser er der ikke grundlag for at hævde, at der med forslaget sker en underrepræsentation af det private arbejdsmarked i rådet.

Erhvervsakademirådet finder det desuden uhensigtsmæssigt, at det alene er Rådets arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, som kan nedsætte uddannelsesudvalg, som anført i § 19. Rådet foreslår i stedet, at den hidtidige fremgangsmåde fra KVU-loven opretholdes, så relevante arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer på eget initiativ kan vælge at nedsætte sådanne udvalg. Disse udvalg registreres i Undervisningsministeriet.

Erhvervsakademirådet kan tilslutte sig, at sekretariatsfunktionen for disse udvalg som hidtil finansieres af udvalgets medlemmer. Som en konsekvens heraf bør det overlades til udvalgene selv at fastlægge såvel vedtægter, medlemskreds samt opgaver.

Rådet forudsætter, at de kommende § 19-udvalg præcis som de nuværende § 7-udvalg vil være selvstændigt høringsberettigede for Undervisningsministeriet på områder af relevans for deres opgavevaretagelse.

Erhvervsakademirådet ønsker, at det præciseres i § 20, at det kommende råd ikke alene beskæftiger sig med de færdiguddannedes efter- og videreuddannelse, men også specifikt med uddannelser i "videreuddannelsessystemet for voksne" (Vfv) på erhvervsakademi og professionsbachelorniveau (dvs. VVU og Diplomuddannelser).

Merit og realkompetence:

Lovforslagets § 23 fastlægger reglerne for merit og fritagelse. Som reglen er formuleret, er konsekvensen, at kvalifikationer opnået i beskæftigelse alene kan give fritagelse for praktik. Det betyder, at selv en meget højt

specialiseret faglig viden baseret på erfaring i arbejdslivet ikke kan bevirke fritagelse for undervisning inden for det pågældende fagområde.

F.eks. vil selv 5 års erfaring med avanceret programmering ikke kunne bevirke fritagelse for undervisning i grundlæggende programmering.

Erhvervsakademirådet skal derudover anbefale, at der etableres mulighed (gennem lovgivning om realkompetencevurdering i relation til videregående ordinære uddannelser) for, at afkortning i erhvervsakademiuddannelser eller professionsbacheloruddannelse kan ske på baggrund af realkompetencevurdering.

Erhvervsakademirådet henviser i øvrigt til de selvstændige høringssvar fra de organisationer, som er repræsenteret i rådet.

Med venlig hilsen

Niels Fog
formand

Den 28. september 2007

Høringsvar vedr. udkast til lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Erhvervsakademiudvalget for Bygge- og Anlægsområdet indsendte i november 2006 sammen med skolenetværket et forslag til fornyelse af uddannelserne til byggetekniker, kort- og landmålingstekniker og bygningskonstruktør. I dette forslag lægges der bl.a. op til, at de tre uddannelsesprofiler skal være mere selvstændige samt at adgangskravene skal afspejle uddannelsernes selvstændige profiler ved at være forskellige.

Erhvervsakademiudvalget og skoleudvalget har på den ene side lagt stor vægt på, at forslagene til fornyelse afspejler erfaringer og behov, som det opleves hos virksomhederne og de studerende. På den anden side har vi også ønsket at beholde det overordnede sigte med de tre uddannelser, som på baggrund af bl.a. en tilfredsstillende praktiksituation og høj beskæftigelsesgrad hos dimittenderne må betragtes som velfungerende uddannelser.

På denne baggrund hilser erhvervsakademiudvalget udkast til forslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser velkommen. Udkastet lægger op til, at vi kan realisere de ønsker, vi har til en fornyelse af uddannelserne.

Lovudkastet åbner mulighed for, at de videregående uddannelser som helhed får fleksible rammer. Vi ser med tilfredshed, at:

- varigheden kan fastsættes fra 1½ til 2½ på erhvervsakademiuddannelserne og fra 3 til 4 år på professionsbacheloruddannelserne.
- mulighed for at vælge mellem fire uddannelsesmodeller, der rækker fra rene erhvervsakademiuddannelser over overbygningsuddannelser til erhvervsakademiuddannelser og sammenbyggede erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser til rene professionsbacheloruddannelser. Det giver mulighed for at vælge den model, der passer faget bedst.
- Praktik indgår i både erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelse. Vi betragter praktikken som en god måde at præsentere praksis på og de studerende får mulighed for at inddrage empiriske elementer fra praktikken i afsluttende opgaver. Praktikken giver også en uddannelsesinstitutioner og virksomheder mulighed for udveksling af viden. Vi har desuden erfaring for, at en meget stor del af de studerende får tilbud om ansættelse i praktikvirksomheden, når uddannelsen er gennemført
- adgangskrav er ikke nævnt i lovforslaget. Dette tolker vi sådan, at det bliver muligt at beskrive specifikke adgangskrav til den enkelte uddannelse, herunder at specifikke, relevante erhvervsuddannelser kan give direkte adgang til både erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.
- selvstændige profiler for erhvervsakademiuddannelserne i forlængelse af spørgsmålet om adgangskrav tolkes sådan, at hver af vores tre uddannelser vil fremgå særskilt i adgangsbekendtgørelsen, og i fx vejledningsmateriale og materiale om Den Koordinerede Tilmelding.
- kravene til lærerkvalifikationer kan opfyldes ved, at et lærerkorps samlet set har et uddannelsesniveau, der er højere end uddannelsens afgangsniveau, herunder i form af professionsmæssig kompetence. Det er vores klare opfattelse, at dette vil give det professions-/praksisrettede bedre vilkår end et generelt krav om kandidatniveau gældende for alle undervisere.

I forbindelse med gennemførelse af uddannelse i udlandet omtales i § 8 en øget modulisering. Det er vores anbefaling, at dette ikke må få konsekvenser for den projektorienterede undervisning, der er karakteristisk og relevant for både undervisningen og praksis.

Udkastet til lovforslag omfatter også en rådgivningsstruktur, som indebærer, at de nuværende § 7-udvalg vil ophøre med at eksistere. Fremover kan der etableres uddannelsesudvalg. Vi forventer at fortsætte som udvalg under den nye lov og går ud fra, at vi selv kan tage initiativ til at nedsætte et uddannelsesudvalg og anmelde det i Undervisningsministeriet.

I forhold til uddannelsesudvalgene anbefales det, at det kommende råd for erhvervsakademiuddannelser og professionsuddannelser forpligtes til at inddrage udvalget i alle sager af relevans for udvalgets område.

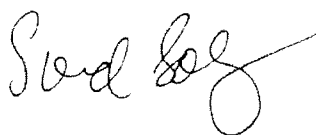
Til gengæld synes det unødvendigt i bemærkningerne (til § 19) at anføre, at uddannelsesudvalget ikke skal have en selvstændig rådgivende funktion i forhold til ministeren. Man kan formode, at det er en ret, som disse udvalg vil tage sig, når det findes nødvendigt. I den forbindelse kan der også peges på, at uddannelsesudvalgene har en suverænitet i forhold til rådet og andre instanser, da de skal være selvfinansierende.

Vi vil desuden foreslå, at betegnelsen uddannelsesudvalg genovervejes. Betegnelse anvendes også om de lokale uddannelsesudvalg, der findes på flere uddannelsesniveauer, ligesom begrebet bruges i standardvedtægten for professionshøjskolerne, hvorfor et kan blive svært at skelne.

Skolenetværk fremgår ikke af udkastet til lovforslag og vi skal derfor anbefale, at de også tænkes ind i den kommende rådgivningsstruktur. Vi har mange gode erfaringer med samarbejdet, som bygger på en anerkendelse af, at de to udvalg har forskellige opgaver og at samarbejdet derfor betyder en samlet større indsigt og høj grad af enighed om uddannelsernes forvaltning og fremtidsperspektiver.

Blandt erfaringerne er det seneste samarbejde om fornyelse af uddannelserne. Der gennemføres desuden en årlig konference for alle interessentgrupper, dvs. studerende, virksomheder, undervisere og institutionsledere, censorkorps og organisationsrepræsentanter. Det mere daglige samarbejde indebærer, at formændene i de to udvalg er fødte medlemmer af det andet udvalg og at der på denne måde sikres en dialog om initiativer og målsætninger.

Med venlig hilsen

Svend Solvig
Formand for Erhvervsakademiudvalget for
Bygge- og Anlægsområdet

Asthon Funck
Formand for Skoleudvalget for KVU/MVU Byg

Odense den 28. september 2007

Høringssvar om lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser fra Det Grønne Udvalg (§ 7-udvalget for jordbrugsteknologuddannelsen)

Det Grønne Udvalg har følgende bemærkninger til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser:

Indledningsvis er Det Grønne udvalg enig i målsætningen om, at flere unge skal gennemføre en videregående professions- og erhvervsrettet uddannelse. Erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne skal gennem et kvalitativt løft sikre at være attraktive for unge uddannelsessøgende.

Det Grønne udvalg støtter målet om at få flere unge i videregående uddannelse og nedbringe frafaldet fra uddannelserne samt lovudkastets vægtning af fleksibilisering på uddannelserne fx ved at øge mulighederne for af- og påstigning ved overbygningsuddannelser mm.

Vedrørende § 4:

Det Grønne udvalg støtter, at varigheden kan forlænges til 2 ½ år. Ligeledes støttes obligatorisk praktik på mindst 3 måneder. Herunder de almindelige bemærkninger om, at "Praktikforløbet skal tilrettelægges i et samarbejde mellem uddannelsesinstitutionen, virksomheden og den studerende og skal følges op systematisk. Institutionen skal sikre, at der er en klar sammenhæng mellem den teoretiske undervisning og praktikopholdet med udgangspunkt i den studerendes mål for praktikken. Det forventes, at obligatoriske praktikperioder, med de enkelte undtagelser, hvor der i henhold til den gældende ordning er lønnet praktik i uddannelsen, SU-finansieres. Det fastsættes på bekendtgørelsesniveau, at uddannelsesinstitutionen får ansvaret for at tilvejebringe de nødvendige praktikaftaler med virksomhederne eventuelt i samarbejde med den enkelte studerende."

Vedrørende § 5:

Det Grønne udvalg støtter, at "Professionsbacheloruddannelser har en varighed på mellem 3 og almindeligvis 4 år som heltidsuddannelse, jf. dog § 6. Uddannelserne består af teori og praktik og skal udgøre selvstændigt afrundede uddannelsesforløb. Praktikken skal have en varighed på mindst 6 måneder."

Ligeledes støttes, at "Uddannelserne kan tilrettelægges således, at det sidste 1½ år af uddannelsen eller mere kan anvendes som overbygning til relevante erhvervsakademiuddannelser. Der indgår mindst 3 måneders praktik i den del af uddannelsen, der anvendes som overbygning."

Vedrørende § 19:

Det Grønne Udvalg ønsker at bibeholde den nuværende ordning, hvori § 7-uddannelsesudvalgene på KVVU-området har en selvstændig rådgivningsfunktion overfor ministeren.

Med venlig hilsen

Knud Pedersen

Formand for Det grønne udvalg

(§7-udvalget for jordbrugsteknologuddannelsen)

Høringssvar vedrørende Forslag til lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Finanssektorens Uddannelsespolitiske Udvalg ønsker hermed at afgive høringssvar på vegne af Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Finansforbundet, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forsikring & Pension samt Realkreditrådet.

Finanssektorens Uddannelsespolitiske udvalg deler regeringens opfattelse af, at flere danskere skal have en videregående uddannelse. Det er imidlertid vigtigt for udvalget, at der ikke bliver tale om en generel akademisering af uddannelserne og af arbejdsstyrken. Det er vigtigt, at erhvervslivet – og arbejdsmarkedet generelt – også fremover har adgang til medarbejdere med en erhvervsrettet/professionsrettet profil.

Det er et rigtigt og fremsynet skridt at samle de videregående professionsrettede uddannelser under en fælles lovgivning med de forbedrede sammenhænge mellem uddannelserne, der følger af dette.

Udfordringen i de kommende år bliver at få tydeliggjort erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser som et attraktivt alternativ til universitetsuddannelser ved at synliggøre, at et professionsrettet videregående uddannelsesvalg er et målrettet erhvervsvalg, der samtidig er adgangsgivende til universiteternes kandidat- og masteruddannelser.

Den nye institutionsstruktur, en fælles uddannelseslov og øget fokus på kvalitetssikring er alle rigtige skridt i den retning. De professionsrettede uddannelsers attraktivitet består netop i, at uddannelserne er selvstændige afrundede forløb direkte rettet mod opgavevaretagelse inden for en profession, samtidig med at en afsluttet uddannelse giver adgang til videre uddannelse – inden for såvel det ordinære uddannelsessystem som inden for VfV. Det er en fleksibilitet i uddannelsessystemet, der modsvarer det behov for fleksibilitet og kompetenceudvikling, der efterspørges på arbejdsmarkedet.

Endelig kan Finanssektorens Uddannelsespolitiske Udvalg kun glæde sig over, at det danske uddannelsessystem med dette lovforslag kommer tættere på idealet om sømløse overgange mellem beslægtede uddannelser og dermed på et sammenhængende uddannelsessystem uden uddannelsesmæssige blindgyder.

Notat

25. september 2007

Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000

Fax 3313 6468

mail@fuu.dk

www.fuu.dk

Journalnr. 819/06

Dok. nr. 178217-v1

På vegne af formandskabet

Side 2

Peter Frederiksen
Sekretariatschef for Finanssektorens Uddannelsespolitiske Udvalg

Journalnr. 819/06
Dok. nr. 178217-v1

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21-25
1220 København K

26. september 2007

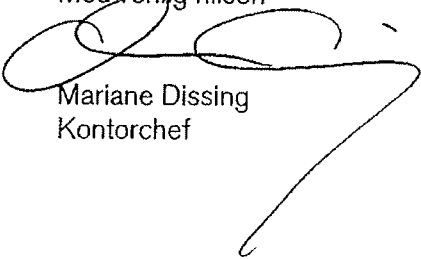
Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser
Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) har med tak modtaget ovennævnte udkast til lovforslag til høring. For så vidt angår den del af lovforslaget, der vedrører uddannelsernes indhold og opbygning, henviser FA til det høringssvar, som kommer fra Finanssektorens Uddannelsespolitiske Udvalg, som er sammensat af repræsentanter fra FA, Finansforbundet, DFL og de tre brancheorganisationer i finanssektoren, Finansrådet, Forsikring & Pension og Realkreditrådet.

DOK NR. 1454
S. NR. 07/326
MD

Med hensyn til den foreslåede rådsstruktur har FA med glæde konstateret, at 1 medlem af Rådet for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser udpeges efter indstilling fra FA. I lyset af, at finanssektoren allerede er en meget stor aftager af finansøkonomer, og at der forventeligt snart kommer en professionsbachelor, som er målrettet mod den finansielle sektor, synes det helt naturligt, at FA får en plads i Rådet, der både skal afspejle området for de videregående uddannelser på undervisningsministeriets område og det arbejdsmarked, uddannelserne retter sig imod.

Rådets rolle er efter lovforslaget at rådgive undervisningsministeren, bl.a. om udbuddet af uddannelser i forhold til dokumenterede behov på arbejdsmarkedet, og konsekvenser for uddannelserne som følge af nye eller ændrede behov på arbejdsmarkedet. Rådet tiltænkes på den måde en rolle også fremadrettet i forhold til fremtidige uddannelsesbehov. En fremtidssikret konstruktion, hvor også de af arbejdsmarkedets parter, der fx ikke er så langt med professionsbachelor, kan lade sig repræsentere på Rådets møder, vil kunne styrke Rådets rådgivende rolle i forhold hertil. Erfaringer fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede uddannelser viser, at det er en fordel, hvis alle arbejdsmarkedets parter med interesser i uddannelserne får mulighed for at komme til orde i Rådet, frem for ad mere indirekte veje.

Med venlig hilsen

Mariane Dissing
Kontorchef

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Kontoret for erhvervsrettede, videregående uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

27. september 2007
CI/3117

Høring over lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

FS og HFI har til høring modtaget lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser. Foreningerne har følgende bemærkninger:

§ 4

Det præciseres, at varigheden af praktikken både i erhvervsakademiuddannelserne og i overbygningsuddannelserne skal være mindst 3 måneder. Samtidig nævnes det i bemærkningerne til lovforslaget, at praktikken skal have et omfang på 15 ECTS-point.

Dette giver problemer i praksis, når et semester skal have en varighed af 5 måneder¹, og når et semester målt i ECTS skal udgøre 30 point. Det er således ikke muligt at opbygge et semester, hvor der på 3 måneder anvendes minimum 15 ECTS.

FS/HFI skal derfor anbefale, at formuleringen ændres således, at praktikken alene beskrives som havende et omfang af 15 ECTS-point.

§ 7

Der lægges op til en mere fleksibel struktur med mulighed for både afstigning fra professionsbachelor-niveauet og overbygning på erhvervsakademiniveauet. I den forbindelse skal opmærksomheden henledes på risikoen for udvikling af paralleluddannelser, hvilket bekymrer foreningerne. Udviklingen af nye uddannelser bør ses i sammenhæng med eksisterende uddannelser inden for et givent område, således at professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser ikke kommer i direkte konkurrence. Ellers kan man forudse, at det vil svække erhvervsakademiuddannelserne.

Erhvervsakademiuddannelserne spiller en vigtig rolle i forbindelse med regeringens målsætning om, at mindst 50% af en ungdomsårgang i 2015 gennemfører en videregående uddannelse – blandt andet fordi erhvervsakademiuddannelserne appellerer til andre typer af unge end de øvrige videregående uddannelser. Målgruppen for erhvervsakademiuddannelserne er især unge, der ikke er interesseret i /motiveret til at tage en længerevarende uddannelse, men som dog alligevel ønsker at tage en uddannelse.

§ 8

Foreningerne hilser de studerendes mulighed for at tage en del af deres uddannelse i udlandet velkommen. Dog skal foreningerne henlede opmærksomheden på to ting:

For det første betyder kravet om internationalisering, at uddannelserne fremover skal sammensættes af afgrænsede moduler/semestre, hvilket risikerer at gå ud over den faglige progression i uddannelserne.

---

¹ Se argumentation i høringssvaret vedrørende § 8.

For det andet skal uddannelsernes tidsmæssige opbygning tilpasses således, at semesterstart/-slut følger europæisk standard respektive det såkaldte akademiske år. Det betyder, at efterårssemesteret starter 1. september og slutter senest 31. januar (5 måneder), og forårssemesteret starter 1. februar og slutter senest 30. juni (5 måneder). Herved bliver semesterlængden fremover 5 måneder!

§ 13

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget skal erhvervsakademiet senest den 31. december 2014 have taget stilling til, om det ønsker at fusionere med en professionshøjskole i samme region, eller om erhvervsakademiet vil fortsætte som en selvstændig institution. I sidstnævnte tilfælde overgår erhvervsakademiets udbudsgodkendelser for så vidt angår professionsbacheloruddannelser til en/flere professionshøjskoler.

Såfremt erhvervsakademierne skal overdrage udbudsgodkendelserne til professionsbacheloruddannelserne i 2015, er det foreningernes klare opfattelse, at den eksterne evaluering af erhvervsakademierne i 2013 (jævnfør den politiske aftale om erhvervsakademierne) også bør omfatte professionshøjskolerne og deres faglige miljøer.

I forhold til evalueringen i 2013 finder FS/HFI det desuden nødvendigt, at der meget hurtigt opstilles en række succeskriterier, som akademierne kan benytte som pejlemærker i de kommende år. Foreningerne skal henstille til, at de politiske mål for 2015 udfoldes i konkrete kvalitetsmål/succeskriterier for eksempel vækstrate og overgangsfrekvens fra ungdomsuddannelse med henblik på en styrkelse af sektoren som helhed.

Endelig skal foreningerne opfordre til, at den planlagte evaluering i 2013 får indflydelse på retten til at udbyde tekniske/merkantile professionsbacheloruddannelser, således at stærke erhvervsakademier gives mulighed for at udbyde merkantile/tekniske uddannelser på MVU-niveau efter 2015.

§ 18 stk. 3

FS/HFI mener fortsat, at skolelederforeningerne kan bidrage med relevante synspunkter i forhold til uddannelserne, som det sker i dag i regi af Erhvervsakademirådet. Det gælder også i en ny struktur, hvor erhvervsskolerne i mange tilfælde må forventes at få udlagt undervisningen på KVVU- og MVU-niveau. Dertil kommer det politiske ønske om øget overgang fra ungdomsuddannelse/erhvervsuddannelse til videregående uddannelse, hvilket gør sammenhængen til ungdomsuddannelserne vigtig – ikke mindst i forbindelse med arbejdet i det nye råd for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

På denne baggrund finder FS/HFI, at sammensætningen af rådet bør inkludere minimum én repræsentant fra skolelederforeningerne på erhvervsskoleområdet.

§ 22 stk. 2

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at det i første omgang er den studerendes ansvar at finde en praktikplads, men at institutionen skal træde til, hvis den studerende ikke selv formår at etablere kontakt til en virksomhed. Såfremt undervisningsministeren benytter sig af retten til at "fastsætte regler... om uddannelsesinstitutionernes pligt til at tilvejebringe praktikpladser", forventer foreningerne, at der følger økonomiske ressourcer med til at løse opgaven.

I tilfælde af særordninger om lønnet praktik på visse erhvervsakademiuddannelser, fx laborantuddannelsen², finder FS/HFI det endvidere problematisk, såfremt skolerne alene får ansvaret for tilvejebringelse af praktikpladser.

§ 33

I tilfælde af en eventuel dimensionering er det vigtigt, at skolerne varsles i god tid, da det kan blive nødt til at justere kapaciteten ved at fyre undervisere og finde anden anvendelse til ledige lokaler.

§ 39

Loven træder i kraft den 1. januar 2008 og vil således gælde for forløb med studiestart henholdsvis februar 2008 og september 2008. Det nævnes dog, at kravene om obligatorisk praktik og international tilpasning først vil have virkning for uddannelser, der påbegyndes efter 1. august 2009. Dette afføder følgende spørgsmål vedrørende erhvervsakademiuddannelserne:

Betyder det, at revisionsarbejdet, som p.t. pågår på erhvervsakademiuddannelserne med blandt andet implementering af praktik, først får virkning for uddannelser med start i 2009?

Betyder det, at de overbygningsuddannelser (med praktik) til erhvervsakademiuddannelser (jævnfør § 6) der er under udvikling, først kan igangsættes for uddannelser med start i 2009?

Generelle bemærkninger

Deltidsuddannelserne (videregående voksenuddannelser og diplomuddannelser)

FS/HFI finder sammenhængen mellem deltidsuddannelserne og fuldtidsuddannelserne på henholdsvis KVVU- og MVU-niveau vigtig. Imidlertid kan det konstateres, at lovforslaget ikke dækker deltidsuddannelserne.

På denne baggrund skal FS/HFI opfordre til, at der etableres en sammenhæng mellem fuldtidsuddannelserne og deltidsuddannelserne – også hvad angår adgangen til overbygningsuddannelser.

Suppleringskurser/indledende kurser

I regi af Erhvervsakademirådet har man tidligere drøftet muligheden for indledende kurser/forkurser til erhvervsakademiuddannelserne med henblik på forskellige typer af opkvalificering til henholdsvis studenter/erhvervsuddannede. I forbindelse med lovforslaget vil FS/HFI gerne efterlyse en beskrivelse af denne mulighed fx på bekendtgørelsesniveau.

Med venlig hilsen

Charlotte Lundsgaard

---

² Laborantuddannelsen har en særlig tradition for så vidt angår praktik, og på dette område er det både Dansk Industris og Dansk Laborantforenings ønske, at praktikken skal være lønnet.

"Martin Lauth"
<ml@fuhu.dk>

28-09-2007 11:12

Til <evu-hoering@uvm.dk>

cc "Stina Vrang Elias" <sve@dea.nu>, "Susanne Jul
Brandenburg" <sjb@fuhu.dk>

bcc

Emne Høring, ref. 119.781.021

SDH historik: 28-09-2007 15:30:36 - Overført til sag nummer 182.254.021 :
Lovforslag om erhvervakademiuddannelser og
professionsbacheloruddannelser - HØRINGSSVAR, med
svarløbenummer 034.435.023.

Tak for brev af 7. september med indkaldelse af høringssvar vedr. Lovforslag om
erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Nedenstående høringssvar supplerer det høringssvar, der er afgivet af Erhvervsakademirådet:

- Betegnelsen "erhvervsakademiuddannelse" er ikke heldig, idet den kobler uddannelsen til en bestemt institutionstype, erhvervsakademiet. Hvis et erhvervsakademi vælger at fusionere med en professionshøjskole bliver uddannelsen jo udbudt af denne. Det er vores opfattelse, at betegnelserne "professionshøjskoler" og "professionsbachelor" ligeledes burde overvejes nærmere, idet de nuværende betegnelser næppe er befordrende på søgningen.
- Fra FUHUs side har vi gennem lang tid argumenteret for en "samordning" af KVVU- og MVU-uddannelserne, og vi kan tilslutte os hovedlinierne i Kapitel 1.

i. Formuleringen i § 2, stk. 1 bør imidlertid justeres, jf. høringssvaret fra Erhvervsakademirådet. Alene en ændring fra "analysere og vurdere problemstillinger samt varetage" til "analysere og løse problemstillinger og praksisnære opgaver" vil være en forbedring. Udtrykket "reflektere" minder meget om akademisk "fordybelse", og det er ikke velvalgt for en professionsuddannelse.

ii. "skabe fornyelse" i § 3 er på glimrende vis uddybet i Bemærkninger til loven. Vi hilser opprioriteringen af entreprenørskab meget velkommen.

- Det er FUHUs opfattelse, at den duale adgangsvej – via studentereksamen og EUD – er vigtige for professionsuddannelserne, - herunder, at adgangsvejen via EUD med fordel kan styrkes, men at adgangen via studentereksamen fortsat skal have meget stor prioritering for at sikre en voksende tilgang til uddannelserne i takt med, at en voksende andel af en ungdomsårgang tager en gymnasial uddannelse.
- Kapitel 2. Principperne er ok, men formuleringerne er noget rigide. Se Erhvervsakademirådet.
- Kapitel 3. Meget positivt, at det internationale kommer så klart med. Den internationale dimension kan med stor fordel indlejres igennem hele loven, herunder også i kapitlet om akkreditering.
- Kapitel 4. Der er formuleringer herom i den politiske aftale vedr. erhvervsakademierne, i.e. at akkrediteringen skal baseres på miljøet på den enkelte erhvervsskole (dvs. monofaglighed), der bør overvejes nærmere. Er der virkelig et politisk ønske om at fastlåse monofaglige miljøer – i modsætning til intentionerne med professionshøjskolerne? Der bør fremgå af loven eller bemærkningerne, at vurderingen af et internationalt marked for uddannelserne skal indgå i akkrediteringsgrundlaget, jf. ønsket om at tiltrække studerende fra udlandet.
- Kapitel 5. Jf. bemærkningerne til kapitel 1 er det efter vores opfattelse oplagt at slå de to tidligere råd sammen til ét. Det glæder os, at Ministeren har mulighed for at udpege to personer som medlemmer.
- Kapitel 6. Se Rådets høringssvar.
- Kapitel 8. Heller ikke så meget. Men navnlig § 31 forekommer meget detaljeret. Er en sådan detaljeringsgrad hensigtsmæssig i en lov – og er det ikke dækket af § 30, stk. 2? Og ang. § 36: Det er en hensigtsmæssig åbning, der også bør omfatte professionsbachelor uddannelserne. Men det kan måske koste § 36 livet at foreslå en formulering, der omfatter begge uddannelsesområder?

Mange hilsener

Martin Lauth

Martin Lauth, adm. direktør
FUHU, Fiolstræde 44
1171 København K
3342 6601, M 2329 0373

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
1220 København K.

25.09.2007

evu-hoering@uvm.dk

15311

ersc

FTF høringsvar om lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

FTF har modtaget undervisningsministeriets høring af lovforslag (september 2007) om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, og har følgende bemærkninger:

Generelt

FTF er enig i målsætningen om, at flere unge skal gennemføre en videregående professions- og erhvervsrettet uddannelse. Erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne skal gennem en kvalitativ styrkelse spille en stærkere rolle når det gælder at sikre såvel tilstrækkeligt uddannede til de offentlige velfærdsopgaver som det private arbejdsmarkeds vækstområder.

Målet om at få flere unge i videregående uddannelse, herunder nedbringe frafaldet, søges i lovudkastet primært løst gennem en fleksibilisering af uddannelserne fx ved at øge mulighederne for af- og påstigning, ved overbygningsuddannelser mm.

Der er derimod kun få tiltag til at styrke professionsbacheloruddannelsernes attraktivitet og dermed søgningen til disse uddannelser. Tværtimod gøres professionsbacheloruddannelsernes profil mindre tydelig.

Et klart kvalitetsløft af professionsbacheloruddannelserne kan fremmes ved følgende ændringer.

Forslag til ændringer og præciseringer i lovudkastet

Samspil med forskningen skal præciseres i lovens formålsparagraf. (§ 1, stk. 2)

I lovens formålsparagraf karakteriseres uddannelsernes videngrundlag. Det fremgår ikke, hvilken rolle viden fra forskning skal spille.

Det er et centralt krav til uddannelserne reguleret af loven, at de skal være funderet i de nyeste forskningsresultater. Det er fremhævet i mange sammenhænge bl.a. i regeringens egen globaliseringsstrategi og understreges i bemærkningerne til lovforslaget. Med udmøntningen af globaliseringspuljen er der konkret afsat mid-

ler til særlige forskningsprogrammer, der skal bidrage til at realisere kravet. OECD har som bekendt tidligere påpeget at der i Danmark er et stort behov for at skabe bedre sammenhænge mellem forskning og uddannelse.

Endvidere er det i standardvedtægten for professionshøjskoler, § 3, stk. 6 og 7, fastsat som krav, at professionshøjskolen skal samarbejde med danske og udenlandske forskningsinstitutioner. Professionshøjskolen skal inddrage og anvende viden om og resultater af dansk og international forskning samt forsøgs- og udviklingsarbejder til udvikling og anvendelse af ny professionel viden inden for professionshøjskolens fagområder. Professionshøjskolen skal endvidere samarbejde med forskningsinstitutioner om efter- og videreuddannelse af professionshøjskolens medarbejdere.

Kravet om at fundere de praksis- og professionsrettede uddannelser i de nyeste forskningsresultater skal derfor fremgå eksplicit af lovens formålsparagraf. Målet hermed er, at uddannelsesmiljøerne styrker deres evne til at anvende relevant viden fra forskningen (om læring, forebyggelse, nye teknologier osv.) og at miljøerne omvendt bliver langt bedre til at påvirke forskningens indhold dvs. medvirke til at definere, hvad der skal forskes i.

Det foreslås derfor at karakteristikken af uddannelsernes videngrundlag præciseres i lovens formålsparagraf (§ 1, stk. 2) således at teksten lyder: "...videngrundlag er karakteriseret ved erhvervs- og professionsbaseret, udviklingsbaseret og *samspil med forskning*".

Klargøring af formålsbestemmelsen for uddannelserne så forskellene i uddannelsesniveauer fremstår tydeligt (§ 2 stk. 1 og stk. 2).

Det er en politisk opgave at fastsætte det ønskede kvalitetsmål for henholdsvis akademi- og professionsbacheloruddannelserne. Hvis målformuleringerne i loven er uklare vil konsekvensen være, at det overlades til den senere akkrediteringsproces at fastlægge niveau og kvalitet i de to uddannelsestyper. Uklare målformuleringer vil endvidere gøre det endnu vanskeligere at skabe sammenhæng til videreuddannelse.

Forskellen i målene for de to uddannelsestyper er i lovudkastet (§ 2) alene beskrevet med begreberne "kompleks" og "refleksion". Det er utilstrækkeligt.

Målformuleringen for henholdsvis akademi- og professionsbacheloruddannelserne foreslås således:

*"Målet med **erhvervsakademiuddannelserne** er at kvalificere den uddannede til selvstændigt at kunne anvende og kombinere teoretiske og praktiske kompetencer med henblik på at analysere og løse praktiske opgaver indenfor det private og offentlige arbejdsmarked. Målet er endvidere at kvalificere den uddannede til videreuddannelse på relevante uddannelser på diplom og professionsbachelorniveau." (ny § 2, stk. 1).*

*"Målet med **professionsbacheloruddannelser** er at give den uddannede viden om og forståelse af de relevante fag og fagområder, samt hvordan professionerne anvender teori og metode i praksis.*

Med baggrund heri skal den uddannede selvstændigt kunne beskrive, formulere, analysere og bearbejde teoretiske og praksisnære problemstillinger samt kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde. Den uddannede skal mestre kritisk refleksion og færdigheder til selvstændigt at håndtere komplekse og udviklingsorienterede professionelle erhvervsfunktioner indenfor det offentlige og det private arbejdsmarked. Målet er endvidere at kvalificere den uddannede til videreuddannelse på relevante diplom, master og kandidatuddannelser" (ny § 2, stk. 2).

De to målbeskrivelser bygger på de eksisterende lovgivninger og udkast til den danske kvalifikationsnøgle. Det skal her fremhæves, at kvalifikationsnøglen helt korrekt sidestiller slutniveauet for den universitære bachelor og professionsbacheloren.

Sammenhæng til professionsbacheloruddannelsernes videreuddannelsesmuligheder skal styrkes (§ 3 samt bemærkninger hertil)

Det er positivt, at loven præciserer vigtigheden af sammenhæng mellem ungdomsuddannelser og de erhvervsrettede videregående uddannelser og mellem akademi- og professionsbacheloruddannelserne, men lovforslaget løser ikke problemerne med professionsbachelorernes videreuddannelsesmuligheder.

Der er fortsat særlige barrierer for professionsbachelorernes direkte adgang til relevante kandidatuddannelser. Der er behov for i lovens bemærkninger til formålsparagraffen for professionsbacheloruddannelserne, at præcisere målet om adgang til videreuddannelse på relevante kandidatuddannelser.

I lovens bemærkninger til § 3 foreslås følgende tilføjelse:

"Et vigtigt mål med professionsbacheloruddannelserne er at skabe sammenhæng i uddannelsessystemet. Ved at fjerne barrierer mellem de forskellige uddannelsessystemer og niveauer motiveres flere personer til at videreuddanne sig og der sikres en effektiv udnyttelse af ressourcerne. Uddannede professionsbachelorer skal derfor kunne søge om optagelse på relevante master- og kandidatuddannelser uden krav om forudgående suppleringsuddannelser".

I relation til loven har professionsmasteren være drøftet som en ny videreuddannelsesmulighed for professionsbachelorerne. Hvis det bliver aktuelt, er det vigtigt at denne type masteruddannelse udbydes med samme krav til undervisnings- og kvalitetsniveauet, som de nuværende masteruddannelser. Masteruddannelserne skal naturligvis have forskellig profil, men samme kvalitative niveau. Professionsmasteren skal derfor også akkrediteres efter de kriterier, der fastlægges for akkreditering af masteruddannelser generelt, herunder akkredite-

ring af undervisernes kompetencer. Professionsmasteren skal endvidere give adgang til Ph.d-uddannelse, medlemskab af censorkorps og lektorbedømmelse.

Præciser anvendelsen af af- og påstigningsmuligheder (§ 5, 6 og 7)

Der skal ikke være mulighed for at anvende af- og påstigningsmuligheder på de eksisterende professionsbacheloruddannelser.

Professionsbacheloruddannelser indenfor områderne sundhed, pædagogik, undervisning, socialt arbejde mfl. er i dag opbygget som sammenhængende kompetencegivende uddannelsesforløb. De er struktureret omkring en kernefaglighed og en progressiv opbygningen af de faglige kompetencer over 3 – 4 årige forløb. Uddannelserne skal matche internationale krav og standarder og levere ydelser på et højt fagligt niveau. På sundhedsområdet kan uddannelserne være autorisationsgivende.

FTF vil advare kraftigt imod, at der sker en opsplitning af disse professionsbacheloruddannelser. Det vil medføre alvorlige kvalitetstab i uddannelserne og i den professionelle standard som professionsbachelorerne skal have i jobbet.

Et evt. behov for af- og påstigningsmuligheder på fremtidige uddannelser skal afspejle et reelt arbejdsmarkedsbehov og dokumenteres gennem akkreditering.

På sundhedsområdet skal det endvidere sikres, at Sundhedsstyrelsen inddrages aktivt i udviklingen af nye uddannelser.

En evt. anvendelse af modulisering i de nye uddannelsers opbygning må ikke ske på bekostning af helhed og progression.

Det skal endvidere sikres, at en overbygningsuddannelse, der er tilrettelagt i forlængelse af en akademiuddannelse kan påbegyndes efter akademiuddannelsens 2. år. Denne sikring er relevant f.eks. for datamatikens overgang til en IT-overbygningsuddannelse til professionsbachelor.

Både de kendte professionsuddannelser og de nye uddannelser, der kommer til, skal imødekomme tidens behov. Fælles er imidlertid også, at uddannelserne skal have en faglig tyngde og indeholde en faglig identitet, der sikrer, at uddannelserne er langtidsholdbare og udgør et rigtigt afsæt for en fortsat kompetenceudvikling.

Styrk kvaliteten i praktiken (§ 4 og § 5)

Med lovforslaget indføres obligatorisk praktik på alle uddannelser og det er positivt.

Der er imidlertid behov for at styrke praktikkens kvalitet – først og fremmest sammenhængen mellem undervisning og praktik. Det har bl.a. akkrediteringerne af PB uddannelserne vist og det har MVU-rådet peget på i en omfattende rapport.

Kvaliteten i praktikken kan styrkes ved at stille mere præcise krav i loven til sikringen af sammenhængen. Det kan ske ved en præcisering i lovens § 4 og 5, hvor det bør understreges, at "... uddannelserne består af teori og *studiepraktik*". Endvidere skal det sikres, at kvalitetssikringen af praktik indgår som element i de kommende akkrediteringskriterier, der skal fastsættes af ministeren.

I lovens bemærkninger til § 4 og § 5 foreslås det endvidere understreget, at en styrket uddannelsesindsats er et væsentligt skridt til at styrke kvaliteten i praktikken. Målet skal være at alle praktiksteder har en uddannet praktikvejleder.

Der mangler en beskrivelse af den kliniske undervisning/praktik på professionsuddannelserne. FTF finder det væsentligt, at niveauet af undervisningen i praktikken og klinikken i professionsbacheloruddannelserne bliver eksplicit beskrevet. Målet med den kliniske undervisning er at skabe sammenhæng mellem teoretisk og praktisk kundskab og derved sikre professionsbaseret og praksisnærhed. Klinik og praktikdelen af uddannelsen skal tilrettelægges med progression fra det observerende til det reflekterende og selvstændigt udøvende med træning af grundlæggende kompetencer, således at generelle faglige færdigheder beherskes, og således at evnen til samt ansvarlighed for at vurdere og træffe kvalificerede valg opøves. De studerende undervises, vejledes og superviseres af hertil uddannede kliniske undervisere/vejledere.

Lovens § 26 forpligter institutioner mv. , der modtager statstilskud, til at stille egnede praktikpladser til rådighed for en række specifikt nævnte uddannelser. FTF er enig i denne forpligtelse, men foreslår at den udvides til at gælde alle uddannelser udbudt i henhold til loven.

Præciser kravene til akkrediteringskriterierne om "relevans" og "dokumentation" (§ 15, stk. 2)

FTF er enig i at fastholde Danmarks Evalueringsinstituts centrale rolle i forhold til akkrediteringen af lovens uddannelser.

Det er vigtigt at få præciseret akkrediteringskriterierne behovs- og relevansundersøgelser - undersøgelser der skal indgå som en del af grundlaget for godkendelse af såvel nye som eksisterende uddannelser. Det er et stort problem i dag at undersøgelserne har en ringe kvalitet. De består ofte blot i nogle uforpligtende tilkendegivelser fra mulige aftagere.

Behovs- og relevanskravet er særligt vigtigt for parterne på arbejdsmarkedet, fordi det er gennem dette at parterne kan få en vigtig rolle i udvikling af nye og eksisterende uddannelser. Der skal derfor sikres, at de

kommende akkrediteringskriterier om "relevans" og "dokumentation" inddrager uddannelsernes interessenter, herunder aftagere og faglige organisationer.

Adgangskrav til uddannelserne må ikke svækkes (Kapitel 2)

Med lovgivningen indføres en mere fleksibel struktur og opbygning af uddannelserne. En mulig opbygning af en struktur er anvendelse af overbygningsuddannelser på en akademiuddannelse, hvor overbygningen fører frem til professionsbachelorniveau. Det er imidlertid ikke klart, hvilken betydning en sådan struktur vil få for adgangskravene. Denne øgede fleksibilitet må ikke svækker adgangskravene til professionsbacheloruddannelserne.

Det fælles Råd skal ledes af en formand med indsigt i såvel de offentlige som privatrettede uddannelser (§ 18, stk.2)

Lovgivningen indfører et fælles rådgivningssystem for alle typer af uddannelser udbudt i henhold til loven og for efter- og videreuddannelsesudbuddet under Åben Uddannelse.

Det er vigtigt at Rådets formand skal have indsigt i såvel offentlige som private uddannelser og at formanden nyder bred politisk støtte. Ministerens udpegning bør derfor ske efter rådgivning fra forligskredsen bag loven.

Det er positivt at der kan oprettes nationale uddannelsesudvalg, der dækker et eller flere uddannelsesområder, men loven foreslås præciseret således at det bliver en forpligtelse at oprettet nationale uddannelsesudvalg i lighed med de nuværende § 7 udvalg på KVU området. Det foreslås yderligere at udvalgenes kompetence beskrives som "rådgivende" i stedet for som i lovforslaget "at bistå".

Behov for målrettet indsats som opfølgning på loven

Særlig indsats for at mindskes frafaldet på uddannelserne

Frafald på uddannelserne er et centralt problem. Hvis frafaldet mindskes vil det være et væsentligt bidrag til at øge antallet af uddannede. Der er derfor behov for en målrettet indsats.

En målrettet indsats kan indeholde en forpligtelse for uddannelsesinstitutionerne til at gennemfører en rådgivnings- og vejledningssamtale med alle studerende indenfor de første 3 måneder af uddannelsen, herunder at udforme en "fastholdelsesplan" for studerende, der har behov for støtte.

En styrkelse af praktikvejlederne gennem en øget uddannelsesindsats kan indgå i lovens bemærkninger og følges op efterfølgende. Et dårligt tilrettelagt praktikforløb, der ikke hænger sammen med uddannelsen, kan også være årsag til frafald.

Handlingsplan til sikring af systematisk samarbejde og videnspredning

Som opfølgning på denne uddannelseslov og i forlængelse af den vedtagne lov om professionshøjskoler foreslås, at der tages initiativer, der sikrer et systematisk samarbejde og videnspredning mellem forskningsinstitutioner, professionshøjskoler, erhvervsakademier, interessenterne og de faglige professionsmiljøer. Med professionshøjskoleloven og standardvedtægten for professionshøjskoler er der lagt op til en forpligtelse for professionshøjskolerne til at samarbejde med danske og internationale forskningsinstitutioner, ligesom højskolerne forpligtes til at inddrage forskningsresultater i undervisningen og udviklingsarbejdet. Disse krav vil blive præciseret i udviklingskontrakten for den enkelte professionshøjskole, men der savnes en tilsvarende forpligtelse for forskningsinstitutionerne til at samarbejde med professionshøjskolerne.

I et samarbejde mellem Undervisningsministeriet og Videnskabsministeriet foreslås der udformet en egentlig handlingsplan for samspillet mellem professions- og uddannelsesmiljøerne, akademierne, professionshøjskolerne og forskningsinstitutionerne. Handlingsplanen skal også sikre tilstrækkelige økonomiske midler.

Med venlig hilsen

Bente Sorgenfrey
Formand

Høringssvar vedrørende forslag til lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

HK finder det positivt, at man med den ny lov, for skabt en mere synlig sammenhæng mellem KVVU og MVU uddannelsesniveauerne og man samtidig skaber mere fleksible rammer for udvikling af uddannelser inden for lovens rammer. HK håber at loven kan bidrage til, at flere unge vil vælge at tage videregående uddannelse, særligt de unge med en erhvervsuddannelsesbaggrund. Dette forudsætter dog, at der bliver synlige uddannelsesveje, fra ungdomsuddannelserne op gennem de videregående uddannelser til det øverste niveau i uddannelsessystemet.

Derfor savnes i loven en tydeliggørelse af sammenhængen mellem ungdomsuddannelserne, de erhvervsrettede videregående uddannelser og kandidat uddannelserne. Ligeledes savnes en tydeliggørelse af sammenhængen mellem de ordinære uddannelser og de videregående voksenuddannelser, som et ligeværdigt tilbud til de unge om, at kunne videreudanne sig.

HK har følgende kommentarer til lovens enkelte elementer.

Formål

Vi vil foreslå at man bytter om på § 3 og § 2, hvorved uddannelsernes særlige fokus på de praksisnære elementer vil blive understreget. Vi mener at formuleringen "varetage praksisnære opgaver" er for uambitiøs i forhold til de erhvervsakademiuddannedes slutkompetencer på det praktiske område.

Varighed og struktur

Den store fleksibilitet er som sagt positiv, men relationen til de parallelle voksenuddannelser bør fremgå. Ligeledes finde HK, at det bør være muligt at anvende begrebet erhvervsbachelor frem for professionsbachelor, inden for brancher og fagområder, hvor begrebet profession ikke anvendes. Det vil ligeledes gøre det nemmere at oversætte uddannelses titlerne meningsfuldt til andre sprog.

Godkendelse og akkreditering

HK støtter at uddannelser og udbud fremover akkrediteres. Det kan bidrage til at garanterer kvalitet og fagligt niveau på uddannelserne, der kan danne baggrund såvel national, som international anerkendelse af uddannelserne. Vi håber især, at det vil skabe væsentlige forbedringer af den gensidige anerkendelse og meritering mellem de danske uddannelsesinstitutioner.

Vi er dog bekymrede for, at kompetencen til, at godkende uddannelser, uddannelsesudbud og kriterier for akkreditering alene ligger hos ministeren/ministeriet. Erfaringerne viser, at ændringer i uddannelser og udbud heraf, anbefalet af arbejdsmarkedets parter, kan tage overordentlig lang tid, hvis det overhovedet imødekommes. Ligeledes har skolernes store virkelyst i forhold til udvikling af nye uddannelser tidligere givet et voldsomt overudbud af uddannelser på KVVU området. En situation vi nødtigt skulle ende i igen, da det svækker hele uddannelsesniveaueuets troværdighed i forhold til såvel studerende som arbejdsgivere.

Akkrediteringssystemets tilpasningsevne og anvendelighed som styringsredskab, afhænger derfor stærkt af; tidsrammerne for hele akkrediteringsprocessen, kriterierne for akkreditering - især behovs og relevans vurderingen -, kravene til samarbejde mellem skolerne og inddragelsen af relevante interessenter på arbejdsmarkedet, der har en national ekspertise.

Rådgivning

HK vil foreslå at rådet § 18 kaldes "Rådet for erhvervsrettede videregående uddannelser" idet vi går ud fra, at rådets rådgivningsområde også omfatter VVU og Diplom uddannelser, jf. § 20, pkt. 8).

I § 20 bør det ligeledes fremgå specifikt, at og hvordan rådet inddrages i akkrediteringsprocessen. Rådet bør inddrages og være rådgivende i forhold til de beslutninger der træffes af undervisningsministeren/ministeriet, d.v.s akkrediteringskriterier for erhvervsakademi- og professionsbachelor uddannelser, godkendelse af nye uddannelser og placering af uddannelsesudbuddet.

Derfor bør det også præciseres i § 19, at de nævnte udvalg, er rådgivende for rådet og ministeren på de samme emner som rådet, blot på de konkrete uddannelsesområder som udvalgene dækker. HK vil desuden foreslå at man finder på en anden betegnelse end "uddannelsesudvalg" idet de kan forveksles med de uddannelsesudvalg der nedsættes på skolerne, jf. lov om professionshøjskoler og lovforslag om erhvervsakademier. I stedet bør man overveje at kalde dem for brancheråd og lade dem dække et bredere spektrum af uddannelser, hvorved de vil kunne rådgive om sammenhæng og afgrænsninger mellem de forskellige uddannelser. Brancheråd vil ligeledes kunne udgøre et kontaktnetværk for akkrediteringsinstituttet, når de skal finde/udpege faglige eksperter i forbindelse med akkrediteringsprocessen.

Praktik

HK kan klart støtte at der indføres obligatorisk praktik på uddannelserne og at mulighederne for at gennemføre disse praktikforløb gøres fleksible. Det er dog væsentligt at pointere, at minimum i denne sammenhæng også kan og skal forstås som minimum. På f.eks. Laborant uddannelsen, er det afgørende, at et sammenhængende praktikforløb på 1 år (lønnen), fremover kan rummes inden for lovens rammer og der kan ydes fuld ECTS dækning af dette praktikforløb.

I § 22 stk. 2, får ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler for lærerkvalifikationer. HK vil i den forbindelse gerne opfordre til, at man ikke alene ser på akademiske kvalifikationer hos lærerne. På en række af erhvervsakademi- og professionsbachelor uddannelserne vil der ikke findes naturlige faglige overbygninger på kandidatniveau, hvorfor selve uddannelsen med erhvervs erfaring og pædagogisk efteruddannelse, vil være mere relevante lærerkvalifikationer.

Med venlig hilsen

For HK/Danmark

Faglig sekretær
Mette Christiansen
Weidekampsgade 8
0900 København C

Undervisningsministeriet
Evu-hoering@uvm.dk

Hotel - Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1700 Frederiksberg C

Dato: 28. september 2007
Vor ref.: JK/sb

Tel. +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

Høring over lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

HORESTA har modtaget lovforslaget i høring, og afgiver hermed sit hørings-svar. HORESTA tilslutter sig som udgangspunkt Dansk Erhvervs hørings-svar, men supplerer nedenfor med yderligere kommentarer til lovforslaget.

CVR.NR. 17 01 48 11

Generelle kommentarer

HORESTA finder udkastet til Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser særdeles positivt, og mener, at det vil skabe et mere fleksibelt uddannelsessystem, som vil medvirke til at løfte uddannelsesniveauet i samfundet og skabe fundament for vækst i fremtiden.

Professionsbacheloruddannelser udfylder et hul i uddannelsessystemet, og vil sikre, at studerende uanset adgangsvej vil have bedre muligheder for at videreudanne sig. I hotel- og restauranterhvervet kan eksempelvis nævnes, at fagligt uddannede kokke og tjenere på nuværende tidspunkt kun tage en KVVU i form af Serviceøkonomuddannelsen. En professionsbacheloruddannelse indenfor hotel-, restaurant- og turismeområdet ville i givet fald kunne skabe sammenhæng fra erhvervsuddannelsesniveaulet og helt til kandidatniveau.

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser

HORESTA foreslår i lighed med Dansk Erhverv, at rådets sammensætning afspejler aftagerne. HORESTA støtter op omkring, at Dansk Erhverv skal være udpegningsberettiget til rådet.

Viden og forskning

HORESTA ser en udfordring i etableringen af formaliserede samarbejder og videnuvekslingsinitiativer mellem professionshøjskoler og forskningsmiljøer. Det skal sikres, at professionshøjskolerne har tilgang til den nyeste viden og et tæt samarbejde med forskningsmiljøer. Det er nødvendigt, at de relevante forskningsmiljøer har fokus på den 'praksisnære' forskning, som er i centrum på professionshøjskolerne. Særligt indenfor hotel- og restaurantområdet har dette i mange år været problematisk, idet forskning typisk har foregået på et

'praksisfjernt' niveau. Det er således essentielt at forskningsindsatsen synkroniseres med 'vidensbehovet' i erhvervet og dermed på professionshøjskolerne.

Med venlig hilsen

Lone Njør Høllth
Adm. direktør

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Att: Chefkonsulent Troels Breidal

København, 27. september 2007

Høringsvar på Lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Globaliseringsaftalens mål vil ikke blive nået.

Nærværende lovforslag er en opfølgning på Globaliseringsaftalen hvor det overordnede mål er at flere skal have en videregående uddannelse og kvaliteten af uddannelserne skal øges. Disse mål vil desværre ikke blive indfriet på det tekniske område med det fremlagte lovforslag.

Erfaringerne har vist at der ikke kan gives en til en merit mellem erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Når der i lovforslaget lægges op til fleksibel uddannelsesstruktur med professionsbacheloruddannelser som overbygning på erhvervsakademiuddannelser er det vigtigt på det tekniske område, at kvaliteten af kandidaterne ikke forringes. Det er vigtigt at professionsbacheloruddannelserne inden for det tekniske område et teknisk/naturvidenskabeligt niveau som giver mulighed for direkte, direkte optagelse på et kandidatstudie som for eksempel civilingeniør. En professionsbacheloruddannelse inden for ingeniørområder er i dag minimum 3½ års intensiv undervisning på et naturvidenskabeligt højt niveau. Erfaringerne har vist, at det vil ikke være muligt at fastholde dette høje niveau, hvis dele af uddannelsen erstattes af erhvervsakademiuddannelsen, som har et andet mål og sigte og dermed ikke samme fokus på det teoretiske indhold.

Dårlige gennemførelsesprocenter

Et resultat af en automatik omkring muligheden for at fortsætte fra en erhvervsakademiuddannelse til professionsbacheloruddannelse vil være, at mange studerende stilles over for krav de ikke er forberedt på, og derfor

vanskeligt vil kunne leve op til. Resultatet vil blive enten, at mange falder fra eller at det faglige niveau må sænkes.

Der mangler et erhvervssigte, hvis man afslutter med en erhvervsakademiuddannelse - i stedet for at færdiggøre den påbegyndt professionsbacheloruddannelse.

I lovforslaget lægges op til, at det skal være muligt under uddannelsesforløbet til en professionsbacheloruddannelse at afslutte med en erhvervsakademiuddannelse. Der ses i dag eksempler på, at dette kan lade sig gøre. Afstigning på forløbet byggetekniker og konstruktøruddannelsen kan lade sig gøre, fordi der er samme sigte med begge uddannelserne blot på forskellige niveauer. Det samme vil ikke gøre sig gældende for uddannelser med større grad af naturvidenskabeligt indhold. For disse uddannelser udgør grundfagene så stort et omfang, at det ikke vil være muligt efter to år at opnå et rimeligt erhvervssigte. Reelt set vil de, der stopper, ofte have et knap så succesfuldt studieforløb bag sig, hvilket heller ikke understøtter erhvervssigtet.

Særligt tilrettelagte forløb er løsningen

Efter IDAs opfattelse, vil det ved særligt tilrettelagte forløb være muligt at studerende som starter på en erhvervsakademiuddannelse, at fortsætte på professionsbacheloruddannelser, men det kan bestemt ikke være en grundregel.

IDA var med i Undervisningsministeriets arbejdsgruppe om "Fremtidens tekniske uddannelser" og er enige i rapporten, som blev resultatet af arbejdet. I rapporten er illustreret flere eksempler på, hvordan der kan laves forløb mellem de to uddannelsesniveauer.

Obligatorisk praktik giver ikke bedre uddannelser.

IDA kan ikke støtte forslaget om obligatorisk praktik i alle erhvervsakademiuddannelser. For det første har mange af de studerende allerede praktisk erfaring før de starter uddannelsen, for det andet vil praktik forlænge uddannelsesforløbet, uden at det vil forbedre det uddannelsesfaglige slutniveau i forhold til de teknisk/naturfaglige kompetencer.

Den nye rådsstruktur sikre ikke kvalificeret rådgivning,

Hvad angår en ny rådsstruktur er de hidtidige erfaringer fra MVU-rådet, at der ikke er muligt for at et råd både at forholde sig til de offentligt rettede uddannelser og de privat rettede uddannelser. Det der Hvis de to uddannelses niveauer skal sammenlægges i råds bør det ske i to råd: et for de offentligt rettede uddannelser og et for de privat rettede.

Et nyt navn skal kunne omfatte alle uddannelser.

Vedrørende nye uddannelsesbetegnelser må der gøres opmærksom på, at ikke alle mellemlange uddannelser er professionsbacheloruddannelser. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt at indføre de nye betegnelser.

Med venlig hilsen

Vibeke Fahlén
Chefkonsulent

"Jette Baade" <jba@itb.dk>

27-09-2007 13:48

Til <evu-hoering@uvm.dk>

cc

bcc

Emne Høring

SDH historik: 27-09-2007 15:53:53 - Overført til sag nummer 182.254.021 :
Lovforslag om erhvervakademiuddannelser og
professionsbacheloruddannelser - HØRINGSSVAR, med
svarløbenummer 028.445.023.

Vedr. høring over udkast til Lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og
professionsbacheloruddannelser.

IT-Branchen skal for en god ordens skyld fremsende kopi af foreningens brev til Bertel Haarder om
praktik dateret den 11. september 2007. Der er aftalt møde med ministeren den 1. november.

Med venlig hilsen/Best Regards

Jette Baade – Underdirektør

IT-Branchen

IT-Branchen - Børsen - 1217 København K
Telefon: +45 7225 5503
Mobil: +45 2559 6836
E-mail: jba@itb.dk
www.itb.dk

brev.bertel.praktik.doc

IT-Branchen

Undervisningsministeriet
Att.: Undervisningsminister Bertel Haarder
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

11. september 2007

Kære Bertel

Jeg skriver til dig for at følge op på den snak om praktikpladser, som du havde med Lars Monrad-Gylling den 17. august ved Poul Erik Petersens 60 års fødselsdag.

ITB vil gerne holde et møde med dig for at drøfte nedenstående forslag.

Foreningen foreslår, at branchen i et pilotprojekt tilbyder at stille "fleksibel praktik på studenterjobs-lignende vilkår" til rådighed i stedet for praktikpladser i forbindelse med den nye it-professionsbachelor-uddannelse, som vil blive udbudt fra sommeren 2008. Pilotprojektet kan efterfølgende evalueres.

Den kommende bekendtgørelse om it-professionsbachelor kommer sandsynligvis til at indeholde et krav om praktik i 6 måneder af de ca. 1 1/2 år, som overbygningen til datamatikeruddannelsen kommer til at vare.

Medlemsvirksomhederne i ITB vil have lettere ved at stille "fleksibel praktik på studenterjobs-lignende vilkår" til rådighed for de studerende i stedet for praktikpladser. ITB ved, at studenterjobs fungerer godt i branchen. Det er vigtigt for it-virksomhederne, at en kommende ordning er fleksibel såvel tidsmæssigt som indholdsmæssigt.

Derfor går ITB's forslag konkret ud på, at de studerende på it-professionsbachelor-uddannelsen skal være beskæftiget i en virksomhed i "fleksibel praktik på studenterjobs-lignende vilkår" i hele uddannelsesperioden. Det vil sige i de ca. 1 1/2 år som overbygningen (it-professionsbacheloren) kommer til at vare. De enkelte måneder i de 1 1/2 år skal således bestå af ca. 1/3 "fleksibel praktik på studenterjobs-lignende vilkår" og ca. 2/3 skoletid. Den tidsmæssige konstruktion af opholdet på virksomheden skal dog kunne tilrettelægges fleksibelt i forhold til den studerende og virksomheden.

Indholdet af opholdet på virksomheden skal også kunne tilrettelægges rimeligt fleksibelt, men med overholdelse af kravene i § 5, stk. 1 nr. 5 i bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor, som siger, at "Praktikken tilrettelægges med udgangspunkt i den pågældende professions erhvervsforhold og kompetencebehov, sådan at den i kombination med uddannelsens øvrige dele bidrager til, at de studerende udvikler professionel kompetence. Praktikken tilrettelægges med en progression mod det selvstændigt udøvende."

IT-Branchen
Børsen
Slotsholmsgade
DK-1217 København K

Telefon: 72 25 55 02
Telefax: 33 91 18 38
E-mail: itb@itb.dk
Web: www.itb.dk
Giro: 7 57 80 59

CVR-nr.: 12391641

På nuværende tidspunkt har ITB fået positiv tilbagemelding fra følgende virksomheder om villighed til at stille den ovenfor beskrevne "fleksibel praktik på studenterjobs-lignende vilkår" til rådighed:

KMD

IBM

Microsoft

Siemens IT Solutions and Services

Jeg ser frem til at høre fra dig ang. et mødetidspunkt. Lars Monrad-Gylling, Jakob Lyngsø og undertegnede vil deltage i mødet.

Med venlig hilsen

Jette Baade
Underdirektør
IT-Branchen

"Lillian Bondo"
<lib@jordemoderforenin
gen.dk>

27-09-2007 15:33

Til <evu-hoering@uvm.dk>

cc "Jette Poder" <jpo@jordemoderforeningen.dk>

bcc

Emne Vedrørende: Høring over udkast til lovforslag om
erhvervsakademiuddannelser og
professionsbacheloruddannelser

SDH historik: 28-09-2007 09:20:04 - Overført til sag nummer 182.254.021 :
Lovforslag om erhvervakademiuddannelser og
professionsbacheloruddannelser - HØRINGSSVAR, med
svarløbenummer 030.715.023.

Jordemoderforeningen kan helhjertet tilslutte sig Sundhedskartellets og FTF's høringssvar til loven.

Herudover ønsker Jordemoderforeningen at tilføje:

Der kan ikke blive tale om nogen form for afstigning til kortere uddannelseskompetence i professionsbachelor i jordemoderkundskab, lige som selvfølgelig heller ikke i de øvrige professionsbachelor-sundhedsuddannelser.

Jordemoderforeningen anser uddannelsen til professionsbachelor i jordemoderkundskab som et endog meget fagpresset forløb, og der kan ikke være tale om mindre end dette, dersom der skal være tale om et samlet kompetenceopbyggende forløb.

Der kan følgelig efter Jordemoderforeningens mening kun være tale om at ændre jordemoderuddannelsen i én retning, nemlig i retning af udvidelse. Ingen ændring i nedadgående retning, herunder afstigning til et kort forløb, vil give kompetencer, der kan opfylde de krav, som borgere og myndigheder i Danmark og i EU stiller til høj kvalitet i jordemoderhjælpen.

Forskning inden for jordemoderfeltet er i vækst, men ikke takket være en understøttelse fra relevante ministerier.

Det er i høj grad mod strømmen eller takket være foretagsomme og energiske jordemødre, enkelte visionære sygehusledelser, private fonde og – for en lille del – Jordemoderforeningens forskningsstøtte, at der etableres nødvendig og banebrydende jordemoderfaglig forskning i Danmark.

Sverige, der på mange områder ligner Danmark, også talmæssigt inden for fødsler og jordemodervirksomhed, har over 75 doktorer, der er jordemødre af grunduddannelse. Til sammenligning har Danmark endnu under ti.

Dette understreger, hvad både FTF og Sundhedskartellet fremhæver:

Der skal være en **gensidig forpligtelse til opbygning af forskningstilknytning og forskningsmiljøer** indbygget i lovgivningen. Og professionsbachelorer skal sidestilles i henseende til adgang til relevante Master- og kandidatuddannelser med universitetsbachelorer.

I naturlig fortsættelse heraf:

Professionsmasteruddannelser skal være på niveau med universitetsmasteruddannelser. Hvilket understreger det formålsløse i at graduere via navnet. En Masteruddannelse skal være en Masteruddannelse skal være en Masteruddannelse!

Jordemoderforeningen takker for høringen, der kom til os via hjemmesiden borger.dk. Vi

anmoder, om at ministeriet vil have den venlighed at indføje Jordemoderforeningen, som er 105 år gammel, på listen over høringsberettigede organisationer.

Med venlig hilsen,

A handwritten signature in black ink that reads "Lillian Bondo". The script is cursive and elegant, with the first letters of the first and last names being capitalized and prominent.

Lillian Bondo
formand for Jordemoderforeningen
Skt. Annæ Plads 30
1250 København K
mobil 23 43 94 33
mailto:lib@jordemoderforeningen.dk

"evu-hoering@uvm.dk"

Vedrørende høring over udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Den 28. september 2007

Jnr 07.18.00 P22

Sagsid 000164415

Overordnede bemærkninger

Høringssvaret afgives med forbehold for efterfølgende politisk godkendelse, som det ikke har været muligt at indhente inden høringsfristens udløb.

Ref HEC

hec@kl.dk

Dir 3370 3422

KL stiller sig overordnet positivt over for ovennævnte lovforslag. Det er KL's opfattelse, at lovforslaget kan bidrage til en højere grad af sammenhæng og fleksibilitet i det erhvervsrettede uddannelsessystem ved strukturelt at koble erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser indholdsmæssigt bedre sammen. Det er KL's forventning, at en sådan samordnet struktur giver uddannelsessystemet bedre mulighed for at udvikle sig i overensstemmelse med ændringer i arbejdsmarkedets behov for uddannet arbejdskraft.

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

Tlf 3370 3370

Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/2

Den styrkede vertikale sammenhæng må dog ikke medføre en svækkelse af de to uddannelsesniveauer som fortsat selvstændige og afrundede forløb med klare erhvervsrettede og praksisnære profiler. Dette synes at være en klar forudsætning, såfremt lovforslaget ikke skal føre til en u hensigtsmæssig uddannelsesmæssig opdrift, som ikke er arbejdsmarkedspolitisk begrundet.

Specifikke bemærkninger

§4 Praktik i erhvervsakademiuddannelserne

Som en væsentlig ændring i forhold til nuværende erhvervsakademiuddannelser foreslås indført obligatorisk praktik af minimum tre måneders varighed. Det er KL's overordnede opfattelse, at en sådan ændring er positiv, idet den kan understøtte uddannelsernes praksisnære profil og dermed lette overgangen til beskæftigelse. Det er dog væsentligt, at praktikken kan gennemføres uden at medføre krav til praktikstederne, som kun vanskeligt kan imødekommes. Det er i den sammenhæng også væsentligt, at den studerendes hovedansvar for praktikdelen understreges.

Med de generelt skærpede politiske forventninger til kvaliteten af praktiken, lavere frafald mv. er det KL's opfattelse, at der generelt bør ses nærmere på praktikstedernes muligheder for at løfte denne uddannelsesmæssige opgave ved siden af kommunernes øvrige primære kerneopgaver. Praktikstederne løfter således allerede i dag en betydelig del af den samfundsmæssige opgave, det er at bidrage til, at unge opnår erhvervskompetencegivende uddannelse. Dette sker uden, at de pågældende praktiksteder kompenseres økonomisk for de udgifter, som er forbundet med at have studerende i praktik (vejledning, osv.).

§20 Rådgivning

Som konsekvens af en et sådant samordnet system for videregående uddannelse er det også naturligt, at rådgivningen om uddannelserne samles i et råd for derigennem at sikre sammenhæng i rådgivningen.

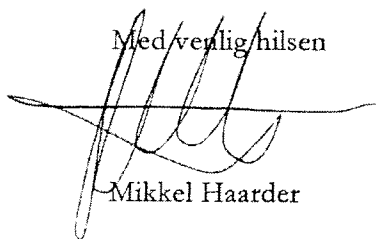
Med etableringen af det nye akkrediteringssystem lægges der ifølge lovforslagets bemærkninger op til en vis svækkelse af rådets kompetence for så vidt angår rådgivningen om udbud af uddannelser i forhold til arbejdsmarkedets behov. Rådet vil således *"ikke skulle behandle og afgive anbefalinger om ansøgnin-
ger om godkendelse af nye uddannelser og udbud."*

Denne funktion har været en central del af de nuværende råd, og påpeges også som en af det nye råds hovedopgaver. Det er på denne baggrund uhensigtsmæssigt, at rådets rolle i forhold til denne opgave er uklart beskrevet i lovforslaget. KL finder som et minimum, at rådet bør have en klar kompetence i forhold til akkrediteringsprocessens trin 1. Indledende screening, hvor Undervisningsministeriet efter en indledende vurdering af nye forslag tager stilling til, om forslag til nye uddannelser skal gå videre til akkrediteringsvurdering.

§22 Adgang til uddannelserne

Med lovforslagets styrkelse af sammenhængen mellem uddannelser på videregående niveau, er det for KL væsentligt at understrege betydningen af at gøre samme målsætning gældende i forhold til at sikre personer med en erhvervsuddannelse direkte adgang til professionsbacheloruddannelserne, som det fx gælder på sundhedsområdet. Et nyt samordnet videregående uddannelsessystem må således ikke skabe nye barrierer.

Med venlig hilsen

Mikkel Haarder

Rektorkollegiet Sekretariat
Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K

Høring over udkast til lovforslag om Erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

24. SEPTEMBER 2007

Københavns Universitet har 19.9.2007 modtaget udkast til lovforslag om Erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser til høring.

STUDIEADMINISTRATIONEN

Universitetet har følgende bemærkninger til lovforslaget:

FIOLSTRÆDE 22
1171 KØBENHAVN K

- Universitetet noterer sig at lovforslaget sigter mod at gøre korte- og mellemlange videregående uddannelser mere fleksible og internationale. Fremover skal erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser akkrediteres og godkendes i lighed med universitetsuddannelser.
- Universitetet bemærker med tilfredshed, at begrebet forskningstilknøytning ikke anvendes i relation til professionsbacheloruddannelserne, men afløses af udviklingssamarbejde med relevante forskningsinstitutioner. Vi ser frem til, at samarbejdet mellem professionshøjskolerne og universitetet hermed får bedre mulighed for at udfolde sig..
- Af bemærkningerne til lovforslagets § 3 fremgår det som et mål, at skabe mulighed for, at personer med professionsbacheloruddannelse, kan få adgang til universiteternes kandidatuddannelser. I den forbindelse skal det fremhæves, at optagelse på kandidatuddannelser i alle tilfælde baseres på en faglig vurdering af ansøgernes adganggrundlag.
- I bemærkningerne til lovforslaget anføres, at det overvejes, om der skal gives mulighed for inden for videreuddannelsessystemet for voksne, at indføre praksisbaserede professionsmasteruddannelser udbudt af professionshøjskolerne. Det tilføjes at muligheden for at indføre praksisorienterede professionsmasteruddannelser skal afklares med interessenterne. Universitetet skal i denne sammenhæng pointere, at vi gerne vil inddrages i den udvikling, der angår professionsmasteruddannelser.

TLF 33 14 15 36
DIR 35 32 28 89
FAX 35 32 28 92

mem@adm.ku.dk
www.ku.dk

REF: MEM

Sag: 003-0050/07-7160

Bedes oplyst ved henv.

REKTORKOLLEGIET

24 SEP. 2007

J.NR.
LØBENR.

2007-3002-15
5

Skolen for Klinikassistenter og Tandplejere (SKT) har haft lejlighed til at tage stilling til lovforslaget. Skolechefens bemærkninger af 21.9.2007 vedlægges som bilag.

Med venlig hilsen

Merethe Markvard
Souschef

LANDBRUGSRAADET

Undervisningsministeriet
Sendt pr. mail til: evu-hoering@uvm.dk

28. september 2007
KFU
Tlf 33394027
Fax 33394150
kfu@landbrug.dk

Høringssvar vedr. forslag til lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

---

Landbrugsrådet tilslutter sig Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeningers høringssvar.

Med venlig hilsen

Kåre Fuglsbjerg

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

28. september 2007

Sendt som elektronisk post til evu-hoering@uvm.dk

Høringssvar om forslag til lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Ledernes Hovedorganisation har modtaget Undervisningsministeriets forslag til lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, og skal hermed komme med vores bemærkninger.

Ledernes Hovedorganisation ser det nye lovforslag, som en vigtig vej til at skabe rammerne og mulighederne for et sammenhængende videregående uddannelsessystem.

Sammenhængen mellem de korte og de mellemlange videregående uddannelser samt de respektive videreuddannelser på VVU- og diplomniveau kan godt blive bedre. Dette manglende samspil har været forstærket af, at de korte og mellemlange videregående uddannelser har været reguleret i forskellige love samt at de udbydes på forskellige typer af uddannelsesinstitutioner. Det har betydet en manglende fleksibilitet, der har medført blindgyder og at længden af uddannelserne i nogle tilfælde enten har været for korte eller for lange i forhold til arbejdsmarkedets eller den enkeltes behov.

Lederne hilser derfor det nye lovforslag velkomment og mener, at det er et centralt element til at sikre kvalificeret arbejdskraft til fremtidens arbejdsmarked, herunder sikre at regeringens mål om, at 50 % af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse i 2015.

Udover de generelle bemærkninger har vi en række konkrete bemærkninger til de enkelte dele af lovforslaget.

Varighed og struktur:

Lederne er særlig tilfreds med, at uddannelserne kan have varierende varighed og at der kan vælges mellem fire uddannelsesmodeller: den rene erhvervsakademiuddannelse, den rene professionsbacheloruddannelse, professionsbacheloruddannelse som overbygningsuddannelse på en erhvervsakademiuddannelse og erhvervsakademiuddannelse som selvstændig afsluttende del af en professionsbacheloruddannelse. Det giver mulighed for at vælge den model, der passer til et arbejdsmarked, der hele tiden er under udvikling og forandring. Det betyder også, at den enkeltes individuelle uddannelsesbehov i højere grad kan imødekommes.

Lederne vil i forlængelse heraf anbefale, at der i højere grad søges etableret sammenhæng mellem de ordinære uddannelser og efteruddannelser (VVU og diplom).

Lederne finder f.eks., at der bør være mulighed for at fortsætte i det ordinære uddannelsessystem efter en VVU.

På samme måde bør der gives rammer for en sammenhængende faglig progression mellem relaterede videreuddannelser på VVU- og Diplomniveau.

Godkendelse og akkreditering:

Lederne finder det positivt, at der med lovforslaget indføres akkreditering af de videregående uddannelser. Lederne vil især fremhæve, at det for erhvervsrettede videregående uddannelser er vigtigt med et stærkt fokus på relevans i forhold til arbejdsmarkedet. Lederne konstaterer samtidig, at Undervisningsministeriet bevarer den fulde beslutningskompetence vedr. godkendelser af uddannelser og udbudsplaceringer på baggrund af Akkrediteringsrådets indstillinger.

Lederne finder det derfor helt naturligt, at det i loven indskrives, at det nye råd høres i forbindelse med disse beslutninger. Dette vil ligge i naturlig forlængelse af rådets opgaver i forbindelse med at vurdere "uddannelsernes udvikling, udbuddet af uddannelser i forhold til dokumenterede behov på arbejdsmarkedet, konsekvenser for uddannelserne som følge af nye eller ændrede behov på arbejdsmarkedet", jf. § 20.

Lederne finder det endvidere meget vigtigt, at det præciseres i § 20, at det kommende råd ikke alene beskæftiger sig med de færdiguddannedes efter- og videreuddannelse, men også specifikt med uddannelser i "videreuddannelsessystemet for voksne" (Vfv) på erhvervsakademi og professionsbachelorniveau (dvs. VVU og Diplomuddannelser).

International uddannelse:

Lederne hilser de forbedrede muligheder for internationalisering af uddannelserne velkommen. Det vil øge de danske studerendes muligheder for ophold i udlandet og samtidig give bedre muligheder for at tiltrække udenlandske studerende til uddannelser i Danmark. Begge forhold bidrager positivt til at øge internationaliseringen af uddannelserne og de studerendes muligheder på et arbejdsmarked, som i stigende grad præges af globalisering.

På samme måde bør der i loven åbnes yderligere op for mulighederne for en relevant internationalisering af videreuddannelser på VVU- og Diplomniveau.

Lederne henviser i øvrigt til fælles høringssvar fra Erhvervsakademirådet og Rådet for Mellemlange Videregående Uddannelser.

Afslutningsvis noterer vi med tilfredshed, at Lederne har plads i det nye råd.

Med venlig hilsen

Thomas Christensen
Chefkonsulent

LO's hørings svar vedrørende "Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser"

LO vil indledningsvis komme med et par generelle kommentarer og efterfølgende kommentere enkelte elementer i lovforslaget.

Først og fremmest lægger LO vægt på at en vedtagelse af lovforslaget muliggør de ændringer i erhvervsakademiuddannelserne, som LO i flere år har været med til at foreslå.

LO hilser dernæst med tilfredshed at en samlet lov får sat fokus på og øget mulighederne for bedre sammenhæng mellem erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Desværre er forslaget udformet, så der ikke samtidig sker en styrkelse af sammenhængen mellem erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser. LO har bl.a. på baggrund af Globaliseringsrådets drøftelser forstået, at der var en meget bred politisk enighed om, at netop en styrket sammenhæng mellem erhvervsuddannelser og muligheden for videreuddannelse var en forudsætning for såvel at styrke erhvervsuddannelserne som for at øge rekrutteringen til især de erhvervsrettede videregående uddannelser.

I det fremsendte lovforslag er denne målsætning ifølge LO's opfattelse ikke i tilstrækkelig grad slået igennem. Når man ser dette lovforslag sammen med lovgivningsinitiativerne vedrørende henholdsvis professionshøjskoler og erhvervsakademier, så er der blev meget stor vægt på den niveaumæssige sammenhæng på tværs af forskellige uddannelser.

LO er derfor bekymret for, at i stedet for at få en styrket sammenhæng, så igangsættes en proces, hvor såvel erhvervsakademiuddannelser som professionsbacheloruddannelser gradvis rykker væk fra erhvervsuddannelsessektoren og over mod professionshøjskolerne og mod et ønske om primært gymnasiale adgangsveje.

LO vil advare mod en sådan udvikling og mener man kunne imødegå de såvel uddannelsesmæssigt som institutionelt:

Uddannelsesmæssigt kunne en styrket sammenhæng bl.a. etableres ved at forbedre adgangen for erhvervsuddannelserne til begge videregående uddannelsesniveauer ved i højere grad at lade uddannelserne tage udgangspunkt i de faglige kompetencer, som erhvervsuddannelserne giver, eller forbedre mulighederne for evt. opkvalificeringsforløb for erhvervsuddannede som en del af erhvervsakademi-henholdsvis professionsbacheloruddannelsen

Institutionelt burde man f.eks. fjerne uligheden mellem professionshøjskoler og erhvervsakademier i relation til bestemmelsen om, at pr. 1.1. 2015 skal

professionshøjskolerne overtage udbudsretten til eventuelle professionsbacheloruddannelser, som erhvervsakademierne indtil da kan udvikle og udbyde i partnerskab med professionshøjskolerne. Det skaber en urimelige uligevægt i de kommende partnerskaber, og LO ser ingen grund til at fastlægge det nu, i stedet for f.eks. at vente til den evaluering af erhvervsakademistrukturen, som er fastlagt til 2013.

LO mener samlet set, at der nu er behov for at få sat fokus på stærkere uddannelsesmæssig sammenhænge indenfor de enkelte faglige områder på tværs af såvel ungdomsuddannelser som videregående uddannelser. De erhvervsrettede uddannelser på såvel grund- som videreuddannelsesniveau skal være karakteriseret ved en tæt kontakt til de virksomheder og institutioner, der aftager de færdiguddannede.

LO finder det endelig uheldigt, at lovforslaget ikke eksplicit omfatter VVU og diplomuddannelserne. Det er i enkelte af de specifikke kommentarer nedenfor nævnt, hvor dette er særlig problematisk.

Vedrørende de enkelte dele af loven har LO følgende kommentarer:

Formål:

LO finder, at formålsbestemmelserne i § 2 er endog meget generelle og vil fremhæve, at der for erhvervsakademiuddannelserne bør beskrives en klarere erhvervmæssig, praktisk profil, som afspejler uddannelsernes kobling af praksis og teori og deres fokus på anvendt viden.

Varighed og struktur:

LO ser med tilfredshed, at der nu åbnes mulighed for at tilrettelægge videreuddannelsesforløb i form af overbygningsuddannelser efter en afsluttet erhvervsakademiuddannelse. LO finder samtidig, at den beskrevne mulighed for en afstigningsmodel, som beskrevet i §7, kun skal kunne finde anvendelse i meget beskedent omfang, da LO ikke mener, der er positive erfaringer med en sådan model.

LO hilser med tilfredshed, at der med lovforslaget lægges op til obligatorisk praktik i erhvervsakademiuddannelserne. LO mener, at det bør præciseres i bemærkningerne at praktik som primært formål har, at den studerende kommer til at arbejde med en faglig relevant problemstilling, der er umiddelbart forankret i den reelle virkelighed på det arbejdsmarked, som den pågældende skal ud at virke på efter sin akademiuddannelse.

LO så i sammenhæng hermed gerne, at der i højere grad blev etableret sammenhæng mellem henholdsvis videregående voksenuddannelser (VVU) og diplomuddannelser og de ordinære uddannelser, og LO mener konkret, at der bør være adgang til overbygningsuddannelserne efter en VVU.

Godkendelse og akkreditering:

LO finder det positivt, at der nu beskrives en akkrediteringsproces. LO konstaterer samtidig, at Undervisningsministeriet i sidste ende bevarer den fulde beslutningskompetence vedr. godkendelser af uddannelser og udbudsplaceringer på

baggrund af Akkrediteringsrådets arbejde. LO finder det derfor helt naturligt, at det i loven indskrives, at det nye Råd – og for de enkelte uddannelser de tilhørende uddannelsesudvalg - høres i forbindelse med disse beslutninger.

Rådgivning:

Vedrørende forslaget i § 19 om nedsættelse af uddannelsesudvalg foreslår LO foreslår i stedet, at den hidtidige fremgangsmåde fra KVU-loven opretholdes, så relevante arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer på eget initiativ kan vælge at nedsætte sådanne udvalg. Ligeledes som de nuværende § 7 udvalg skal disse være selvstændigt høringsberettigede for Undervisningsministeriet på områder af relevans for deres opgavevaretagelse, og derfor skal udvalgene registreres i Undervisningsministeriet.

LO ønsker at det præciseres, at såvel det kommende råd som de kommende udvalg også skal arbejde med VVU og Diplomuddannelserne.

Merit og realkompetence:

Ifølge lovforslagets § 23 om reglerne for merit og fritagelse fremgår det, at kvalifikationer opnået i beskæftigelse alene kan give fritagelse for praktik. Det betyder, at selv en meget højt specialiseret faglig viden baseret på erfaring i arbejdslivet ikke kan bevirke fritagelse for undervisning inden for det pågældende fagområde. Især i disse erhvervsrettede uddannelser må der snarest gøres op med denne begrænsning i mulighederne for at få merit eller afkortning på baggrund af viden baseret på arbejdslivserfaring.

Hørings svar fra Lærerstuderendes Landskreds

- Vedrørende forslag til "Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser"

Overordnede bemærkninger

Lærerstuderendes Landskreds finder det positivt, at man har udarbejdet en fælles uddannelseslov for erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne. Med oprettelsen af professionshøjskoler og erhvervsakademier er det væsentligt, at man får beskrevet sammenhængen og de muligheder, som dette samarbejde rummer. Samtidig ønsker Lærerstuderendes Landskreds dog at påpege, at det er altafgørende for de enkelte professionsbacheloruddannelsers faglige profil så vel som professionsbacheloruddannelserne og erhvervsakademiuddannelsernes selvstændige uddannelsesniveau, at der i lovens bestemmelser formuleres nogle langt klarere definitioner på niveauforskellene. Hvis ikke dette sker, mener Lærerstuderendes Landskreds, at man med stor sandsynlighed kan frygte en kvalitativ svækkelse af de enkelte uddannelser og yderligere fald i søgningen til de uddannelser, der i forvejen står overfor store rekrutteringsudfordringer. Generelt til lovteksten er det påfaldende at de studerende indgår så lidt; det må og skal være de studerende, der er i fokus, når uddannelseslovgivning udformes.

Kommentarer til enkeltdele af lovforslaget

Kapitel 1

§ 2 + bemærkninger hertil

Lærerstuderendes Landskreds mener, at det er altafgørende for kvaliteten af de implicerede uddannelser i lovforslaget, at nyeste relevante forskning er tilgængeligt for uddannelserne, og at uddannelserne derfor bære være praksis- og udviklingsbaserede i stærkt samspil med forskning. Samtidig bør man i langt højere grad åbne op for muligheden for at lade de studerende være aktive medspillere og deltagere i forsknings- og udviklingsprojekter i blandt andet professionshøjskolernes videncentre.

Kapitel 2

Lærerstuderendes Landskreds finder det positivt, at man med nærværende lovforslag søger at skabe en dynamisk og fleksibel uddannelsesstruktur med relevante af- og påstigningsmuligheder (jf. § 5 og 7). Samtidig må Lærerstuderendes Landskreds på det kraftigste advare imod, at man i lovforslaget skaber rum for at lave af- og påstigningsmuligheder på de nuværende professionsbacheloruddannelser – eksempelvis læreruddannelsen, og opfordrer derfor til, at man får fjernet dette rum i bemærkningerne til lovforslaget. Det er altafgørende for kvaliteten af de nuværende professionsbacheloruddannelser, at man ikke på nogen måde går på kompromis med den progression og helhedstanke, der er at finde i beskrivelserne af de enkelte uddannelser. Halve uddannelser må ikke blive løsningen på de førnævnte rekrutteringsudfordringer.

Kapitel 3

Lærerstuderendes Landskreds finder det positivt, at man aktivt har tænkt den internationale dimension ind i lovforslaget. Ligeledes finder Lærerstuderendes Landskreds det afgørende, at det i bemærkningerne er beskrevet, at det påhviler uddannelsesinstitutionerne at sikre de studerende tilstrækkelig vejledning i forbindelse med eventuelle studieophold i udlandet, og opfordrer til, at det bliver sikret, at samtlige uddannelsessteder har personale med den fornødne viden til at udbyde denne vejledning. I forlængelse heraf er det afgørende, at der formuleres klare retningslinjer, der sikrer de studerendes sikkerhed i forhold til en reel anerkendelse af relevante studieophold så vel, som der aldrig går på kompromis med progressionen forløb i uddannelserne.

I forhold til udenlandske studerendes ophold på danske uddannelser skal det sikres, at der udbydes internationale engelsksprogede linjer åbne for udenlandske så vel som danske studerende.

Kapitel 4

Med Akkrediteringsrådets oprettelse er det naturligt, at akkrediteringen af erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser skal beskrives i loven. Lærerstuderendes Landskreds finder det dog nødvendigt endnu engang at påpege, at repræsentanter fra netop disse uddannelser i form af studerende, undervisere og rektorer er mærkbart underrepræsenteret, hvis ikke fraværende i Akkrediteringsrådet. Lærerstuderendes Landskreds frygter, at dette kan påvirke kvaliteten af akkrediteringerne på negativ vis.

§ 13, stk. 3

Lærerstuderendes Landskreds mener, at professionsbacheloruddannelser kun bør kunne udbydes på professionshøjskolerne. Der opfordres derfor til, at § 13, stk. 3 slettes. Grunden til dette er, at man må forvente, at professionshøjskoler er eksperter i uddannelse af professionsbachelor. Det vil derfor være i skarp kontrast til regeringens mål om uddannelser i verdensklasse, hvis andre uddannelsesinstitutioner udbød professionsbacheloruddannelser uden den fornødne ekspertise. Denne udvikling vil også slører uddannelsesudbuddet for de uddannelsessøgende, og dette vil på ingen måde gøre uddannelserne mere attraktive, og man kunne frygte, at kommende ansøgere vil fravælge uddannelser på grund af den manglende gennemsigtighed uddannelsessystemet.

§ 16

For at sikre at akkrediteringen af erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser ikke bliver statisk mener Lærerstuderendes Landskreds, at akkreditering af en pågældende uddannelse skal kræve bud på udviklingsmål for uddannelsen.

§ 17

Lærerstuderendes Landskreds mener, at denne paragraf bør slettes. Det må forventes, at Undervisningsministeren er ekspert på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne, lige såvel som at Videnskabsministeren og Kulturministeren er eksperter på uddannelser under deres ressource, Lærerstuderendes Landskreds mener derfor, at de ansvarlige ministre bør koncentrere sig om deres ekspertiseområder. Ligeledes må det forventes, at uddannelsesinstitutioner, der udbyder uddannelser på de øvrige ministerområder, er eksperter i netop disse uddannelser. Se i øvrigt høringssvarets bemærkninger til § 13 stk. 3.

Kapitel 5

§ 18

Lærerstuderendes Landskreds har sammen med de øvrige studenterorganisationer, der repræsenterer mellemlange videregående uddannelser, fundet det arbejde, der har fundet sted i Rådet for Mellemlange Videregående Uddannelser, vigtigt for udviklingen og kvalitetssikringen af netop de mellemlange videregående uddannelser. Vi er derfor naturligvis meget tilfredse med oprettelsen af et nyt råd for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, men ønsker dog at påpege nogle ting i forhold til rådets sammensætning (jf. § 18)

- Formanden for rådet udpeges jf. stk. 2 af Undervisningsministeren. Det er væsentligt, at denne formand er neutral og uafhængig af andre organisationer repræsenteret i rådet.
- I det nuværende Råd for Mellemlange Videregående Uddannelser har de studerende to repræsentanter. Dette lægges der også op til i lovforslaget, at de studerende fremover skal have i det nye råd jf. stk. 3. Studenterrepræsentanterne i det nye råd skal repræsentere så vel erhvervsakademiuddannelser som professionsbacheloruddannelser. Alene at repræsentere professionsbacheloruddannelserne er i forvejen en udfordring for to studerende, og Lærerstuderendes Landskreds så derfor langt hellere, at de studerendes organisationer udpeger 4 repræsentanter til rådet; to fra hvert uddannelsesniveau. Samtidig mener Lærerstuderendes Landskreds, at det skal sikres i loven, at antallet af studenterrepræsentanter kan tages op med henblik på en eventuel forøgelse i tilfælde af oprettelsen af nye uddannelser, således at lovens formål om "aktiv medvirken i et demokratisk samfund" (jf. kapitel 1, § 3) også afspejles i det nye råd for uddannelserne.

§ 19

Studenterorganisationerne bør tilføjes i denne del af loven, således at § 19 vil lyde: "Rådets arbejdsgiver-, arbejdstager- og studenterorganisationer kan nedsætte et antal uddannelsesudvalg..."

Kapitel 6

§ 27

Lærerstuderendes Landskreds mener, at denne paragraf bør slettes. Uddannelsesforsøg er både vigtige og nødvendige den rivende udvikling i samfundet taget i betragtning. Lærerstuderendes Landskreds mener dog, at disse forsøg altid bør ske indenfor lovens rammer.

Kapitel 8

§ 38

Frem for at der i § 38 åbnes op for brugerbetaling på uddannelserne mener Lærerstuderendes Landskreds, at der i loven skal tilføjes en bestemmelse, der direkte forbyder brugerbetaling på de uddannelser, som loven indbefatter

For yderligere kommentarer kontakt Kresten Bang Heinfelt, formand for Lærerstuderendes Landskreds på tlf. 2033 2227

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelse
Kontor for erhvervsrettede videregående uddannelser

Fremsendt per mail til evu-hoering@uvm.dk den 28. september 2007

Høringssvar fra MVU netværket. MVU netværket tæller studenterorganisationerne Lærerstuderendes Landskreds (LL), Sygeplejestuderendes Landssammenslutning (SLS), Pædagogstuderendes Landssammenslutning (PLS) og Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende (SDS).

Vedr. forslag til lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Studenterorganisationerne i MVU netværket organiserer de studerende på de største professionsbacheloruddannelser (læreruddannelsen, sygeplejerskeuddannelsen, pædagoguddannelsen og socialrådgiveruddannelsen). Organisationerne i MVU netværket har læst lovforslaget med interesse, og finder det positivt, at uddannelsessystemet bliver mere fleksibelt. Vi er dog bekymrede over visse dele af indholdet, herunder nogle forhold i formålsbestemmelserne, og særligt i forhold til på- og afstigningsmulighederne.

MVU netværket bakker samlet op om det indsendte høringssvar fra FTF, og vi henviser i øvrigt til høringssvarene fra de enkelte organisationer, der indgår i MVU netværket.

For yderligere kommentarer, kontakt

Formand for Pædagogstuderendes Landssammenslutning, Julie Vorsaa, tlf. 41 65 30 40

Formand for Sygeplejestuderendes Landssammenslutning, Kirsten Salling Rasmussen, tlf. 20 77 76 99

Formand for Lærerstuderendes Landskreds, Kresten Bang Heinfelt, tlf. 20 33 22 27

Formand for Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende, Mads Samsing, tlf. 20 87 81 29

Rådet for Mellemlange Videregående Uddannelser

Sekretariatet

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Kontor for erhvervsrettede, videregående uddannelser

Afdelingen for videregående
uddannelser

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.
Tlf. 3392 5600
Fax 3392 5666
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

28. september 2007

Sags nr.:

066.081.021

**MVU-Rådets høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om er-
hvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser**

MVU-Rådet har på sit møde mandag den 24. september 2007
drøftet udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og
professionsbacheloruddannelser.

Rådet har følgende bemærkninger til udkastet:

Overordnet finder rådet, at intentionerne bag udkastet er positive
og at perspektiverne er gode. Rådet anerkender målsætningerne
om at skabe rammer for endnu bedre uddannelser og at tiltrække
flere unge til uddannelserne. Det gælder både i forhold til
uddannelser rettet mod det offentlige arbejdsmarked og i forhold
til uddannelser rettet mod det private arbejdsmarked.

I forhold til udkastets hovedelementer har rådet følgende
bemærkninger:

Ad § 1, stk. 2: Uddannelsernes videngrundlag

Rådet finder, at forskningens betydning og rolle i uddannelsernes
videngrundlag bør fremstå mere klart. Der lægges op til, at det er et
centralt krav til uddannelserne, at de skal være funderet i de nyeste
forskningsresultater. Dette understreges i bemærkningerne, men
rådet finder, at kravet herom – ”*samspil med forskning*” - bør fremgå
eksplicit af lovens formålsparagraf. Der vil herved skabes den
nødvendige sammenhæng mellem intentionerne i lovudkastet og
Lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser.

Ad § 2: Formålsbestemmelserne for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Rådet finder, at målformuleringerne for henholdsvis erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser med fordel kan præciseres og udbygges. Rådet foreslår således, at der i målformuleringerne mere tydeligt gøres rede for såvel niveau som kvalitet i de to uddannelsestyper.

Ad § 3: Sammenhængen til videreuddannelsesmuligheder

Et centralt uddannelsespolitisk mål er at skabe bedre sammenhæng i uddannelsessystemet. Lovforslaget bidrager desværre ikke i tilstrækkelig grad til at styrke sammenhængen til professionsbachelorernes videreuddannelsesmuligheder. På trods af MVU-lovens intentioner er der fortsat barrierer for professionsbacheloruddannelsernes direkte adgang til relevante kandidatuddannelser, og der er derfor behov for at loven præciseres. Der er tilsvarende behov for at styrke den vertikale sammenhæng i forhold til at sikre personer med en erhvervsuddannelse mulighed for at påbegynde direkte på fagligt relevante professionsbacheloruddannelser, som det fx gælder på sundhedsområdet og på bygge- og anlægsområdet i dag.

Ad §§ 4-7: Ny fleksibel uddannelsesstruktur

Rådet anerkender de intentioner, der er indeholdt i forslaget om en ny fleksibel uddannelsesstruktur.

Rådet finder at den fleksible uddannelsesstruktur først og fremmest kan anvendes positivt i relation til nye uddannelser. Af- og påstigningsmuligheder på fremtidige uddannelser skal – som ved alle øvrige uddannelser - afspejle såvel uddannelsespolitiske mål som et reelt arbejdsmarkedsbehov og dokumenteres gennem akkreditering. Ved anvendelse af afstigning skal påstigningsmulighederne være klare og tydelige for de studerende, som ønsker at fortsætte.

Ad § 4: Praktik på erhvervsakademiuddannelserne

Rådet finder, at forslaget om at indføre obligatorisk praktik på alle korte videregående uddannelser er et positivt tiltag. Rådet anbefaler, at det i bemærkningerne til lovforslaget yderligere klargøres, at der vil være tale om praktik, som har en stærk forankring til uddannelserne og erhvervets opgaveløsning, og at de studerendes opgaver under praktikforløbet således vil være praksisrelaterede. Rådet finder det endvidere positivt, at der åbnes for muligheden for SU-finansierede praktikperioder.

Ad §§ 8-10: Nye muligheder for international uddannelse

Rådet tilslutter sig forslaget, og henviser til i øvrigt sit oplæg ”Internationalisering af professionsbacheloruddannelserne”, december 2006.

Ad §§ 18-21: Ny rådsstruktur

Rådet anbefaler, at det foreslåede råd gives en formel høringsret i forbindelse med undervisningsministerens screening af forslag til nye uddannelser som led i akkrediteringsprocessen.

Rådet har drøftet sammensætningen af det kommende fælles råd for uddannelserne. Rådet finder imidlertid at den foreslåede sammensætning gør det muligt for de forskellige interessenter at indgå på en afbalanceret måde i rådgivningen af ministeren.

Det er positivt, at der kan oprettes nationale uddannelsesudvalg, der dækker et eller flere uddannelsesområder.

Dog finder rådet, at uddannelsesudvalgenes funktion kunne styrkes yderligere gennem en præcisering af, at oprettelsen af uddannelsesudvalg skal være en forpligtelse. Ligeledes finder rådet, at uddannelsesudvalgenes kompetence med fordel bør beskrives som "rådgivende" frem for "at bistå" sådan, som det er beskrevet i udkastet.

Med venlig hilsen

Hans Stige
Formand

/ Der vedlægges mindretalsudtalelser fra rådsmedlemmer udpeget af FTF, AC, DA og studenterrepræsentanter som bilag 1.

Bilag 1

Mindretalsudtalelse fra rådsmedlemmer udpeget af FTF, AC og studenterrepræsentanter (ad §§ 4-7)

Muligheden for af- og påstigning (ad §§ 4-7: Ny fleksibel uddannelsesstruktur) skal ikke anvendes på de eksisterende professionsbacheloruddannelser. Professionsbacheloruddannelser inden for områderne sundhed, pædagogik, undervisning, socialt arbejde mfl. er i dag opbygget som sammenhængende kompetencegivende uddannelsesforløb. De er struktureret omkring en kernefaglighed og en progressiv opbygningen af de faglige kompetencer over 3-4-årige forløb. Uddannelserne skal matche internationale krav og standarder og levere ydelser på et højt fagligt niveau. På sundhedsområdet kan uddannelserne være

Mindretalsudtalelse fra rådsmedlemmer udpeget af DA (ad § 4)

Dansk Industri og Dansk Byggeri konstaterer, at lovforslaget lægger op til obligatorisk praktik i erhvervsakademiuddannelserne.

Bemærkningerne i lovforslaget er på en række områder ikke entydige. DI og Dansk Byggeri anbefaler derfor, at bemærkningerne tydeliggør følgende tre forhold:

- at studerende med relevant forudgående erhvervserfaring kan opnå merit for praktikken på linje med øvrige uddannelseselementer.
- at den studerendes formelle tilknytning til virksomheden kan have forskellige former og ikke nødvendigvis skal udgøre 3 måneders fysisk ophold i en virksomhed. Baggrunden er, at praktik som primært formål har, at de studerende kommer til at arbejde med fagligt relevante problemstillinger, der tager udgangspunkt i den praksis, som den pågældende skal ud at virke på efter sin akademi-
- at udfordringen af praktikkravet i de enkelte uddannelser skal tage hensyn til de forskellige forhold på de respektive uddannelser, og defineres for hver enkelt erhvervsakademiuddannelse.

Mindretalsudtalelse fra rådsmedlemmer udpeget af DA (ad § 18)

DI og Dansk Byggeri finder, at den foreslåede sammensætning af det ene nye råd er uheldig. Det private arbejdsmarked vil ikke være dækkende repræsenteret, og der vil derfor ikke være et repræsentativt aftagerfokus i rådgivningen. Denne bekymring forstærkes af, at det nye råd skal dække mange meget forskellige uddannelser og arbejdsmarkeder på to uddannelsesniveauer.

Det er afgørende, at der sker en betydelig udvidelse af DA-området repræsentation i det nye råd, så det kan dække den meget brede dagsorden, som rådet vil få til opgave at beskæftige sig med.

Repræsentationen fra DA-området skal derfor udvides fra 2 medlemmer til 5, da rådgivningen tager udgangspunkt i behovene inden for alle beskæftigelsesområder på det private arbejdsmarked. Der er i dag god erfaring med en bred arbejdsgiverrepræsentation i både Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU) og Erhvervsakademirådet

DI og Dansk Byggeri foreslår derfor, at de 5 DA-medlemsorganisationer Dansk Industri, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, HTS og TEKNIQ bliver indstillingsberettigede, da DA ikke ønsker at være indstillingsberettiget.

Hvis der ikke kan skabes en dækkende repræsentation på DA-området, bør der i stedet etableres to råd - et Professionshøjskoleråd med klart fokus på udfordringerne for disse institutioner og deres udbud af uddannelser, og et Erhvervsakademiråd med fokus på erhvervsakademierne og deres udbud af uddannelser.

Mindretalsudtalelse fra AC (ad § 18)

AC finder det særdeles kritisabelt, at AC som hovedorganisation for akademikere i Danmark ikke er repræsenteret i Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser (jf. § 18) på lige fod med de øvrige hovedorganisationer på arbejdsmarkedet. AC-fællesskabets legitime interesser favner både aftagerinteresser og personaleinteresser inden for såvel det offentlige som private område. Med udvikling af nye professionsbacheloruddannelser som er igangsat i 2006 vil ACs interesser endda blive større. AC skal derfor anbefale, at også AC-fællesskabets brede interesser bliver repræsenteret i det nye råd.

Mindretalsudtalelse fra rådets studenterrepræsentanter (ad § 18)

For at sikre vigtigheden af en repræsentativ studenterrepræsentation i Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser (jf. § 18) anbefales det, at der vælges minimum fire repræsentanter fra de studerendes organisationer.

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
1220 København K.

evu-hoering@uvm.dk

PROSAs høringssvar om lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Overordnet er PROSA meget positive overfor lovforslaget. Alene det at uddannelserne nu er skrevet ind i samme lovgivning er godt, da der således gælder fælles regler for erhvervsrettede videregående uddannelser. Det kan måske ligefrem anbefales at loven skifter navn til "lov om erhvervsrettede videregående uddannelser".

Anvendelsen af af- og påstigningsmuligheder.

Vedrørende lovforslagets §6 og bemærkningerne til denne fremgår det at der er en meget fleksibel tilrettelæggelses mulighed for uddannelserne hvilket PROSA finder positivt. Vi har dog følgende konkrete problemstilling; Arbejdsgruppen nedsat af undervisningsministeriet til at behandle it-uddannelserne anbefalede at datamatikeruddannelsen skulle udvides til 2½ år for at give plads til den obligatoriske praktik på 3 måneder, samt at der blev etableret en overbygningsuddannelse til professionsbachelor niveau. Som lovforslaget er skruet sammen betyder det at datamatikeruddannelsen på 2½ skal afsluttes helt, hvorefter der skal være mindst 1½ års overbygning, altså en samlet uddannelses tid på mindst 4 år. Dette finder PROSA er i overkanten og i øvrigt heller ikke hensigtsmæssigt for såfremt det struktureres med følgende for meget studie spildtid på akademiuddannelsen inden påbegyndelsen af afsluttende semester kan vælge at gå i gang med overbygningsuddannelsen i stedet for det afsluttende semester på akademiuddannelsen. I relation til datamatiker og overbygningen til professionsbachelor i it vil dette betyde at den datamatiker studerende efter 4. semester kan vælge at gå direkte videre til overbygningen og således afslutte en professionsbachelor i it efter 3½ år uden studie spildtid.

- Alternativt må PROSA, imod arbejdsgruppens anbefalinger, stille forslag om at der bliver etableret en ren professionsbachelor i it, med en akademi afstigningsmulighed.

Merit og realkompetence

I kapitel 6 og bemærkningerne til samme mangler der en ordentlig håndtering af realkompetence begrebet. I lovforslaget bruges begrebet fritagelse, og som det fremgår af §23 stk. 2 er det den enkelte uddannelsesinstitution der giver fritagelse på baggrund af dokumenteret gennemført undervisning og beskæftigelse, der står mål med de fag, uddannelsesdele og praktikdele, der søges merit for. I bemærkningerne til §6 står det anført at; "Fritagelse skal i henhold til den foreslåede bestemmelse forstås som resultatet af institutionens vurdering af, hvorvidt tidligere gennemførte undervisningsforløb svarer til teoretiske dele af den pågældende uddannelse, samt hvorvidt kvalifikationer opnået gennem beskæftigelse svarer til de mål, der er fastsat for de eller det praktikforløb, der indgår i uddannelsen". Konsekvensen af dette er at kompetencer og kvalifikationer der er erhvervet via beskæftigelse aldrig kan give fritagelse for andet end praktik, dette finder PROSA helt uacceptabelt. PROSA mener dog at realkompetence begrebet. PROSA mener dog at realkompetence begrebet. realkompetencevurdering potentielt kan give fritagelse for alle elementer af en uddannelse med undtagelse af den afsluttende opgave.

Vedrørende problematikken om institutionens vurdering er en ren lokal vurdering, eller en national vurdering tager lovforslaget ikke stilling.

- PROSA vil på det kraftigste anbefale at institutionens vurdering er national, og således vil gælde for den samme studerende på alle uddannelsesinstitutioner til den samme uddannelse.

Sammenhæng til videreuddannelsesmuligheder.

Det er af afgørende vigtighed af hensyn til et fuldt og sammenhængende uddannelsessystem, at der er udover sammenhæng mellem akademi og professionsbacheloruddannelserne, også er en klar sammenhæng fra professionsbachelor til kandidatuddannelserne. I det foreliggende lovforslag finder PROSA at denne sammenhæng er for svag. PROSA finder at det er meget væsentlig under videreuddannelses mulighed for professionsbachelor niveauet at få tilføjet; "Professionsbacheloren er adgangsgivende til relevante kandidatuddannelser". I arbejdsgruppens anbefalinger om it-uddannelser om etableringen af en professionsbachelor i it, var det en afgørende præmis at denne var adgangsgivende til relevante kandidatuddannelser, for lige netop at sikre sammenhængen mellem it-uddannelserne.

Samspil med forskningen

En forudsætning for at professionsbacheloren kan nå bachelorniveauet er at der er et samspil med forskningen. Kravet om dette samspil finder PROSA ikke er tydeliggjort tilstrækkeligt i lovforslaget.

Klargøring af formålsbestemmelserne for uddannelserne så forskellene i uddannelsesniveauer fremstår tydeligt.

Samtidigt med dette lovforslag er der en ny dansk kvalifikationsnøgle i høring, der definerer de forskellige uddannelsesniveauer og hvorledes de adskiller sig fra hinanden. PROSA finder af hensyn til et gennemskueligt og sammenhængende uddannelsessystem at det er væsentlig at lovforslaget formålsbestemmelser i videst muligt omfang "læner" sig op ad denne kvalifikationsnøgle og derfor bruger de samme begreber og definitioner. Det er dog ligeledes vigtigt at begreberne i den

konkrete uddannelseslovgivning bliver foldet ud. I dette lovforslag ligger forskellen mellem akademi- og professionsbachelor niveauet i begreberne "kompleks" og "refleksion". Dette er for så vidt udmærket, men PROSA mangler her at de to begreber bliver tydeliggjort og foldet ud, således at det står klart hvori den konkrete forskel ligger.

Med venlig hilsen
På vegne af
Peter Ussing
Formand for PROSA - Forbundet af It-professionelle

Mads Kellermann
Uddannelses- og beskæftigelsespolitisk sekretær
PROSA - Forbundet af It-professionelle
Tlf: 28 68 07 49
Mail: mke@prosa.dk

REKTORKOLLEGIET

The Danish Rectors' Conference

Fiolstræde 44, 1. th.
DK-1171 København K

Telefon: (+45) 33 92 54 03
Telefax: (+45) 33 92 50 75
CVR-nr.: 15 35 13 49

www.rektorkollegiet.dk
dm@rks.dk

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Kontor for erhvervsrettede, videregående uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

evu-hoering@uvm.dk

28. september 2007
J.nr. 2007-3002-15
DM

Høringsvar vedr. udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Rektorkollegiet takker for høring vedr. udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, der er modtaget i høring fra Undervisningsministeriet ved mail af 7. september 2007.

Rektorkollegiet noterer med tilfredshed, at der med lovforslaget tilstræbes at skabe et sammenhængende uddannelsessystem. Rektorkollegiet er enig i, at det er vigtigt, at det danske uddannelsessystem er sammenhængende uden blindgyder. Rektorkollegiet skal samtidig gøre opmærksom på, at universiteterne er de største udbydere af uddannelser indenfor det merkantile og tekniske område på diplom- og professionsbachelorniveau.

Rektorkollegiet finder det positivt, at begrebet forskningstilknytning ikke anvendes i relation til professionsbacheloruddannelserne, men afløses af udviklings samarbejde med relevante forskningsinstitutioner. Vi ser frem til, at samarbejdet mellem professionshøjskolerne og universiteterne hermed får bedre mulighed for at udfolde sig.

Rektorkollegiet vil derudover advare imod, at der indføres praksisbaserede professionsmasteruddannelser, idet professionsbachelor allerede på nuværende tidspunkt har mulighed for at tage en uddannelse på kandidatniveau – både på de 2-årige kandidatuddannelser og masteruddannelser. At udvikle en praksisbaseret professionsmasteruddannelse vil udhule masterbegrebet. Uddannelse på kandidatniveau bør være forskningsbaseret. Masteruddannelser af enhver slags bør derfor alene udbydes af universiteter, men gerne i samarbejde med professionshøjskoler.

Rektorkollegiet har desuden følgende bemærkninger til udkastet:

§ 3:

Af bemærkningerne til § 3 fremgår det, at der må skabes mulighed for, at personer med en professionsbacheloruddannelse kan få adgang til universiteternes kandidatuddannelser. Der er allerede en lang række kandidat- og masteruddannelser, der henvender sig til professionsbachelor. Optag på kandidatuddannelserne kan alene baseres på en faglig vurdering. Det gælder både for optaget af professionsbachelor og bachelorer.

§ 4

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at praktikforløbet ikke ville kunne gennemføres uden virksomhedsophold eller virksomhedstilknytning eller som en form for skolepraktik. Dette vil være meget vanskeligt at opnå for den 2-årige kliniske tandteknikeruddannelse. Ifølge uddannelsesbekendtgørelsen udgør kliniske fag 75 % af den samlede undervisningstid. Træningen foregår på skolens klinikker, og varetages af erfarne tandlæger eller kliniske tandteknikere. Praktik som virksomhedsophold kan næppe etableres hos praktiserende kliniske tandteknikere, da de typisk er små private, ofte énmandspraksis, hvor der ikke er klinikkapacitet til den studerendes selvstændige patientbehandling.

§ 7:

Rektorkollegiet er enig i intentionen om gode meritmuligheder fra erhvervsakademiuuddannelserne til professionsbacheloruddannelserne, men finder det ligeledes vigtigt, at hver uddannelse skal have sit eget sigte, der ikke må udvandes alene af hensyn til merit. Det skal i den forbindelse påpeges, at i det omfang, at adgangskravet til en professionsbacheloruddannelse bliver en erhvervsakademiuddannelse snarere end bestemte niveauekrav fra ungdomsuddannelserne (f.eks. matematik på gymnasial niveau A), kan konsekvensen blive enten en forøgelse af frafaldet eller en niveausænkning.

§ 13

Stk. 2: Rektorkollegiet finder det som sagt vigtigt, at der ikke opbygges to parallelle uddannelsessystemer. På den baggrund skal Rektorkollegiet advare imod at udvikle og udbyde nye uddannelser indenfor det tekniske og merkantile område, som allerede eksisterer. Det vil medføre en udtynding af eksisterende uddannelsesmiljøer. Kræfterne bør samles, hvor der allerede eksisterer stærke uddannelsesmiljøer.

§ 16

Stk. 3: Rektorkollegiet mener, at spørgsmål omkring nedlæggelse af uddannelser ikke skal afgøres af undervisningsministeren, men behandles gennem det nyoprettede akkrediteringssystem inden for undervisningsministeriets område.

§ 18

Rektorkollegiet er af den opfattelse, at Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser bør udvides med repræsentation fra professionsbacheloruddannelsernes videreuddannelsesområde, altså fra kandidat- og masteruddannelsesinstitutionerne.

§ 26

Rektorkollegiet foreslår, at den nuværende formulering, hvor der - ifm. forpligtelsen til at stille egnede praktikpladser til rådighed - specifikt er nævnt en række eksisterende professionsbacheloruddannelser, erstattes af en bredere formulering, hvor der også tages højde for kommende uddannelser, f.eks. tandplejeruddannelsen, som er under behandling i MVU-rådet med forslag om ændring til en professionsbacheloruddannelse. I den forbindelse vil det være vigtigt, at kommunalbestyrelser har en forpligtelse til at stille egnede praktikpladser til rådighed i større tandklinikker, der er skabt gennem kommunalsammenlægninger.

§ 34

Stk. 4: I bemærkningerne til lovforslaget er nævnt en række uddannelser, bl.a. ved universiteterne, som fortsat kan opretholde udbud og tilskud. Følgende uddannelser mangler i den forbindelse:

Den Kliniske Tandteknikeruddannelse (ved Aarhus Universitet)

Diplomuddannelsen i Oral Helse (ved Aarhus Universitet).

Rektorkollegiet har ikke yderligere bemærkninger og henviser til vedlagte høringsvar fra Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Aalborg Universitet og Danmarks Tekniske Universitet.

Med venlig hilsen

f. Jens Oddershede

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Rådet for de
Gymnasiale uddannelser

Afdelingen for gymnasiale uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
www.uvm.dk

19. september 2007

Høring over udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Rådet for de Gymnasiale Uddannelser har fået ovenstående udkast til lovforslag til høring.

Rådet har ingen bemærkninger til det fremsendte.

Med venlig hilsen

Eva Hofman-Bang
formand

Sekretariat **Steen Lassen**, studielektor
Tlf-arb 3392 5144
e-mail steen.lassen@uvm.dk
<http://us.uvm.dk/gymnasie/raad/>

Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse
(REVE)

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser

Rådet for Erhvervsrettet
Voksen- og Efteruddannelse
(REVE)
Sekretariat:
Vester Voldgade 123
1552 København V
Tlf. 3392 5600
Fax 3392 5666
E-mail REVE@uvm.dk

**REVE – udtalelse om udkast til Lovforslag om erhvervsakademi
uddannelser og professionsbacheloruddannelser**

28. september 2007

Sags nr.:

086.042.021

Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse (REVE) har haft Undervisningsministeriets udkast til Lovforslag om erhvervsakademi uddannelser og professionsbacheloruddannelser til skriftlig høring.

REVE har ingen særlige bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag, men henviser til de udtalelser, der foreligger fra flere af de organisationer, der er repræsenteret i REVE.

Med venlig hilsen

Kjeld Møller Pedersen
Formand

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser

Vester Farimagsgade 1
Postboks 367
1504 København V

Tlf. 3313 4655
Fax 3311 8953
E-mail: info@sala.dk

Sags nr.: 8.04 GR
Direkte tlf.: 3370 2013
E-mail: gr@sala.dk

Sendt pr. e-mail

Erhvervsakademier og professionsbacheloruddannelser

SALA har den 7. september modtaget mail vedr. ovennævnte høring. SALA har følgende bemærkninger:

Uddannelsesstruktur

SALA finder det positivt, at der skabes flere muligheder i erhvervsakademiuddannelserne med hensyn til overbygning, videreuddannelses- og videreudviklingsmuligheder. Vi er også meget tilfredse med muligheden for fleksibel uddannelsesvarighed.

Vi mener ikke det fremgår tydeligt nok, at erhvervsakademiuddannelserne er den naturlige videreuddannelsesmulighed for eud-uddannede. Vi mener endvidere, at der ikke lægges nok vægt på vigtigheden af det tætte samarbejde mellem institutioner og erhvervsliv, der er tradition for i erhvervsuddannelserne. Et godt samarbejde mellem virksomheder og institutioner er medvirkende til:

- Bedre jobmuligheder
- Flere praktikpladser
- Tidssvarende uddannelser

Praktik

Der foreslås obligatorisk praktik i alle uddannelser. SALA er overordnet positiv over for praktik. Men dette område mener vi også bør være fleksibelt. Det bør være den enkeltes forudsætninger, branchens behov samt branchens traditioner og indretning, der skal være afgørende i forhold til, om der skal være praktik og i givet fald længden heraf. Vi mener, der bør arbejdes med muligheder for merit, evt. i forbindelse med realkompetencevurdering.

Rådgivning

SALA mener ikke den foreslåede sammensætning af et rådgivende råd er dækkende i forhold til at skulle dække meget forskellige uddannelser og arbejdsmarkeder. Dette får især betydning, da der foreslås, at "rådets arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer kan nedsætte et antal uddannelsesudvalg". Det kan betyde at arbejdsområder, som ikke er repræsenteret i rådet, ikke får nogen mulighed for at få indflydelse på uddannelser inden for deres område. Vi mener derfor, der er behov for et bredt sammensat råd, således, at både det uddannelsesmæssige og aftageraspektet inden for alle områder er dækket ind.

Akkreditering

SALA er tilfredse med de nye bestemmelser om akkreditering af institutioner og uddannelser. Dette kan være med til at sikre fagligt stærke uddannelsesmiljøer, samt relevante uddannelses tilbud. Vi mener, at det nye Råd bør høres i forbindelse med godkendelse af uddannelser og udbud.

Med venlig hilsen

Gitte Rasmussen

SAMMENSLUTNINGEN AF DANSKE
SOCIALRÅDGIVERSTUDERENDE

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Kontor for erhvervsrettede videregående uddannelser

Fremsendt per mail til evu-hoering@uvm.dk den 28. september 2007.

Vedr. forslag til lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende (SDS) er ikke medtaget på listen over høringsberettigede i forbindelse med ovennævnte lovforslag. Vi har i en mail den 10. september anmodet om at blive optaget på listen over høringsberettigede ved kommende relevante lovforslag, og vi går ud fra, at vores bemærkninger til lovforslaget indgår på lige vilkår med bemærkninger fra andre høringsberettigede parter.

Generelle bemærkninger

Vi har længe ventet på et lovforslag, der skal skabe mere sammenhæng i det danske uddannelsessystem, og medvirke til, at uddannelsessystemet bliver mere dynamisk og fleksibelt end vi kender det i dag. Vi finder det derfor positivt, at der nu udarbejdes en fælles lovgivning for erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne, hvilket også ligger i naturlig forlængelse af oprettelsen af professionshøjskoler og erhvervsakademier.

Den fælles lov for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser vil kunne bidrage til, at målsætningerne om eksempelvis at skabe mere attraktive uddannelser, at mindst 50 procent af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse, nedbringelse af frafaldet på de videregående uddannelser m.v. indfries. Men der er risiko for, at loven kan få en mere negativ betydning for målsætningerne, hvis en uddannelse, som eksempelvis socialrådgiveruddannelsen, får en mindre tydelig faglig profil.

Loven skal medføre et kvalitetsløft af professionsbacheloruddannelserne, og at professionsbacheloruddannelserne bliver mere attraktive for de studerende. Med henblik på at sikre, at den tilsigtede effekt bliver den reelle effekt, bør lovforslaget ændres på visse områder.

Samspelet med forskning skal præciseres

SDS mener, at professionsbacheloruddannelserne skal være professions- og udviklingsbaserede, og ikke forskningsbaserede som de akademiske bacheloruddannelser. Der må ikke ske en overakademisering af de praksisrettede uddannelser.

Men det er afgørende, at de professions- og praksisrettede uddannelser (herunder også erhvervsakademiuddannelserne) henter viden fra forskningen om eksempelvis socialt arbejde, forebyggelse m.v., og at uddannelsesmiljøerne har et tæt samspil med forskningen og påvirker forskningens indhold, så de også er med til at definere, hvad der skal forskes i. Kun ved at inddrage forskningsresultater i udviklingsarbejdet og undervisningen, kan det sikres, at uddannelserne bliver reelt udviklingsbaserede.

Forskningstilknytningen er desuden medtaget i bekendtgørelsen om uddannelsen til professionsbachelor og i loven om CVU'erne, hvilket der ikke er nogen grund til ikke at overføre til den nye fælles uddannelseslov.

Der skal i lovforslagets §1 stk. 2 ske en tilføjelse, så den afsluttes som følger: "(...) hvis videngrundlag er karakteriseret ved erhvervs- og professionsbaseret samt udviklingsbaseret og samspil med forskning", og vi foreslår dertil, at der udarbejdes en handlingsplan for samspillet mellem professionshøjskoler, erhvervsakademier og forskningsmiljøer/-institutioner. Og de studerende kan med stor fordel inddrages i relevant forsknings- og udviklingsarbejde, eksempelvis i professionshøjskolernes videncenterfunktioner.

Tydeliggørelse af niveauforskelle og sammenhæng med videreuddannelse

Det er nødvendigt at gøre niveauforskellene på erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne mere tydelige, end det er tilfældet i det foreliggende lovforslag.

Målformuleringerne i det foreliggende lovforslag er ikke så klare, som de er det i den gældende lovgivning. Da det er en politisk opgave at fastsætte niveau- og kvalitetsmål for uddannelserne, skal forskellen på de to uddannelsesniveauer fremgå mere tydeligt af loven.

Vi foreslår, at målformuleringerne ændres sådan, at det allerede af målformuleringerne for eksempelvis professionsbacheloruddannelserne fremgår, at uddannelserne skal "kvalificere de studerende til videreuddannelse på relevante diplom-, master- og kandidatuddannelser". For erhvervsakademi-uddannelserne kan det hedde "relevante diplom- og professionsbacheloruddannelser".

Det har været drøftet at oprette professionsmasteruddannelser. Hvis det bliver aktuelt er det vigtigt, at den nye type af masteruddannelser har samme niveau som universitetsmasteruddannelser, så vi ikke får to typer af masteruddannelser, på forskellige niveauer.

Mulighederne for af- og påstigning

På nogle af de nye professionsbacheloruddannelser kan det give god mening, at arbejde med på- og afstigningsmuligheder. Eksempelvis indenfor IT uddannelser m.v. Men på- og afstigningsmuligheder på de eksisterende professionsbacheloruddannelser, herunder socialrådgiveruddannelsen vil være meget uhensigtsmæssigt, og SDS vil advare kraftigt imod det.

På- og afstigningsmuligheder kræver en klar modulopbygning af uddannelserne. Hvis der skal indføres klare og afgrænsede moduler på socialrådgiveruddannelsen, vil det få en meget negativ betydning for uddannelsen, der er bygget op som et sammenhængende kompetencegivende uddannelsesforløb. Socialrådgiveruddannelsen er struktureret omkring det sociale arbejde som kernen i uddannelsen, og en progression i kompetenceudviklingen.

Det vil betyde et markant tilbageslag for uddannelsen, med alvorlige kvalitetstab som følge i både uddannelsen og i det professionelle sociale arbejde, og det er netop kernefagligheden i socialrådgiveruddannelsen, der gør den attraktiv for de studerende.

Skal der arbejdes med på- og afstigningsmuligheder på eventuelle nye professionsbacheloruddannelser, skal behovet dokumenteres gennem akkreditering, hvor det reelt afspejler et arbejdsmarkedsbehov. Det kræver meget stor varsomhed at arbejde med på- og afstigningsmuligheder, men som nævnt i indledningen til dette afsnit, kan det i særlige tilfælde have en positiv betydning for uddannelsernes attraktivitet.

Praktikkens kvalitet skal styrkes

Socialrådgiveruddannelsen har i dag praktikforløb på i alt 6 måneder, hvoraf de 2 måneder er et praksisstudie, der mest har karakter af, at være en observationspraktik, og 4 måneders uddannelsespraktik, hvor de studerende udfører egentlig sagsbehandling. Men de institutioner, der i dag udbyder socialrådgiveruddannelsen har svært ved at finde et tilstrækkeligt antal (kvalificerede og relevante) praktikpladser til de studerende. Dette skyldes ikke blot kommunalreformen, men var også tilfældet, da uddannelsen blev evalueret i 2001.

Det er positivt, at der indføres obligatorisk praktik på alle uddannelser. Men det er afgørende, at de (studie-)praktikforløb, som de studerende kommer ud i, er af høj kvalitet, hvilket ikke altid er tilfældet i dag. Det viser evalueringer og akkrediteringer, og MVU rådet har peget på det.

Vi har noteret os, at regionsråd, kommunalbestyrelser m.v. skal stille egnede praktikpladser til rådighed for en række sundhedsuddannelser og pædagoguddannelsen (lovforslagets §26). Det bør overvejes, om det samme skal gøre sig gældende for socialrådgiveruddannelsen.

Med henblik på at sikre kvaliteten i studiepraktikken bør kvalitetssikringen af praktikken være et akkrediteringskriterium, og der skal desuden være større fokus på uddannelsen af praktikvejledere, så de studerende er garanteret en ordentlig og kvalificeret vejledning i praktikken.

Det fælles råd skal have en neutral formand og 4 studenterrepræsentanter

Formanden for det fælles råd for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser skal være neutral og uafhængig, og have indsigt i uddannelser, der retter sig mod såvel den offentlige som den private sektor.

Der lægges i lovforslagets §18 stk. 2 op til, at undervisningsministeren udpeger formanden, men det er helt afgørende, at formanden ikke har et tilhørsforhold i nogle af de organisationer, der er repræsenteret i rådet i øvrigt.

Der er i lovforslagets §18 lagt op til, at det fælles råd består af op til 21 medlemmer, og at der heraf er 2 medlemmer efter fælles indstilling fra de studerendes organisationer. Der er i dag 2 medlemmer af MVU rådet, der udpeges efter indstilling fra de studerendes organisationer.

Da det nye fælles råd tæller både erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelser, bør antallet af studenterrepræsentanter udvides til minimum 4, for at de har en reel mulighed for at repræsentere de studerende på tværs af uddannelsesniveauer og -retninger. Problemet med reel underrepræsentation af de studerende ser vi blandt andet i dag i sammensætningen af Akkrediteringsrådet.

Det er positivt, at der bliver mulighed for at oprette nationale uddannelsesudvalg, der kan bistå rådet i spørgsmål indenfor et eller flere uddannelsesområder (lovforslagets §19). At det er rådets arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, der kan nedsætte udvalgene, må dog ikke betyde, at de studerende indenfor de pågældende områder, ikke får ret til at indstille medlemmer til de pågældende udvalg. Bestemmelsen i §19 bør formuleres som følger: "Rådets arbejdsgiver-, arbejdstager- og studenterorganisationer kan nedsætte et antal uddannelsesudvalg (...)".

Hvis et uddannelsesudvalg dækker over flere uddannelser, skal de studerende og professionsorganisationerne fra hver uddannelsesretning sikres repræsentation.

Der skal tilføjes en bestemmelse mod brugerbetaling

Lovforslagets §38 åbner op for en mulighed for, at undervisningen kan fastsætte regler om at udgifterne forbundet med en erhvervsakademiuddannelse helt eller delvist kan afholdes ved deltagerbetaling. Indførelse af brugerbetaling i det danske uddannelsessystem står i skarp modsætning til målsætningerne om, at mindst 50 procent af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse, at frafaldet på de videregående uddannelser skal nedbringes m.v.

I stedet for at åbne op for muligheden for at udgifterne afholdes ved deltagerbetaling, skal der tilføjes en bestemmelse i loven, der direkte forbyder, at der indføres brugerbetaling på de uddannelser loven dækker over.

Med venlig hilsen

Mads Samsing, formand
msa@sdsnet.dk

Til Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Kontor for erhvervsrettede, videregående uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Høringssvar fra Skolen for Klinikassistenter og Tandplejere ved Københavns Universitet.

SKT har den 20. september modtaget udkast til Lovforslag erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser til høring.

SKT har følgende bemærkninger til lovforslagets § 26 og § 34:

§ 26:

I forbindelse med forpligtelsen til at stille egnede praktikpladser til rådighed er specifikt nævnt en række eksisterende professionsbacheloruddannelser. Vi foreslår en bredere formulering, hvor der også tages højde for kommende uddannelser, fx tandplejeruddannelsen, som er under behandling i MVU-rådet med forslag om ændring til en professionsbacheloruddannelse.

I den forbindelse vil det være vigtigt, at kommunalbestyrelser har en forpligtelse til at stille egnede praktikpladser til rådighed i større tandklinikker, der er skabt gennem kommunesammenlægningen.

§ 34, stk. 4:

I bemærkninger til lovforslaget, side 50 er nævnt en række uddannelser, bl.a. ved universiteterne, som fortsat kan opretholde udbud og tilskud. Her mangler:

Diplomuddannelsen i Oral Helse ved Aarhus Universitet.

Vi går ud fra, at det er en forglemmelse.

Venlig hilsen

Hanne Hellestøj,
Skolechef, SKT-KU

REKTORKOLLEGIET

24. sep. 2007

J.NR.
LØBENR.

2007-3002-15

5

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Sankt Annæ Plads 30
Postboks 2277
1025 København K
Tlf. 46 95 40 60
Fax 33 13 22 35
shk@sundhedskartellet.dk
www.sundhedskartellet.dk

Den 28-09-2007
J.nr: 07090004

Høringssvar vedr. forslag til Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Sundhedskartellet er enig i, at der er behov for at nedbringe frafaldsprocenten, at få flere unge i gang med en videregående uddannelse og skabe større fleksibilitet i uddannelsessystemet.

Høj kvalitet i sundhedsvæsenet kræver højt fagligt niveau

Sundhedskartellet mener dog, at det er noget uklart, hvordan en sammentænkning af de korte og mellemlange videregående uddannelser er svaret på de udfordringer, som særligt sundhedsvæsenet står over for i de kommende år:

- Øget specialisering
- Nye rehabiliterings-, pleje- og behandlingsmetoder og nye muligheder for diagnosticering
- Bedre sammenhæng i patientforløbene
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Øget fokus på systematisk kvalitetsudvikling

Efter Sundhedskartellets opfattelse er netop udviklingen af de nuværende sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser en væsentlig del af løsningen på ovennævnte udfordringer. For eksempel er kvaliteten af uddannelserne øget, så de bedre matcher behovene i sundhedsvæsenet. Derudover har professionsuddannelserne samlet set det højeste optag og det laveste frafald blandt alle videregående uddannelser¹. Desuden har professionsbachelorer inden for sundhedsområdet en af de højeste beskæftigelsesprocenter blandt de videregående uddannelser.

Set på den baggrund er det problematisk, at der mangler fokus på, hvordan professionsbacheloruddannelserne kan gøres mere attraktive og søgningen dermed kan øges. Derfor er det væsentligt, at forankre og sikre at professionsbacheloruddannelsernes profil bliver mere tydelig.

¹ Kilde: Undervisningsministeriets dynamiske databaser for henholdsvis tilgang og fuldførelse i 2004.

Medlemsorganisationer

Danske Afspændingspædagoger	Danske Bioanalytikere	Danske Fysioterapeuter	Dansk Sygeplejeråd	Dansk Tandplejerforening
Jordemoderforeningen	Ergoterapeutforeningen	Farmakonomforeningen		
Foreningen af Radiografer i Danmark	Landsforeningen af Statsautoriserede Fodterapeuter	Kost & Ernæringsforbundet		

Sundhedskartellets specifikke bemærkninger til lovforslaget skal bl.a. ses i dette lys.

Øget fokus på forskning inden for professionsområderne (§1, stk. 2)

Sundhedskartellet anbefaler, at det tydeligt fremgår af formålsparagraffen, at uddannelserne er funderet på forskningssamarbejde med eksempelvis universiteter, universitetshospitaler og øvrige forskningsinstitutioner. Derudover er det vigtigt, at professionsbacheloruddannelserne har de nødvendige økonomiske muligheder til at indgå et ligeværdigt samarbejde, f.eks. i forbindelse med at kunne finansiere forskningsprojekter, mv.

Desværre indgår forskning ikke i beskrivelsen af formålet for professionsbacheloruddannelserne. Det er efter Sundhedskartellets opfattelse et stort tilbageskridt i forhold til den eksisterende Lov om mellemlange videregående uddannelser, hvori det fremgår, at professionsbacheloruddannelserne er forskningstilknyttede.

I takt med at kravene til mere specialiserede og komplekse tilbud i sundhedsvæsenet stiger, er det nødvendigt med et øget fokus på forskning. Professionsbacheloruddannelserne bør derfor hele tiden baseres på den nyeste nationale og internationale forskning, så sundhedsfremme, forebyggelse, ernæring og rehabilitering gennem diagnostik, behandling, pleje og omsorg bliver bedst mulig.

I bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at forskningstilknytningen er taget ud af loven, fordi begrebet har ført til misforståelser og udgjort en barriere for samarbejdet mellem CVU'er og forskningsinstitutioner. Denne argumentation står i modsætning til EVAs rapport "Samspil mellem forskning og profession" (2006), hvor det fremgår, at manglende incitament for forskningsinstitutionerne udgør en væsentlig barriere for en fuld og udbytterig udfoldelse af forskningssamarbejde mellem CVU og forskningsinstitutioner. Rapporten konkluderer endvidere at forskningstilknytningsbegrebets rummelighed også er en styrke i forhold til mulighederne for at eksperimentere med forskellige former for samarbejde mellem CVU'er og forskningsinstitutionerne.

Sundhedskartellet anbefaler, at:

- Forskningssamarbejde indgår som et centralt element i beskrivelsen af videngrundlaget for de videregående erhvervsuddannelser. Det bør tydeligt fremgå af formålsparagraffen, at uddannelserne er funderet på forskningssamarbejde med eksempelvis universiteter, universitetshospitaler og øvrige forskningsinstitutioner.
- Det sikres, at professionsbacheloruddannelserne også inden for forskning beskrives ligeværdig med de universitære bacheloruddannelser.
- Der iværksættes initiativer der fremmer forskningsinstitutionernes incitament til at indgå i forskningssamarbejde med professionsbacheloruddannelserne

Præcisering af uddannelsernes formål – (§ 2, stk. 1 og 2)

Det fremgår af lovforslaget, at der indføres to nye uddannelsesbetegnelser hhv. "erhvervsakademiuddannelser" som erstatter "korte videregående uddannelser" og "professionsbacheloruddannelser" som erstatter "mellemlange videregående uddannelser". Titlen erhvervsakademiuddannelse er valgt for at markere forbindelsen til erhvervsuddannelserne, mens titlen "professionsbacheloruddannelser" er valgt for at markere forbindelsen til universiteternes bacheloruddannelser.

Denne sondring mellem de to nye uddannelsesbetegnelser genfindes imidlertid ikke tydeligt i uddannelsernes formål, hverken i forhold til kompetencebeskrivelserne for uddannelserne eller i forhold til beskrivelserne af uddannelsernes forskellige muligheder for videreuddannelse. Det er vigtigt, at målbeskrivelserne koordineres med beskrivelserne i udkast til Den danske Kvalifikationsnøgle, hvor læringsudbyttet er opdelt i viden, færdigheder og kompetencer med en nærmere beskrivelse af, hvad man kan inden for hver grad. Eksempelvis skal professionsbachelorer "kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i arbejds- og studiesammenhænge."

Dermed risikerer profilen for den enkelte professionsbacheloruddannelse at blive uklar for de studerende, aftagerne og uddannelsesplanlæggerne. Det øger risikoen for at færre studerende søger optag på uddannelserne, hvilket vil være i modstrid med lovforslagets hensigt.

Sundhedskartellet anbefaler, at:

- Det tydeliggøres at professionsbacheloruddannelserne uddanner til kritisk refleksion samt til selvstændigt at kunne påtage sig professionelt ansvar, idet mange af professionsbacheloruddannelserne inden for sundhedsområdet skal uddanne til autorisation.
- Det tydeliggøres at professionsbachelorgraden er parallel til universiteternes bachelorgrad.
- Det skrives ind i selve lovttekstens §3, at professionsbacheloruddannelserne skal være kvalificerende til videreuddannelse på kandidat- og masterniveau, mens erhvervsakademiuddannelser er kvalificerende i forhold til videreuddannelse på diplomniveau.

Ingen afstigning på eksisterende sundhedsprofessionsuddannelser (§§ 5-7)

Sundhedskartellet er som udgangspunkt ikke afvisende over for, at der kan være behov for øget fleksibilitet i forhold til sammensætningen af nye professionsbacheloruddannelser, f.eks. gennem på- og afstigning. Men efter Sundhedskartellets opfattelse kan de nuværende sundhedsprofessionsuddannelserne ikke på nogen meningsfuld måde opbygges af to niveauer.

En sundhedsfaglig professionsbacheloruddannelse er **ét sammenhængende** kompetenceopbyggende uddannelsesforløb. Opbygning af de faglige kompetencer sker progressivt gennem en 3½-årig generalistuddannelse, som er baggrunden for, at sundhedsprofessionerne kan opnå autorisation, matche de internationale krav og standarder og levere ydelser på et højt fagligt niveau. Samtidig har professionsbacheloruddannelserne vist sig at være præcis så rummelige, at de meget hurtigt kan opfange de behov, der måtte opstå i sundhedssektoren.

Nye korte uddannelser, der uddanner til smalle jobfunktioner, risikerer derimod at blive blindgyder, som hverken skaber den nødvendige fleksibilitet for den enkelte eller for sundhedssektoren generelt.

Derfor er det Sundhedskartellets opfattelse, at det skal fremgå mere tydeligt af de generelle bemærkninger til lovforslaget, at der ikke skal være på- og afstignings muligheder på de eksisterende bacheloruddannelser. Konkret anbefaler Sundhedskartellet, at det af bemærkningerne til lovforslaget – afsnit 3.1. 'Ny fleksibel uddannelsesstruktur' - fremgår, at de eksisterende bacheloruddannelser skal fortsætte som hidtil. I stedet for den nuværende

formulering: "De eksisterende bacheloruddannelser vil således som udgangspunkt skulle fortsætte som hidtil".

Samtidig anbefaler Sundhedskartellet, at Sundhedsstyrelsen inddrages aktivt i udviklingen af nye og ændring af eksisterende uddannelser på sundhedsområdet. Det vil udover akkrediteringen give en øget sikkerhed for, at der kun udarbejdes uddannelser, der er et sundhedsfagligt belæg for.

Sundhedskartellet anbefaler, at:

- Det fremgår af afsnit 3.1. 'Ny fleksibel uddannelsesstruktur, at de eksisterende bacheloruddannelser skal fortsætte som hidtil
- Sundhedsstyrelsen inddrages aktivt i udviklingen af nye uddannelser på sundhedsområdet.

Adgangskravene må ikke svækkes (kapitel 2)

Lovforslaget lægger op til en ny struktur, der særligt vil gøre sig gældende i forhold til erhvervsakademiuddannelserne, hvor der både skal være tale om erhvervsakademiuddannelserne som selvstændigt afrundende forløb og afstigningsmuligheder før professionsbachelorniveauet. Det er imidlertid væsentligt, at der etableres klare og entydige adgangskrav til professionsbachelorniveauet, for at sikre både en høj gennemførselsprocent på professionsbacheloruddannelserne og professionsbacheloruddannelsernes kvalitet.

Sundhedskartellet anbefaler, at:

- De eksisterende adgangskrav ikke svækkes

Styrkelse af kvaliteten i praktikken (§§ 4 og 5)

Sundhedskartellet finder det positivt, at der indføres obligatorisk praktik på alle uddannelser. Samtidig er det dog vigtigt, at kvaliteten i praktikken styrkes, bl.a. ved at der stilles mere præcise krav i loven til sikring af sammenhæng, herunder at praktik skal indgå som et element i de kommende akkrediteringskriterier.

Sundhedskartellet finder det vigtigt, at målet med den kliniske uddannelse bliver eksplicit beskrevet. Eksempelvis ved følgende formulering: Målet med den kliniske undervisning er at skabe sammenhæng mellem teoretisk og praktisk kundskab og derved sikre professionsbaseret og praksisnærhed. Klinik og praktikdelen af uddannelsen skal tilrettelægges med progression fra det observerende til det reflekterende og selvstændigt udøvende, med træning af grundlæggende kompetencer, således at generelle faglige færdigheder beherskes, og således at evnen til samt ansvarligheden for at vurdere og træffe kvalificerede valg opøves. De studerende undervises, vejledes og superviseres af hertil uddannede kliniske undervisere/vejledere.

Det er efter Sundhedskartellet opfattelse vigtigt, at der i loven præciseres at praktikken er studiepraktik.

Sundhedskartellet anbefaler, at

- Det præciseres i lovens § 4 og 5, at "... uddannelserne består af teori og studiepraktik".
- Målet med den kliniske undervisning bliver eksplicit beskrevet, jf. ovenfor

Kvaliteten i professionsmasteruddannelser (De almindelige bemærkninger, kapitel 3.1)

Sundhedskartellet støtter, at de nye professionshøjskoler udbyder professionsmasteruddannelser. Det er imidlertid afgørende, at professionsmasteruddannelserne udbydes på samme undervisnings- og kvalitetsniveau som de nuværende masteruddannelser. Der skal være fuld parallelitet mellem professionsmasteruddannelser og ordinære masteruddannelser, hvis professionsmasteruddannelserne skal være attraktive og bæredygtige.

Sundhedskartellet anbefaler, at følgende forhold skal betinge udbuddet af professionsmasteruddannelser:

- Professionsmasteruddannelser skal være på niveau med de ordinære masteruddannelser. Det betyder bl.a., at en professionsmasteruddannelse skal give adgang til:
  - Ph.d.-uddannelse
  - Medlemskab af censorkorpsene
  - Lektorbedømmelse
- Professionsmasteruddannelserne skal akkrediteres efter de samme kriterier som de ordinære masteruddannelser.
- Der skal være tilstrækkelige kvalificerede undervisere til at undervise på professionsmasteruddannelserne, og underviserne skal være kvalificerede på samme niveau, som underviserne på universiteternes masteruddannelser.

Rådet for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Sundhedskartellet mener det er vigtigt, at relevante interessenter på det videregående uddannelsesområde kan udpege repræsentanter til det nye fælles Råd. Sundhedskartellet vil på den baggrund anbefale, at Akademikernes Centralorganisation får udpegningsret til Rådet.

Med venlig hilsen

Connie Kruckow

Formand

Ruth Jacobsen**Fra:** Kirsten Fly Malling [kfm@sdu.dk]**Sendt:** 24. september 2007 11:05**Til:** RKS**Cc:** Jens Oddershede, SDU; Per Overgaard Nielsen, SDU; Connie Bang Jensen, SDU; Kristine Lyngbo; Karoline Pinholt; journal mailbox**Emne:** Høring over udkast til lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Rektorkollegiet
 Fiolstræde 44, 1. th.
 1171 København K

Syddansk Universitets journalnummer: 514-2007.

Syddansk Universitet har ved mail af 10. september 2007 modtaget lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser i høring fra Rektorkollegiet.

Syddansk Universitet har følgende kommentarer til lovforslaget:

Lovforslaget er af helt central betydning for universitetet, særligt for uddannelserne på det tekniske område.

Det er derfor Syddansk Universitets opfattelse, at universiteterne særskilt bør optræde som udbydere af professionsbacheloruddannelser, og ikke bare implicit som institutioner, der også kan få/have udbudsretten. Universiteterne er hovedudbydere af professionsbacheloruddannelser inden for ingeniørområdet. Over 50% af det samlede optag på diplomingeniøruddannelserne i 2007 er således optaget på universiteterne.

Syddansk Universitet er naturligvis helt enig i intentionen om gode meritmuligheder fra erhvervsakademiuddannelserne til professionsbacheloruddannelserne, men finder det vigtigt at understrege, at hver uddannelse skal have sit eget sigte, der ikke må udvandes alene af hensyn til meritmuligheder.

Endelig finder universitetet det vigtigt at understrege, at lovforslaget indebærer en risiko for en udtynding og spredning af faglige miljøer, noget der på det tekniske område vil have negative konsekvenser. Det er derfor nødvendigt, at man med lovforslaget ikke parallelopbygger med nye uddannelser, hvis uddannelser med samme sigte allerede findes i forvejen som diplomingeniøruddannelser.

På rektors vegne

e.b.

Karoline Pinholt
 Fuldmægtig, Ledelsessekretariatet

Tlf. 6550 1044
 Mobil 6011 1044
 Fax 6550 1090
 E-mail kpi@sdu.dk
 Web <http://intern.sdu.dk/enheder/ledelsessekr/ansatte/kap-4375/>
 Adr. Campusvej 55, 5230 Odense M

SYDDANSKUNIVERSITET.DK

REKTORKOLLEGIET

24 sep. 2007

J.NR.
 LØBENR.

2007-3002-15

3

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
1220 København K

28. september 2007
København

**Sygeplejestuderendes Landssammenslutnings
høringssvar om lovforslag om
erhvervsakademiuddannelser og professions-
bacheloruddannelser**

Sygeplejestuderendes
Landssammenslutning

Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Tlf: 46 95 42 34
sls@dsr.dk
www.dsr.dk/sls

Sygeplejestuderendes Landssammenslutning (SLS) finder det positivt med en fælles lovgivning for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, hvilket ligger i naturlig forlængelse af oprettelsen af erhvervsakademier og professionshøjskoler.

Loven skal være med til at kvalitetsløfte og kvalitetssikre professions-bacheloruddannelserne, og samtidigt gøre uddannelserne mere attraktive for de studerende. Denne intention kræver dog, at lovforslaget ændres på visse områder.

Sammenspil med forskning

Professions- og praksisrettede uddannelser beriges med viden fra forskningen, og samtidig er uddannelsesmiljøerne med til at påvirke forskningens indhold. Dette sammenspil er et vigtigt element i professionsuddannelser, for at sikre en fortsat høj kvalitet. Derfor skal forskningens betydning og rolle i uddannelserne fremstå mere klart. Det er vigtigt at *sammenspil med forskning* eksplicit nævnes i formålsparagraffen. Forskning er nødvendigt, for at sikre udvikling af professionerne.

Muligheder for af- og påstigning

Sygeplejerskeuddannelsen er opbygget som et sammenhængende og progredierende uddannelsesforløb. Der opbygges faglige kompetencer gennem den 3½-årige generalistuddannelse med fokus på kernefagligheden. Denne generalistuddannelse skal bevares, for at leve op til kravene om kvalitet samt for at levere sundhedstilbud på et højt fagligt niveau svarende til, at der kan opnås autorisation. Derfor kan sygeplejerskeuddannelsen ikke opbygges i flere niveauer, og en evt. deling vil medføre et alvorligt kvalitetstab af fremtidens sygeplejersker.

Det fælles råd skal have neutral formand og 4 studenterrepræsentanter

SLS finder det vigtigt for udvikling og kvalitetssikring af uddannelserne, at der dannes et fælles råd for professionsbachelor-

og erhvervsakademiuddannelserne. Det skal dog påpeges nogle ting i forhold til rådets sammensætning (jf. § 18)

- Formanden for rådet skal være neutral uden nogen tilknytning til andre organisationer der er repræsenteret i rådet
- Der er på nuværende tidspunkt to studenterrepræsentanter i mvu-rådet, og da de studerende fremover skal repræsentere både professionsbacheloruddannelser og erhvervsakademiuddannelser anbefales det, at der udpeges fire studenterrepræsentanter til det fælles råd, to fra hvert uddannelsesniveau.

Deltagerbetaling skal forbydes

Lovforslagets § 38 åbner op for muligheden for at opkræve deltagerbetaling. Indførelse af deltagerbetaling i det danske uddannelsessystem vil bestemt ikke understøtte målsætningen om, at mindst 50 % af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse. Derfor mener SLS, at der i loven skal tilføjes en bestemmelse, der direkte forbyder deltagerbetaling på uddannelser, som loven omhandler.

Med venlig hilsen

Sygeplejestuderendes Landssammenslutning

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Forbundskontoret
Nørre Voldgade 12
1358 København K
Tlf.: 3343 6500
Fax: 3343 6677
E-post: tl@tl.dk

Sendt pr. mail

28. september 2007

Høring vedrørende erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Teknisk Landsforbund har modtaget udkast til ovenstående lov, og har følgende kommentarer til forslaget:

Generelt.

I efteråret 2006 afleverede en række § 7-udvalg deres forslag til revision af de KVV-uddannelser, de havde det rådgivningsmæssige ansvar for. Nogle af de gennemgående temaer i dette arbejde var, at en del af uddannelserne savnede faglig dybde, at sammenhængen med EUD ofte var svagt funderet, at der var brug for en vis fleksibilitet i uddannelserne for at møde de behov, arbejdsmarkedet satte, at der for nogens vedkommende manglede overbygninger, samt at en styrkelse af uddannelserne kunne skabes gennem læringspraktik.

På den baggrund ser Teknisk Landsforbund en række positive elementer i det fremsendte lovudkast, som imødekommer nogle af de problemstillinger, som § 7-udvalgene rejste.

Teknisk Landsforbund hæfter sig i den sammenhæng især ved de muligheder, der nu skabes for at sammenhængen mellem KVV- og MVU-niveauerne bliver bedre, samt at det nu bliver muligt at etablere mere fleksible modeller af uddannelserne både længdemæssigt og indholdsmæssigt. Derved opnås en klarere sammenhæng til de uddannelser, der er fødekæde, og de uddannelser, som fungerer som videreuddannelsesmuligheder.

En øget fleksibilitet – som ovenfor beskrevet – kræver, at der er en klar og præcis sammenhæng mellem behovene på arbejdsmarkedet og de uddannelser der udbydes. Dette opnås bedst ved en effektiv styringsstruktur, se nedenfor.

Den klarere internationale dimension ønskes velkommen.

Herudover har Teknisk Landsforbund følgende kommentarer til lovforslaget:

Styringsstruktur

Erfaringerne fra perioden 2000 til 2007 viser, at der kan opnås mange gode resultater, når der er en klare samarbejdsflader mellem arbejdsmarkedets parter og skolesystemet.

Det nye lovforslag er ikke tydeligt på dette punkt, hverken i forbindelse med akkreditering af nye uddannelser eller ved de nye § 19-udvalgs opfølgning på kvalitet og relevans af de eksisterende uddannelser.

I forhold til akkreditering af nye uddannelser er det indlysende, at parterne på arbejdsmarkedet har det kendskab til henholdsvis virksomheders som studerendes behov for en ny uddannelse, der er nødvendig for vurderingen af dens relevans.

Der bør derfor være en klar sammenhæng mellem godkendelse af nye uddannelser og enten § 19 udvalgene og det nye råd i samarbejde. Det foreslås, at dette indskrives i § 14.

I forhold til de nye § 19-udvalg fremgår det ikke klart, hvad deres funktion og legitimitet er. Er der tale om faste udvalg, ad hoc udvalg eller fokusgruppe?. Efter Teknisk Landsforbunds opfattelse skal de nye § 19-udvalgs (som bør om-døbes af hensyn til overlap med EUD-loven) strukturelle placering og formelle arbejdsopgaver klargøres betydeligt.

Med mindre ændringer er det Teknisk Landsforbunds opfattelse, at det eksisterende system bør bevares.

En ændring, som bør foretages er, at det sikres, at der etableres en lovmæssig sammenhæng mellem § 19-udvalgene og de oprettede skolenetværk, jf. de positive erfaringer, der er gjort på bygge- og anlægsområdet.

National standard.

Når der lægges så meget vægt på fleksibilitet på både længde og indhold på uddannelserne, er der i særlig grad behov for et organ, som kan fastholde den nationale standard indenfor en udannelse eller branche. Det er Teknisk Landsforbunds opfattelse, at denne opgave er den helt centrale for det nye råd og det bør derfor præciseres i lovttekstens § 20.

Praktik

Teknisk Landsforbund finder det positivt, at loven arbejder med obligatorisk praktik. Praktik skal i denne sammenhæng forstås som en læringspraktik, hvor de studerende får lejlighed til at afprøve deres teoretiske viden og analytiske

evner i en praksisnær situation. På en del uddannelser opererer man allerede med sådanne praktikformer, og mange steder med gode resultater.

Med venlig hilsen

Lone Engberg Thomsen
Formand for Teknisk Landsforbunds
Uddannelsespolitiske Udvalg

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Kontor for erhvervsrettede, videregående uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

27. september 2007
Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup
Telefon 4343 6000
Telefax 4343 2103
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Høringssvar på udkast til "Lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser"

Med henvisning til brev af 7. september 2007 ønsker TEKNIQ hermed at afgive høringssvar på udkast til "Lovforslag om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser".

Generelle bemærkninger

TEKNIQ anerkender Regeringens målsætning om, at 50% skal gennemføre en videregående uddannelse. I den forbindelse er vi enige i at en styrket sammenhæng i uddannelsessystemet er nødvendig for at realisere denne målsætning. Både i adgang til de videregående uddannelser fra erhvervsuddannelsesniveaue samt i sammenhængen mellem de korte videregående uddannelser og professionsbacheloruddannelserne.

Imidlertid er vi stærkt bekymret for at erhvervsakademiuddannelserne i lovudkastet gentagne gange fremhæves som værende vækstlag for professionsbacheloruddannelserne. TEKNIQ er af den klare overbevisning at netop styrken ved de korte videregående uddannelser – de fremtidige erhvervsakademiuddannelser – er uddannelsernes erhvervsrettede indhold og profil.

Installatøruddannelsen er et godt eksempel herpå, hvor aftagernes behov og uddannelsens indhold forenes i en høj kendskabsgrad og beskæftigelsesgrad fra erhvervslivets side.

Såfremt erhvervsakademiuddannelserne fremover blot vil være et trin i en professionsbacheloruddannelser er vi bekymret for at den erhvervsrettede profil vil blive skubbet i baggrunden til fordel for et alment og teoretisk indhold som ikke i samme omfang sigter mod aftagernes behov for erhvervsrettede erhvervsakademiske kompetencer.

Ref GSJ
gsj@teknig.dk
Dir 7742 4222

mgo

Side 1/1

Obligatorisk praktik

TEKNIQ ønsker at udtrykke et stærkt forbehold for at indføre praktik som obligatorisk del på samtlige videregående uddannelser.

Vi skal ikke udelukke at praktik kan have en berettigelse på konkrete uddannelser, hvor der er et specifikt behov for at højne aftagernes kendskabsgrad til dimittendernes kompetencer samt uddannelsens relevans i forhold til aftagernes kompetencebehov. Sådanne uddannelser er typisk karakteriseret ved en lav beskæftigelsesgrad og høj ledighed. Omvendt vil videregående uddannelser med en høj beskæftigelsesgrad ikke have samme behov for at skulle øge en kendskabsgrad via praktik, hvorfor tiden bør bruges mere rationelt.

----- Dette understreges for uddannelser som primært eller udelukkende har optag af unge med en erhvervsuddannelsesbaggrund, som det eksempelvis er gældende for installatøruddannelsen. De studerende har en erhvervs erfaring på minimum 3 år og har således generelt et stort kendskab til såvel branche som arbejdsrutiner. For sådanne studerende vil det snarere være relevant med tilbud om ekstra teoretisk undervisning.

For installatøruddannelsens vedkommende er denne desuden karakteriseret ved at have en meget stor grad af opbakning fra det relaterede erhvervsliv hvilket kommer til udtryk ved en beskæftigelsesgrad på 97%. Uddannelsen er dokumenteret som den absolut højeste beskæftigelsesgrad på de videregående tekniske akademiuddannelser. Denne beskæftigelsesgrad er ikke et resultat af eventuel praktik i installatøruddannelsen, men et udtryk for en bred anerkendelse af de teoretiske kompetencer der er opnået i uddannelsen samt qua de studerendes forudgående erhvervsfaglige baggrund.

TEKNIQ skal således kraftigt anbefale at praktik fortsat vil være en mulighed men ikke et krav.

Adgang til installatøruddannelsen

TEKNIQ skal indledningsvist kvittere for at Regeringen ønsker at hæve andelen af unge med en erhvervsuddannelsesbaggrund som både påbegynder og gennemfører en videregående uddannelse. Undersøgelser har påvist at niveauet p.t. er på godt 5%, og der er følgelig behov for at skabe en bedre vertikal sammenhæng i uddannelsessystemet.

I den forbindelse skal vi gøre opmærksom på at installatøruddannelsen som noget særligt er kendetegnet ved ikke at have dobbelt adgang, men alene

27. september 2007

Paul Bergsøes Vej 6

2600 Glostrup

Telefon 4343 6000

Telefax 4343 2103

tekn iq@tekn iq.dk

www.tekn iq.dk

Ref GSJ

gsj@tekn iq.dk

Dir 7742 4222

mgo

Side 2/2

TEKNIQ er en arbejdsgiver- og brancheorganisation med Elinstallatørernes Landsforening ELFO og Dansk VVS som medlemmer

adgang for unge med en relevant teknisk erhvervsuddannelse. Som konsekvens heraf kan det fremhæves at de gennemsnitligt 280 studerende som årligt optages på uddannelsen alle har erhvervsuddannelsesbaggrund og således medvirker til at øge andelen af unge der påbegynder og gennemfører en videregående uddannelse.

Dette forhold har en meget væsentlig betydning for installatøruddannelsens høje anerkendelse og kendskabsgrad hos aftagerne, der er sikre på at de rekrutterer færdiguddannede installatører med en dyb teknisk-faglig indsigt og håndværksmæssig erfaring.

Vi ønsker endvidere at henvise til brev af 25. januar 2007 fra Undervisningsminister Bertel Haarder til administrerende direktør Niels Jørgen Hansen, TEKNIQ, hvori det slås fast at *"Derfor har jeg eller ingen aktuelle planer om at ændre på adgangen til installatøruddannelsen"*

På baggrund af ovenstående skal vi følgelig kvittere for at kunne konstatere at installatøruddannelsens undtagelse for den dobbelte adgangsvej også fremover vil være gældende jf. det fremlagte lovudkast for videregående uddannelser (side 25, afsnit "til §4").

Rådet for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

TEKNIQ kan med det fremsatte lovudkast konstatere at man ønsker at sammenlægge det nuværende Erhvervsakademiråd (EAR) samt Rådet for mellem lange videregående uddannelser til ét samlet råd for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Vi skal indledningsvist udtrykke vores store bekymring for hvorvidt erhvervsakademiuddannelserne fremover vil kunne opnå en tilstrækkelig synlighed og udvikling med fokus på aftagernes behov for erhvervsrettede videregående uddannelser.

I den forbindelse ønsker vi særligt at pege på den sammensætning der er foreslået i lovudkastet, jf. § 18. Vi skal her påpege at der er et betydeligt behov for at det private arbejdsmarked i højere grad bliver repræsenteret i Rådet, således at aftagernes kompetencebehov og anerkendelse af uddannelserne klart synliggøres og delagtiggøres.

Som konsekvens heraf ønsker TEKNIQ at de nuværende 2 pladser for det private arbejdsmarked i DA regi udvides til 5 pladser. Kun herved vil der kunne

27. september 2007

Paul Bergsøes Vej 6

2600 Glostrup

Telefon 4343 6000

Telefax 4343 2103

teknik@teknik.dk

www.teknik.dk

Ref GSJ

gsj@teknik.dk

Dir 7742 4222

mgo

Side 3/3

TEKNIQ er en arbejdsgiver- og brancheorganisation med Einstallatørernes Landsforening ELFO og Dansk VVS som medlemmer

ske en anerkendelse af det private arbejdsmarkeds involvering og rekruttering af kandidater fra de videregående uddannelser.

Vi skal endvidere henvise til høringssvar afgivet af Dansk Arbejdsgiverforening vedrørende Rådets sammensætning, hvori det fremgår at:

"DA foreslår, at repræsentationen fra DA-området udvides fra 2 medlemmer til 5. Den bredere repræsentation skal sikre, at rådgivningen tager udgangspunkt i behovene inden for alle beskæftigelsesområder på det private arbejdsmarked. Endvidere har DA god erfaring med en bred arbejdsgiverrepræsentation i både Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU) og Erhvervsakademirådet

Uanset størrelsen af repræsentationen fra det private arbejdsmarked ønsker DA ikke at være indstillingsberettiget til Rådet for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, idet erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser er uden for DA's funktions- og koordinationsområde.

DA vil i stedet foreslå, at de 5 DA-medlemsorganisationer Dansk Industri, Dansk Erhverv, Dansk Byggeri, HTS samt TEKNIQ bliver indstillingsberettigede."

I tilknytning hertil skal vi gøre opmærksom på at TEKNIQ repræsenterer installationsbranchen med over 4000 virksomheder, 45.000 ansatte og en omsætning på + 45 mia. kroner. Branchen er kendetegnet ved et meget komplekst og teknisk-fagligt niveau samt en teknologisk og branchemæssig udvikling der accelererer i disse år.

Som følge heraf sker der en massiv rekruttering af teknikere og kandidater med en akademisk baggrund og profil fra erhvervsakademiuddannelserne og mellemlange videregående uddannelser (fortrinsvis diplomingeniør), som kan understøtte branchen i dens udvikling, ligesom behovet for at tiltrække sådanne kandidater er stærkt stigende. Denne udvikling er dokumenteret i en række større rapporter som branchen har fået udarbejdet af NIRAS samt Teknologisk Institut.

På baggrund af ovenstående er det TEKNIQs klare ønske og opfattelse at installationsbranchen med ovenstående behov samt ressourcer bør være repræsenteret i et fremtidigt råd der dækker erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

27. september 2007
Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup
Telefon 4343 6000
Telefax 4343 2103
tekniq@tekniq.dk
www.tekniq.dk

Ref GSJ
gsj@tekniq.dk
Dir 7742 4222

mgo

Side 4/4

§19 udvalgs kompetence skal synliggøres og styrkes

TEKNIQ konstaterer at de nuværende §7 udvalg lægges op til at blive erstattet af såkaldte §19 udvalg, der dels nedsættes af Rådets arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer og dels bistår Rådet i spørgsmål indenfor et eller flere uddannelsesområder.

Vi ønsker at gøre opmærksom på at såfremt der fra organisationernes side skal være en begrundelse i at investere såvel tid som økonomiske midler i etablering af §19 udvalg skal disse udvalgs kompetence være klart defineret og have en indflydelse der berettiger de ressourcer som udvalgenes drift kræver.

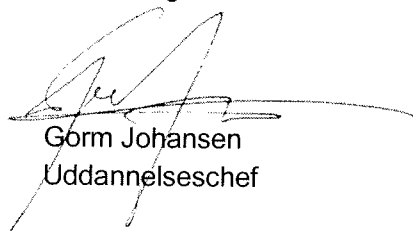

Dette er ikke tilfældet i det nuværende lovudkast.

TEKNIQ skal som følge heraf anbefale, at Rådet forpligtes til at sende relevante spørgsmål og emner til høring i de berørte §19-udvalg og modtage rådgivning herfra, samt at §19-udvalgene vil få et defineret ansvar for kvalitetssikring og udvikling af de uddannelser som udvalgene dækker over. Hermed vil såvel Rådets som Undervisningsministeriets sagsbehandling kunne styrkes betydeligt ligesom der opnås en anerkendelse og involvering fra de aftagende organisationer og erhvervslivs side.

TEKNIQ uddyber gerne ovenstående kommentarer og ser frem til en forsåt konstruktiv dialog i det videre forløb.

Med venlig hilsen

Gorm Johansen
Uddannelseschef

27. september 2007

Paul Bergsøes Vej 6

2600 Glostrup

Telefon 4343 6000

Telefax 4343 2103

tekniq@tekniq.dk

www.tekniq.dk

Ref GSJ

gsj@tekniq.dk

Dir 7742 4222

mgo

Side 5/5